

**MEDICINSKI
FAKULTET**

Adresa: Kruševac bb
81000 PODGORICA
CRNA GORA
Tel: +382 20 246 651
Fax: +382 20 243 842
url: www.ucg.ac.me/medf
E-mail: infomedf@ac.me

**MEDICAL
FACULTY**

Address: Krusevac bb
81000 PODGORICA
MONTENEGRO
Phone: +382 20 246 651
Fax: +382 20 243 842
url: www.ucg.ac.me/medf
E-mail: infomedf@ac.me

Broj: 632/7-1
Podgorica, 24.02.2023. godine

**Univerzitet Crne Gore
Odbor za doktorske studije
n/r predsjedniku – prof. dr Borisu Vukićeviću**

Poštovani,

U prilogu akta dostavljamo Odluku Vijeća Medicinskog fakulteta i obrazac D3 sa propratnom dokumentacijom za kandidata dr med Milene Petrović Zdravković, na dalje postupanje.

S poštovanjem.

**MEDICINSKI FAKULTET
DEKAN**

Prof. dr Miodrag Radunović

UNIVERZITET CRNE GORE
MEDICINSKI FAKULTET
Broj: 362/7
Podgorica, 21.02.2023. godine

Na osnovu člana 64 Statuta Univerziteta Crne Gore a u skladu sa članom 43 i 55 Pravila doktorskih studija (Bilten UCG broj: 513/20 i 561/22), Vijeće Medicinskog fakulteta, na sjednici održanoj dana 21.02.2023. godine, donijelo je

ODLUKU

I Usvaja se Izvještaj Komisije za ocjenu doktorske disertacije pod nazivom: **“Ispitivanje uticaja polimorfizama u genima COMT, DRD2 I APOE na terapijski odgovor na antipsihotike kod pacijenata oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije”**, kandidata dr med Milene Petrović Zdravković, broj: 1499/4 od 18.11.2022. godine.

II Predlaže se Senatu Univerziteta Crne Gore da prihvati doktorsku disertaciju pod nazivom **“Ispitivanje uticaja polimorfizama u genima COMT, DRD2 I APOE na terapijski odgovor na antipsihotike kod pacijenata oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije”** kandidata dr med Melene Petrović Zdravković, i imenuje Komisiju za odbranu doktorske disertacije, u sastavu:

- **Prof. dr Nataša Duborija Kovačević**, redovna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore;
- **Prof. dr Lidija Injac Stevović**, vanredna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore –mentor
- **Prof. dr Snežana Pantović**, vanredna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore – komentor
- **Prof. dr Olivera Miljanović**, vanredna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore;
- **Prof. dr Olivera Vuković**, vanredna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu

Obrazloženje

U skladu sa članom 42 Pravila doktorskih studija, doktorska disertacija pod nazivom **“Ispitivanje uticaja polimorfizama u genima COMT, DRD2 I APOE na terapijski odgovor na antipsihotike kod pacijenata oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije”** kandidata dr med Milene Petrović Zdravković, Izvještaj Komisije za ocjenu doktorske disertacije i Izvještaj o procjeni originalnosti doktorske disertacije, dostavljeni su Biblioteci Univerziteta Crne Gore 23.11.2022. godine. Obavještenje o tome objavljeno je na web stranici i na oglasnoj tabli Medicinskog fakulteta kao i u dnevnim novinama „Pobjeda“ dana 23.11.2022. godine. Vijeće Medicinskog fakulteta je po isteku roka od 15 dana razmatralo Izvještaj i konstatovalo da nije bilo primjedbi, te predlaže Senatu Univerziteta Crne Gore, da prihvati doktorsku disertaciju pod nazivom **“Ispitivanje uticaja polimorfizama u genima COMT, DRD2 I APOE na terapijski odgovor na antipsihotike kod pacijenata oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije”** kandidata dr med Milene Petrović Zdravković, i imenuje Komisiju za odbranu iste.

Shodno navedenom, odlučeno je kao u dispozitivu ove odluke.

VIJEĆE MEDICINSKOG FAKULTETA
PREDSJEDAVAJUĆI
Prof. dr Miodrag Radunović, dekan

OCJENA DOKTORSKE DISERTACIJE

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	Dr med. Milena (Dragan) Petrović
Fakultet	Medicinski fakultet, Univerzitet Crne Gore
Studijski program	Medicina
Broj indeksa	3/18
MENTOR/MENTORI	
Prvi mentor	Prof. dr Lidija Injac Stevović Medicinski fakultet UCG, Podgorica, Crna Gora
Drugi mentor	Prof. dr Snežana Pantović Medicinski fakultet UCG, Podgorica, Crna Gora
KOMISIJA ZA OCJENU DOKTORSKE DISERTACIJE	
Prof. dr Nataša Duborija Kovačević	Medicinski fakultet, Univerzitet Crne Gore, Crna Gora
Prof. dr Lidija Injac Stevović	Medicinski fakultet, Univerzitet Crne Gore, Crna Gora
Prof. dr Snežana Pantović	Medicinski fakultet, Univerzitet Crne Gore, Crna Gora
Prof. dr Olivera Miljanović	Medicinski fakultet, Univerzitet Crne Gore, Crna Gora
Prof. dr Olivera Vuković	Medicinski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Srbija
Datum značajni za ocjenu doktorske disertacije	
Doktorska disertacija i Izvještaj Komisije dostavljen Biblioteci UCG	23. 11. 2022.
Javnost informisana (dnevne novine) da su Doktorska disertacija i Izvještaj Komisije dati na uvid	24. 11. 2022.
Sjednica Senata na kojoj je izvršeno imenovanje komisije za ocjenu doktorske disertacije	16.9.2022.
Uvid javnosti	
U predviđenom roku za uvid javnosti je bilo primjedbi?	NIJE
OCJENA DOKTORSKE DISERTACIJE	
1. Pregled disertacije	
Doktorska disertacija pod nazivom „Ispitivanje uticaja polimorfizama u genima	

COMT, DRD2 i APOE na terapijski odgovor na antipsihotike kod pacijenata oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije“ kandidatkinje dr med. Milene Petrović izložena je kroz sedam poglavlja.

Disertacija ima 194 stranice, 272 literaturne reference, ilustrovana je 1 slikom, dok su rezultati prikazani kroz 50 tabela i 14 grafika. Doktorska disertacija se sastoji iz sljedećih poglavlja: Uvod, Ciljevi i hipoteze, Materijal i metode, Rezultati, Diskusija, Zaključci, Literatura i Prilozi.

2. Vrednovanje disertacije

2.1. Problem

Shizofrenija predstavlja ozbiljno psihijatrijsko oboljenje, koje dovodi do onesposobljenosti oboljele osobe. Liječenje shizofrenije predstavlja izazov s obzirom na to da 20 do 45% pacijenata pokazuje znake terapijske rezistencije i samo djelimičnu redukciju simptoma prilikom uzimanja antipsihotika, dok kod 5 do 10% pacijenata ne dolazi do poboljšanja stanja uopšte. Terapijsku rezistenciju karakteriše postojanost simptoma uprkos primjeni dva ili više antipsihotika u adekvatnoj dozi i trajanju, sa dokumentovanom adherencijom.

Prema procjenama, od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije boluje preko 21 milion ljudi širom svijeta. Shizofrenija je rangirana među prvih 10 bolesti koje uzrokuju invalidnost u starosnim grupama od 15 do 44 godine za oba pola, od ukupno 135 vrsta bolesti ili zdravstvenih stanja. U razvijenim zemljama i zemljama u razvoju, shizofrenija je povezana sa većom stopom mortaliteta od somatskih bolesti usled metaboličkog sindroma, suicida, nedovoljne brige o sebi, neadekvatne ishrane, pušenja i medicinskog zanemarivanja. Visoki mortalitet se može spriječiti pravovremenim liječenjem.

U Crnoj Gori nijesu dostupni podaci o morbiditetu i mortalitetu osoba oboljelih od shizofrenije i nijesu rađene epidemiološke studije koje bi dale podatke o zastupljenosti ove grupe oboljenja u populaciji. Nedostaje strategija za primjenu protokola liječenja prema specifičnim faktorima rizika karakterističnim za ovo demografsko područje, uključujući i personalizovanu terapiju, koja bi prevenirala rezistentnost na terapiju i neželjene efekte terapije smanjila rizik od suicida.

Iako etiologija shizofrenije još uvijek nije u potpunosti razjašnjena, genetskim studijama pronađeni su određeni geni kandidati za koje se smatra da, na osnovu svojih funkcija u organizmu, predstavljaju značajne faktore rizika za nastanak ovog oboljenja. To su geni koji utiču na nastanak enzima koji metaboliše dopamin i geni odgovorni za sintezu receptora za koje se vezuje dopamin. Dosadašnji rezultati istraživanja bili su kontroverzni, i zahtijevaju dodatna ispitivanja. Takođe, pojedine

studije su ukazale na razliku u distribuciji polimorfizama među polovima koja je povezana sa nastankom terapijske rezistencije.

Ovim istraživanjem predviđeno je ispitivanje povezanosti polimorfizama za koje je u literaturi dokazano da su povezani sa nastankom terapijske rezistencije kod shizofrenije, kao i težine kliničke slike i biohemijskih markera za nastanak metaboličkih neželjenih dejstava lijekova. To su polimorfizmi u genima za katehol-O-metil transferazu - rs4680 i rs4818 (Catechol-O-methyltransferase – COMT, enzima koji utiče na razgradnju dopamina), polimorfizama u genima DRD2 (koji je odgovoran za sintezu D2 receptora) - rs 1799732 i rs1800497 i polimorfizma u genima za Apolipoprotein E (APOE) - rs7412.

Personalizovana medicina koristi „informacije o genetici ili druge biomarkere za poboljšanje bezbjednosti, efikasnosti i zdravstvenih ishoda u liječenju pacijenata”. Ovo u slučaju terapijske rezistencije kod oboljenja iz spektra shizofrenije znači da bi primjenom personalizovane medicine bilo omogućeno prilagodavanje odgovarajućih preventivnih i terapijskih protokola u liječenju ove grupe oboljenja, uzimajući u obzir patobiomehanizam razvoja terapijske rezistencije kod takvih pacijenata.

U literaturi je za navedene polimorfizme u genima, osim povezanosti sa nastankom terapijske rezistencije kod psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije, pronađeno da su povezani i sa nastankom metaboličkog sindroma prilikom dugotrajnog uzimanja antipsihotika. Istraživanjem biohemijskih markera u ovoj studiji praćeni su i neželjeni metabolički efekti.

Imajući u vidu populacijsku heterogenost u frekvenci SNP-ova, očekivano je da populacija u Crnoj Gori ima specifičnosti u smislu frekvencije polimorfizama u genima, dakle, populaciono specifične genetske faktore rizika. Ovakva saznanja daće doprinos razvoju personalizovane medicine u liječenju psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije, koja u našoj zemlji još uvijek nije zastupljena.

2.2. Ciljevi i hipoteze disertacije

U skladu sa prethodno izloženim problemom definisani su ciljevi i hipoteze.

Ciljevi ovog istraživanja su:

- Utvrditi prevalenciju polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) i njihovih kombinacija kod ispitanika oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije i ispitanika kontrolne grupe u crnogorskoj populaciji
- Utvrditi povezanost prisutnih polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) i njihovih kombinacija sa težinom kliničke slike kod ispitanika oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije
- Utvrditi da li postoji povezanost polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) i njihovih

kombinacija sa nastankom terapijske rezistencije kod ispitanika oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije

- Utvrditi povezanost polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) sa nastankom terapijske rezistencije u odnosu na pol kod ispitanika oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije

- Utvrditi povezanost polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) i biohemijskih parametara koji su pokazatelji uticaja na metabolizam i bezbjednost primjene antipsihotika kod ispitanika oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije.

Na osnovu navedenih ciljeva, postavljene su sljedeće hipoteze:

- H01: Postoji povezanost polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) i njihovih kombinacija sa nastankom psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije

- H02: Postoji povezanost polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) i njihovih kombinacija sa težinom kliničke slike kod ispitanika sa dijagnozom psihotičnog poremećaja iz spektra shizofrenije

- H03: Postoji povezanost polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) i njihovih kombinacija sa nastankom terapijske rezistencije kod ispitanika sa dijagnozom psihotičnog poremećaja iz spektra shizofrenije

- H04: Postoji povezanost polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) sa pojavom terapijske rezistencije u odnosu na pol ispitanika sa dijagnozom psihotičnog poremećaja iz spektra shizofrenije

- H05: Postoji povezanost između polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) i izmjerenih biohemijskih parametara od značaja za metabolizam i bezbjednost primjene antipsihotika kod ispitanika sa dijagnozom psihotičnog poremećaja iz spektra shizofrenije.

2.3. Bitne metode koje su primijenjene u disertaciji i njihova primjerenost

Prema raspoloživim podacima, ovo istraživanje predstavlja prvo genetsko i biohemijsko istraživanje sprovedeno na grupi psihijatrijskih pacijenata u Crnoj Gori. Obuhvatilo je uzorak od 122 pacijenta sa dijagnozom psihotičnog poremećaja iz spektra shizofrenije koji su liječeni na Klinici za psihijatriju Kliničkog centra Crne Gore i Specijalnoj psihijatrijskoj bolnici "Dobrota" u Kotoru.

Prije početka istraživanja dobijena je saglasnost Etičkog komiteta Medicinskog

fakulteta Univerziteta Crne Gore (broj: 872/2, 06.07.2020.g.), Etičkog komiteta Kliničkog centra Crne Gore (broj:03/01-33033/1, 17.2.2020.g.) i Etičkog komiteta Specijalne psihijatrijske bolnice Dobrota (broj:1691, 27.04.2020.g.). Kontrolnu grupu za istraživanje SNP-ova u definisanim genima obuhvatala su 63 zdrava dobrovoljna davaoca krvi.

Kriterijumima za uključenje u istraživanje obuhvaćeni su pacijenti starosne dobi od 18-65 godina, sa dijagnozom psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije, koju je postavio ljekar specijalista psihijatrije prema MKB-10 klasifikacionom sistemu; pacijenti koji na Mini mental state examination testu (MMSE) imaju rezultat >25 i i University of California - San Diego Brief Assessment of Capacity to Capacity (UBACC) testu imaju rezultat >15 , i koji su dali dobrovoljni pristanak za učešće u istraživanju (Pristanak informisanog ispitanika).

Kriterijumi za isključenje su pacijenti sa intelektualnim i kognitivnim deficitom, pacijenti koji koriste terapiju antipsihoticima manje od 12 nedjelja, nekomplijantni pacijenti, pacijenti koji su zlopotrebljavali psihoaktivne supstance u prethodna tri mjeseca, pacijenti koji su zlopotrebljavali alkohol, pacijenti sa ozbiljnim somatskim komorbiditetima, pacijenti sa neurološkim oboljenjima, pacijenti sa autoimunim oboljenjima, pacijenti sa onkološkim oboljenjima, trudnice, pacijenti sa nepotpunom medicinskom psihijatrijskom dokumentacijom, pacijenti kojima je oduzeta poslovna sposobnost, pacijenti koji na Mini mental state examination testu (MMSE) imaju rezultat <25 i University of California - San Diego Brief Assessment of Capacity to Capacity (UBACC) testu imaju rezultat <15 .

Kod svih ispitanika primijenjene su sledeće skale: Socio-demografski upitnik, kao i skale koje se odnose na liječenje pacijenata: Clinical Global Impression Severity scale (CGI-S), Global Assessment of Functioning skalu (GAF), Brief Psychiatric Rating Scale (BPRS), Intervju za kliničku procjenu negativnih simptoma (CAINS), Childhood Traumatic Events Questionnaire (CTQ).

Na osnovu kriterijuma za terapijsku rezistenciju predloženih od strane Suzukija 2012. g. pacijenti su podijeljeni u 2 podgrupe: grupa pacijenata sa rezistencijom na terapiju antipsihoticima i grupa pacijenata sa zadovoljavajućim odgovorom na terapiju antipsihoticima. Suzukijevi kriterijumi podrazumijevaju izostanak terapijskog odgovora prilikom korišćenja najmanje dva antipsihotika, koji su dati u dozama ekvivalentnim ≥ 600 mg hlorpromazina, u uzastopnom periodu od 6 nedjelja, što se procjenjivalo retrospektivno. Ovaj kriterijum zahtijeva skor ≥ 4 na Clinical Global Impression Severity skali (CGI) i skor ≤ 49 na Functional Assessment for Comprehensive Treatment of Schizophrenia (FACT-Sz) ili ≤ 50 na Global Assessment of Functioning (GAF) skali. Tokom ocjenjivanja izvršena je analiza praćenja vrsta antipsihotika i doze koje su pacijenti primali. Hlorpromazin-ekvivalentne doze se definišu kao doze lijekova čiji je efekat ekvivalentan efektu 100mg hlorpromazina *per os*.

U kontrolnu grupu uključena su 63 zdrava dobrovoljna davaoca krvi, koji su po polu i starosti upareni sa pacijentima iz istraživanja. Prije svakog uzorkovanja,

ispitanicima su detaljno usmeno i pismeno prezentovani ciljevi i svrha istraživanja, rizici, a takođe su informisani i o svojim pravima, tj. da mogu u bilo kojoj fazi istraživanja odustati od učešća. Dobrovoljni davaoci krvi koji su pristali da se uključe u studiju, prethodno su potpisali Pristanak informisanog ispitanika.

Tokom sprovođenja istraživanja, primijećeno je da se na osnovu zajedničkih karakteristika uzorak pacijenata može dalje stratifikovati. Po fenotipskim karakteristikama izdvojila se grupa psihotičnih pacijenata iz spektra shizofrenije koji su počinioi krivičnog djela, zbog čega im je izrečena mjera obaveznog liječenja. Kako su pacijenti počinioi krivičnog djela bili muškarci, upoređivani su sa ostalim pacijentima muškog pola po fenotipskim i genetskim karakteristikama.

Uzorkovanje krvi je rađeno iz kubitalne vene. Za biohemijske analize korišćene su serumske epruvete (sa gel separatorom i aktivatorom koagulacije) od 5 ml, dok su za genetske analize korišćene epruvete sa EDTA od 2 ml. Uzorkovanje je rađeno neposredno prije uzimanja doze lijeka, 12 sati od uzimanja posljednjeg obroka.

Venepunkcija se nije razlikovala ni na koji način u odnosu na standardno uzorkovanje krvi.

Nakon uzorkovanja, krv za genetske analize je deponovana na -80°C .

Krv uzeta za biohemijske analize odmah je centrifugirana pri brzini od 3000 obrtaja/min, a dobijeni serum je zamrznut na -80°C do biohemijske obrade.

Od biohemijskih markera mjerene su koncentracije insulina, kortizola i prolaktina, kao i procjena lipidnog statusa (S-Holesterol, S-Trigliceridi (S-TGL), R-LDL holesterol, S-HDL holesterol i R-non-HDL holesterol) u Centru za kliničko-laboratorijsku dijagnostiku Kliničkog centra Crne Gore. Određivanje lipidograma rađeno je u svrhu analize metaboličkog sindroma kod ispitanika, a dobijene vrijednosti su izražene u mmol/L. Analize koncentracije insulina, kortizola i prolaktina određivane su imunohemijskom metodom (Cobas 6000, Roche, Mannheim, Njemačka). Dobijene vrijednosti prolaktina i insulina izražene su jedinicama mjere mIU/L, dok su vrijednosti kortizola izražene kao nmol/L. Određivanje nivoa navedenih hormona rađeno je u svrhu praćenja nastanka neželjenih efekata antipsihotika, kao i ispitivanja njihove povezanosti sa nastankom terapijske rezistencije i kliničke prezentacije oboljenja iz spektra shizofrenije.

Genetske analize polimorfizama u genima sprovedene su u laboratoriji Farmaceutskog fakulteta Univerziteta u Beogradu.

GWAS analize i analize PRS sprovedene su u Institutu za psihijatriju i neuronauke (INSERM) u Parizu.

DNK izolacija obavljena je prema metodi izoljavanja (Miller, Dykes and Polesky, 1988). Rastvor DNK se nakon toga čuva u zamrzivaču, na -20°C , do korišćenja.

Da bi se prevenirala kontaminacija uzoraka prilikom pripreme za genotipizaciju svi koraci su izvođeni u laminarnoj komori.

Genotipizacija je izvedena korišćenjem PCR aparata Thermo Fisher Scientific QuantStudio 5 Real-Time PCR System, 96-well, 0.2ml, Laptop based, Applied Biosystem SKU A28568, sa TaqMan® Genotyping prajmerima i probama:

1. C__2538750_10 za polimorfizam rs4818;
Context Sequence [VIC/FAM]:
GCCCTGCTGTCACCAGGGGCGAGGCT[C/G]ATCACCATCGAGATCAAC
CCCGACT
2. C__25746809_50 za polimorfizam rs4680;
Context Sequence [VIC/FAM]:
CCAGCGGATGGTGGATTTCGCTGGC[A/G]TGAAGGACAAGGTGTGC
ATGCCTGA
3. C__7486676_10 za polimorfizam rs1800497;
Context Sequence [VIC/FAM]:
CACAGCCATCCTCAAAGTGTCTGGTC[A/G]AGGCAGGCGCCCAGCTGG
ACGTCCA
4. C__33641686_10 za polimorfizam rs1799732;
Context Sequence [VIC/FAM]:
GTACCTCCTCGGCGATCCCCGGCCT[G/-
]GAACGGGTAGGAGGGGTGGGGGAT
5. C__904973_10 za polimorfizam rs7412;
Context Sequence [VIC/FAM]:
CCGCGATGCCGATGACCTGCAGAAG[C/T]GCCTGGCAGTGTACCAGG
CCGGGGC

Za proces genotipizacije na PCR aparatu korišćen je protokol proizvođača. Genotipizacija DNK za sve ispitanike obavljena je korišćenjem Infinium Global Screening Array 24 v3 (Illumina, San Diego, California, United States). Obavljena je kontrola kvaliteta korišćenjem PLINK programa (v1.9, www.cog-genomics.org/plink/1.9/). Iz kompletnog uzorka su isključeni aleli SNP-ova sa manjom učestalošću od 2%, a zatim uzorci za koje nije uspješno obavljeno genotipiranje za više od 5% SNP-ova. Analizirani su samo autozomni SNP-ovi. Program Peddy korišćen je i za izračunavanje i provjeru pola, srodstva i porijekla ispitanika.

Za statističku obradu podataka prilikom analize polimorfizama i izračunavanje u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412), kao i haplotipova korišćen je SPSS program (verzija 21.0). Za opis uzorka korišćene su deskriptivne statističke vrijednosti (mjere centralne tendencije i standardna devijacija - SD). Za analizu MINI upitnika, koji je korišćen za potvrđivanje dijagnoza i ispitivanje razlika u komorbiditetima između pacijenata sa i bez terapijske rezistencije, korišten je hi-kvadrat test. Yatesova korekcija izvršena je prilikom ispitivanja razlika s obzirom na terapijsku rezistenciju u okviru hipomanične epizode, bipolarnog poremećaja i socijalne fobije, bulimije nervose, medicinskih/organskih/drogom izazvanih poremećaja i antisocijalnog poremećaja ličnosti. Za procjenu pouzdanosti tipa unutrašnje konzistentnosti BPRS i CAINS skale korišćen je Cronbachov alfa koeficijent. Za ispitivanje razlika u distribuciji polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497)

i APOE (rs7412) između grupe pacijenata i kontrolne grupe korišćen je hi-kvadrat test. Za ispitivanje razlike u učestalosti haplotipova COMT polimorfizama rs4680 i rs4818, između ispitanika iz grupe pacijenata i kontrolne grupe korišćen je hi-kvadrat test. Hi-kvadrat test je korišćen i prilikom iste analize za haplotipove DRD2 gena rs1799732 i rs1800497. I u ovom slučaju korišćena je Yatesova korekcija prilikom ispitivanja razlika između ispitivanih grupa.

Za ispitivanje razlika u pogledu kliničke slike (koristeći rezultate na CAINS-u, BPRS-u i GAF-u) u pogledu polimorfizama i terapijske rezistencije ispitanika, sprovedena je složena analiza varijanse. Nakon toga je za svaku ANOVA analizu urađeno post hoc testiranje statističke značajnosti uočenih razlika koristeći Fisher LSD testom. T-test za nezavisne uzorke je korišćen za analizu povezanosti haplotipova COMT za rs4680 i rs4818 i težine kliničke slike, kao i za analizu povezanosti haplotipova za DRD2 gen rs1799732 i rs1800497 sa težinom kliničke slike. Za ispitivanje razlika u distribuciji polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) između grupe pacijenata sa terapijskom rezistencijom i bez terapijske rezistencije korišćen je χ^2 test. Za ispitivanje razlika u distribuciji polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) između grupe pacijenata počinitelaca krivičnog djela i ostalih pacijenata iz uzorka korišćen je hi-kvadrat test.

Za ispitivanje razlika u učestalosti haplotipova COMT polimorfizama rs4680 i rs4818, između ispitanika iz grupe pacijenata sa i bez terapijske rezistencije, korišćen je hi-kvadrat test, kao i prilikom iste analize za haplotipove DRD2 gena rs1799732 i rs1800497. Za analizu distribucije polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) u odnosu na pol i terapijsku rezistenciju korišćen je hi-kvadrat test. Za procjenu indeksa efikasnosti lijeka, tj. bezbjednost primjene antipsihotika, sprovedena je serija složenih analiza varijanse. Analiza varijanse sprovedena je i prilikom analize povezanosti polimorfizama, pola i biohemijskih markera.

Kako bi se ispitala povezanost faktora sredine, odnosno ranih iskustava pacijenata u smislu postojanja trauma iz djetinjstva sa težinom kliničke slike (procijenjene primjenom CAINS-a, BPRS-a i GAF-a) i odgovorom na terapiju uz procjenu bezbjednosti primjene antipsihotika, izračunati su koeficijenti korelacije. Takođe, kako bi se ispitala povezanost faktora sredine, odnosno ranih iskustava pacijenata u smislu postojanja trauma iz djetinjstva sa težinom kliničke slike (procijenjene primjenom CAINS-a, BPRS-a i GAF-a), izračunati su koeficijenti korelacije.

PRS je za svakog ispitanika pojedinačno izračunat korišćenjem PRSice (v2.2.8) sa sumarnom statistikom najnovijih GWAS analiza povezanih sa shizofrenijom, koje su besplatno dostupne onlajn na web stranici Konzorcijuma za psihijatrijsku genomiku (PGC). PRS je izračunat korišćenjem 14 pragova vrednosti P (1, 0.5, 0.4, 0.3, 0.2, 0.1, 0.05, 0.01, 0.001, $1e-4$, $1e-5$, $1e-6$, $1e-6$, $1e-7$, $1e-8$). Za grafičko poređenje PRS-a različitih podgrupa unutar uzorka korišćen je Pajton programski jezik (Python Programming Language).

Za statističku obradu rezultata dobijenih na CTQ skali, prilikom poređenja grupe pacijenata koji su počinili krivično djelo, grupe pacijenata koji nijesu počinili krivično djelo i kontrolne grupe korišćeni su: hi-kvadrat test Mann-Whitney *U*-test i Kruskal-Wallis-ovog test.

Razultati su prikazani tabelarno i grafički.

2.4. Rezultati disertacije i njihovo tumačenje

Rezultati istraživanja su pokazali da je najveći broj ispitanika u grupi pacijenata bio muškog pola, najviše je bilo neudatih i neoženjenih. Većina pacijenata je imala srednju školsku spremu, a prosječan broj godina obrazovanja bio je 12.32. Najveći broj pacijenata bio je nezaposlen. Prosječan broj hospitalizacija po pacijentu bio je 4, a ukupan broj hospitalizacija kretao se od 0 do 24. Većina pacijenata je imala dijagnozu F29 i pozitivan porodični hereditet na mentalne bolesti. Pokušaj suicida bio je prisutan u 58.68% pacijenata. Period od pojave bolesti do početka liječenja iznosio je u prosjeku 2.37 godina.

Kada je u pitanju prva hipoteza, odnosno ispitivanje povezanosti istraživanih polimorfizama u genima sa nastankom psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije, ni u jednom od pet slučajeva distribucije polimorfizama, odnosno njihova zastupljenost, nijesu se razlikovali između ispitanika iz grupe pacijenata i kontrolne grupe. Sa druge strane, kod ispitivanja njihovih kombinacija, odnosno haplotipova, za gen DRD2, dobijen je statistički značajan rezultat, i to u vezi sa učestalošću kombinacije Homozigotni aleli 2/2 (rs1800497) + Homozigotni aleli 1/1 (rs1799732). Izraženo u procentima, pomenuta kombinacija detektovana je kod 32.79% pacijenata i 52.38% ispitanika iz kontrolne grupe. Ova kombinacija je statistički značajno učestalija među ispitanicima kontrolne grupe, što ukazuje da ima protektivni efekat, kada je u pitanju rizik za razvoj oboljenja iz spektra shizofrenije, u populaciji u Crnoj Gori. Može se konstatovati da je prva hipoteza djelimično potvrđena.

U ovom istraživanju detektovani su indikatori nastanka izražene negativne simptomatologije kod ispitanika sa terapijskom rezistencijom, i to Heterozigotni alel 1/2 za polimorfizam rs4680 za COMT gen, Homozigoti alel 2/2 za rs4818 za COMT gen, i Heterozigotni alel 1/2 za rs7412 za APOE gen. Negativni simptomi su bili ozbiljniji kod ispitanika iz grupe pacijenata sa terapijskom rezistencijom u svim slučajevima ispitivanih polimorfizama u genima, što ukazuje na značajno lošiju prognozu u tretmanu ovih pacijenata. Analiza haplotipova za polimorfizme rs4680 i rs4818 COMT gena pokazala je da je u grupi pacijenata nosilaca Heterozigotnih alela 1/2 za oba SNP-a bila prisutna teža klinička slika, u pogledu negativne simptomatologije, nego kod grupe nosilaca Homozigotnih alela 1/1 oba polimorfizma. Iz navedenog se može konstatovati da je druga hipoteza potvrđena.

U svim ispitivanim slučajevima distribucije polimorfizama u genima COMT, DRD2 i APOE nisu se razlikovale kod ispitivanja prisustva ili odsustva teraperezistentnosti u odnosu na kliničko stanje pacijenta, kao ni prilikom analize PRS-a u odnosu na pol i terapijsku rezistenciju. Rezultati sugerišu da nije potvrđena treća hipoteza.

Imajući u vidu rezultate dobijene kako u poduzorku muškaraca tako i žena, može se konstatovati da ne postoje statistički značajne specifičnosti u distribuciji svih analiziranih polimorfizama, kao i PRS-a u odnosu na pol. Ovakav rezultat ukazuje na to da četvrta hipoteza nije potvrđena.

Peta hipoteza je djelimično potvrđena, budući da je dobijeno nekoliko statistički značajnih efekata polimorfizama i/ili njihove interakcije sa polom na nivo nekih hormona i lipida.

U grupi pacijenata, utvrđeno je da su žene, nosioci Heterozigotnog alela 1/2 rs1799732 za DRD2, imale više vrijednosti S-holesterola, u odnosu na muškarce. Efekat polimorfizama rs4680 COMT gena na vrijednosti S-TGL bio je statistički značajan, i pokazalo se da pacijenti nosioci Heterozigotnog alela 1/2 imaju statistički značajno više vrijednosti S-TGL od pacijenata sa Homozigotnim alelima 1/1. Efekat polimorfizma rs7412 APOE gena na vrijednosti R-LDL holesterola bio je statistički značajan, i pokazalo se da su pacijenti nosioci Homozigotnog alela 1/1 imali više vrijednosti R-LDL-holesterola u odnosu na pacijente nosioce Heterozigotnog alela 1/2. Efekat interakcije polimorfizma rs1799732 za DRD2 gen i pola pokazao se statistički značajan, pri čemu su u grupi pacijenata nosilaca Heterozigotnog alela 1/2, žene imale više vrijednosti R-LDL holesterola u odnosu na muškarce. Efekat interakcije polimorfizma rs4680 za COMT gen i pola pokazao se statistički značajan za vrijednosti R-non-HDL holesterola, pri čemu su u grupi pacijenata nosilaca Homozigotnih alela 1/1 kod muškaraca nađene više vrijednosti u odnosu na žene, dok su kod nosilaca Heterozigotnog alela 1/2, žene imale više vrijednosti R-non-HDL holesterola u odnosu na muškarce. Efekat interakcije polimorfizma rs1799732 za DRD2 gen i pola pokazao se statistički značajan za vrijednosti R-non-HDL holesterola, pri čemu su u grupi pacijenata nosilaca Homozigotnih alela 1/1 kod muškaraca utvrđene više vrijednosti u odnosu na žene, dok su kod nosilaca Heterozigotnog alela 1/2, žene imale više vrijednosti R-non-HDL holesterola u odnosu na muškarce. Efekat interakcije polimorfizma rs1799732 za DRD2 gen i pola pokazao se statistički značajan za vrijednost kortizola, pri čemu su u grupi pacijenata nosilaca Heterozigotnog alela 1/2 uočeni značajno više vrijednosti kortizola kod muškaraca u odnosu na žene. Efekat interakcije polimorfizma rs7412 za APOE gen i pola pokazao se statistički značajan za vrijednosti insulina, pri čemu su u grupi pacijenata nosilaca Heterozigotnog alela 1/2 uočeni značajno više vrijednosti insulina kod muškaraca u odnosu na žene.

Rezultati PRS analize su pokazali da postoje statistički značajne razlike u PRS-u

između pacijenata i ispitanika iz kontrolne grupe, većeg genetskog opterećenja pacijenata, što ukazuje na snažnu genetsku osnovu za razvoj oboljenja iz spektra shizofrenije.

Rezultati na CTQ skali predlažu da su traumatični događaji iz djetinjstva: važni preokret u odnosu roditelja (razvod, rastava), biti žrtva nasilja (dječije zlostavljanje, pljačkanje, vrijeđanje – osim seksualnog), i drugi veliki preokret koji je značajno oblikovao život ili ličnost osobe, bili statistički značajno veći kod pacijenata sa dijagnozom iz spektra shizofrenije (kod pacijenata počinitelaca krivičnog djela, kao i kod onih koji nijesu počinili krivična djela) i statistički su utvrđene značajne razlike u ova četiri domena, u odnosu na ispitanike iz zdrave kontrolne grupe. Najveći skor detektovan je kod ispitanika iz grupe počinitelaca krivičnog djela u odnosu na ispitanike sa dijagnozom psihotičnog poremećaja iz spektra shizofrenije koji nijesu počinili krivično djelo i ispitanika iz kontrolne grupe. U grupi ispitanika počinitelaca krivičnog djela, utvrđeno je značajno prisustvo roditeljske zloupotrebe alkohola (60%).

Analizom PRS-a i CTQ skor koda, upoređujući ispitanike sa dijagnozom iz spektra shizofrenije, koji su počinioci krivičnog djela, onih koji to nijesu, kao i ispitanika iz kontrolne grupe, nije pronađena statistički značajna razlika. Zabilježen je trend koji pokazuje da ispitanici koji su počinioci krivičnog djela, sa dijagnozom iz spektra shizofrenije, imaju manje genetsko opterećenje u odnosu na ispitanike sa istom dijagnozom koji nijesu počinili krivično djelo, ali i veće genetsko opterećenje u odnosu na ispitanike iz kontrolne grupe.

2.5. Zaključci

1. Ispitivanjem haplotipova za gen DRD2, dobijen je statistički značajan rezultat za kombinaciju homozigotni alel 2/2 (rs1800497) + homozigotni alel 1/1 (rs1799732). Ova kombinacija je statistički značajno učestalija među ispitanicima kontrolne grupe, što ukazuje da ima protektivni efekat kada je u pitanju rizik za razvoj oboljenja iz SchPS u populaciji u Crnoj Gori. Ovaj rezultat ukazuje da je prva hipoteza djelimično potvrđena.

2. Analiza haplotipova za COMT gen pokazala je da pacijenti nosioci heterozigotnih alela 1/2 za rs4680 i rs4818 polimorfizme imaju ozbiljnije izraženu negativnu simptomatologiju u odnosu na pacijente nosioce 136 homozigotnih alela 1/1 za oba polimorfizma. Dakle, genetski uslovljena aktivnost COMT enzima dobar je prediktor razvoja i stepena negativne simptomatologije kod SchPS. Takođe, u našem istraživanju detektovani su indikatori nastanka izražene negativne simptomatologije kod TRP, i to su: heterozigotni alel 1/2 za polimorfizam rs4680 za COMT gen, homozigotni alel 2/2 za rs4818 za COMT gen, i heterozigotni alel 1/2 za rs7412 za APOE gen. Ovi

rezultati ukazuju da je druga hipoteza potvrđena.

3. Analiza uticaja ispitivanih polimorfizama za gene COMT, DRD2 i APOE u odnosu na nastanak TR nije pokazala statističku značajnost, te je treća hipoteza odbačena.

4. Analiza uticaja ispitivanih polimorfizama za gene COMT, DRD2 i APOE u odnosu na nastanak TR i pol ispitanika sa dijagnozom SchPS nije pokazala statističku značajnost, te je četvrta hipoteza opovrgnuta.

5. Peta hipoteza je djelimično potvrđena jer je dokazano da postoji statistički značajan efekat nekih od ispitivanih polimorfizama za gene COMT, DRD2 i APOE i/ili njihove interakcije sa polom u odnosu na nivo sledećih lipida i hormona:

- U grupi pacijenata utvrđeno je da su žene, nosioci heterozigotnog alela 1/2 rs1799732 za DRD2, imale viši nivo holesterola u odnosu na muškarce

- Efekat polimorfizma rs4680 COMT gena na nivo TGL bio je statistički značajan i pokazalo se da pacijenti nosioci heterozigotnog alela 1/2 imaju statistički značajno viši nivo TGL od pacijenata sa homozigotnim alelima 1/1

- Efekat polimorfizma rs7412 APOE gena na nivo LDL holesterola bio je statistički značajan i pokazalo se da su pacijenti nosioci homozigotnog alela 1/1 imali viši nivo LDL-a u odnosu na pacijente nosioce heterozigotnog alela 1/2

137
- Efekat interakcije polimorfizma rs1799732 za DRD2 gen i pola pokazao se statistički značajan, pri čemu su u grupi pacijenata nosilaca heterozigotnog alela 1/2 žene imale viši nivo LDL holesterola u odnosu na muškarce

- Efekat interakcije polimorfizma rs4680 za COMT gen i pola pokazao se statistički značajan za nivo non-HDL holesterola, pri čemu su u grupi pacijenata nosilaca homozigotnih alela 1/1 kod muškaraca nađene više vrijednosti u odnosu na žene, dok su kod nosilaca heterozigotnog alela 1/2, žene imale viši nivo non-HDL holesterola u odnosu na muškarce

- Efekat interakcije polimorfizma rs1799732 za DRD2 gen i pola pokazao se statistički značajan za nivo non-HDL holesterola, pri čemu su u grupi pacijenata nosilaca homozigotnih alela 1/1 kod muškaraca utvrđene više vrijednosti u odnosu na žene, dok su kod nosilaca heterozigotnog alela 1/2 žene imale viši nivo non-HDL holesterola u odnosu na muškarce.

- Efekat interakcije polimorfizma rs1799732 za DRD2 gen i pola pokazao se statistički značajan za nivo kortizola, pri čemu je u grupi pacijenata nosilaca heterozigotnog alela 1/2 uočen značajno viši nivo kortizola kod muškaraca u odnosu na žene

- Efekat interakcije polimorfizma rs7412 za APOE gen i pola pokazao se statistički značajan za nivo insulina, pri čemu je u grupi pacijenata nosilaca heterozigotnog alela 1/2 uočen značajno viši nivo insulina kod muškaraca u odnosu na žene.

3. Konačna ocjena disertacije

3.1. Usaglašenost sa obrazloženjem teme

Doktorska disertacija dr med. Milene Petrović je u svim segmentima usaglašena sa obrazloženjem teme.

3.2. Mogućnost ponovljivosti

Metodološki pristup koji je primijenjen u izradi ove disertacije precizno je, jasno i sveobuhvatno opisan, čime je obezbijedena ponovljivost dobijenih rezultata.

3.3. Buduća istraživanja

U skladu sa dobijenim rezultatima, dalja izučavanja terapijske rezistencije i genetskih faktora rizika, primjena genetskih analiza kod pacijenata koji se liječe od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije dovešće do dodatnog rezumijevanja ove grupe oboljenja. Takođe će dopuniti saznanja o specifičnostima prevalencije navedenih polimorfizama kod ove populacije u Crnoj Gori i njihove povezanosti sa kliničkom slikom i terapijskom rezistencijom.

Daljim istraživanjima koja prate biohemijske markere kod ovih pacijenata i njihovim koreliranjem sa polimorfizmima u genima za COMT (rs4680 i rs4818), DRD2(rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412), ali i antipsihoticima i dozama koje uzimaju, pružiće se dodatne informacije o najčešćim metaboličkim neželjenim efektima pojedinih grupa lijekova, ali i njihovoj povezanosti sa ispitivanim polimorfizmima u genima, što može doprinijeti izradi strategija za primjenu protokola liječenja prema specifičnim faktorima rizika karakterističnim za ovo demografsko područje., uključujući i personalizovanu terapiju, koja bi prevenirala rezistentnost na terapiju, posljedice neželjenih efekata lijekova i smanjila rizik od pojave suicida.

3.4. Ograničenja disertacije i njihov uticaj na vrijednost disertacije

Dio podataka iz upitnika koji je zavisio od dobijanja autoanamneze od pacijenata mogao je biti pristrasan, kako zbog straha od stigme, tako i zbog minimiziranja tegoba ili poteškoća da objektivno sagledaju simptome. Takođe, zbog zakonskog okvira u Crnoj Gori, koji ne dozvoljava da za pacijente koji se liječe od psihijatrijskih poremećaja saglasnost daje staratelj, nije mogao biti uključen veći broj pacijenata.

Navedeno ograničenje je univerzalno u psihijatrijskim istraživanjima i ne umanjuje vrijednost disertacije.

Originalni naučni doprinos

Svi rezultati dobijeni ovom doktorskom disertacijom predstavljaju svojevrsni originalni naučni doprinos, uzimajući u obzir da je ovo prvo genetsko i biohemijsko istraživanje sprovedeno na populaciji ispitanika sa dijagnozom psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije u Crnoj Gori.

Kako su dosadašnja istraživanja terapijske rezistencije, genetskih faktora rizika i primjene genetskih analiza kod pacijenata koji se liječe od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije na samom početku, dobijena saznanja i rezultati ove disertacije će značajno doprinijeti razumijevanju specifičnosti prevalence polimorfizama u populaciji u Crnoj Gori i njihove povezanosti sa kliničkom slikom i terapijskom rezistencijom.

Dobijeni rezultati predstavljaju osnov za primjenu genetskih i biohemijskih analiza u oblasti psihijatrije sa ciljem preciznije i vremenski kraće procijene rizika za nastanak psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije kao i kod pacijenata rezistentnih na terapiju da bi se primjenom personalizovane medicine dobio dobar terapijski odgovor, sa što manje metaboličkih neželjenih efekata.

Dio dobijenih rezultata daje doprinos i u oblasti forenzičke psihijatrije u kojoj nema dovoljno istraživanja i literarnih podataka na ovu temu.

Multidisciplinarni pristup u liječenju pacijenata oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije brže će dovesti do kreiranja i sprovođenja strategija za profilaksu, ranu dijagnostiku i personalizovanu terapiju u cilju postizanja očekivanog terapijskog odgovora, bolje komplijanse, unaprjeđenja kvaliteta života i smanjenja troškova liječenja ovih pacijenata u Crnoj Gori.

Mišljenje i prijedlog komisije

Komisija je zaključila da je tema disertacije pod nazivom „Ispitivanje uticaja polimorfizama u genima COMT, DRD2 i APOE na terapijski odgovor na antipsihotike kod pacijenata oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije”, kandidatkinje dr med. Milene Petrović, aktuelna, da je primijenjena metodologija adekvatna, da su ciljevi i hipoteze istraživanja jasno formulisani i da su dobijeni rezultati odraz posvećenog i studioznog istraživačkog rada. Takođe, disertacija je strukturirana na odgovarajući način, a literatura je aktuelna i usklađena sa predmetom istraživanja. Sa psihijatrijskog aspekta, očekujemo da će ova disertacija postaviti temelje modernizacije tretmana u crnogorskoj psihijatriji.

Imajući u vidu prethodno navedeno, Komisija predlaže Vijeću Medicinskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore sprovođenje dalje procedure definisane Pravilima doktorskih studija na Univerzitetu Crne Gore.

Izdvojeno mišljenje

(popuniti ukoliko neki član komisije ima izdvojeno mišljenje)

Ime i prezime _____

Napomena

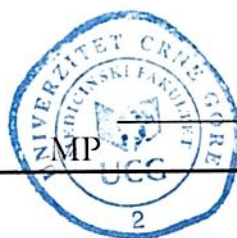
(popuniti po potrebi)

KOMISIJA ZA ODBRANU DOKTORSKE DISERTACIJE

Prof. dr Nataša Duborija Kovačević 	Medicinski fakultet, Univerzitet Crne Gore, Crna Gora	Klinička farmakologija
Prof. dr Lidija Injac Stevović 	Medicinski fakultet, Univerzitet Crne Gore, Crna Gora	Psihijatrija
Prof. dr Snežana Pantović 	Medicinski fakultet, Univerzitet Crne Gore, Crna Gora	Medicinska biohemija
Prof. dr Olivera Miljanović 	Medicinski fakultet, Univerzitet Crne Gore, Crna Gora	Medicinska genetika
Prof. dr Olivera Vuković 	Medicinski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Srbija	Psihijatrija

Datum i ovjera (pečat i potpis odgovorne osobe)

U Podgorici,
 18. novembar 2022. god.

 DEKAN

VIJEĆU MEDICINSKOG FAKULTETA UNIVERZITETA CRNE GORE

SENATU UNIVERZITETA CRNE GORE

Predmet: Ocjena doktorske disertacije kandidatkinje dr med. Milene Petrović

Senat Univerziteta Crne Gore je na sjednici održanoj 16.09.2022. god. prihvatio prijedlog Vijeća Medicinskog fakulteta i donio Odluku br. 03-360/4 o ispunjenosti uslova iz člana 38 Pravila doktorskih studija kojom nas je imenovao za članove Komisije za ocjenu doktorske disertacije pod nazivom „Ispitivanje uticaja polimorfizama u genima COMT, DRD2 i APOE na terapijski odgovor na antipsihotike kod pacijenata oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije”, kandidatkinje dr med. Milene Petrović.

Nakon pažljivog čitanja i detaljne analize priložene doktorske disertacije prilažemo sljedeći

IZVJEŠTAJ

1. Pregled disertacije

Doktorska disertacija pod nazivom „Ispitivanje uticaja polimorfizama u genima COMT, DRD2 i APOE na terapijski odgovor na antipsihotike kod pacijenata oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije“ kandidatkinje dr med. Milene Petrović izložena je kroz sedam poglavlja.

Disertacija ima 194 stranice, 272 literaturne reference, ilustrovana je 1 slikom, dok su rezultati prikazani kroz 50 tabela i 14 grafika. Doktorska disertacija se sastoji iz sljedećih poglavlja: Uvod, Ciljevi i hipoteze, Materijal i metode, Rezultati, Diskusija, Zaključci, Literatura i Prilozi.

2. Vrednovanje disertacije

2.1. Problem

Shizofrenija predstavlja ozbiljno psihijatrijsko oboljenje, koje dovodi do onesposobljenosti oboljele osobe. Liječenje shizofrenije predstavlja izazov s obzirom na to da 20 do 45% pacijenata pokazuje znake terapijske rezistencije i samo djelimičnu redukciju simptoma prilikom uzimanja antipsihotika, dok kod 5 do 10% pacijenata ne

dolazi do poboljšanja stanja uopšte. Terapijsku rezistenciju karakteriše postojanost simptoma uprkos primjeni dva ili više antipsihotika u adekvatnoj dozi i trajanju, sa dokumentovanim adherencijom.

Prema procjenama, od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije boluje preko 21 milion ljudi širom svijeta. Shizofrenija je rangirana među prvih 10 bolesti koje uzrokuju invalidnost u starosnim grupama od 15 do 44 godine za oba pola, od ukupno 135 vrsta bolesti ili zdravstvenih stanja. U razvijenim zemljama i zemljama u razvoju, shizofrenija je povezana sa većom stopom mortaliteta od somatskih bolesti usled metaboličkog sindroma, suicida, nedovoljne brige o sebi, neadekvatne ishrane, pušenja i medicinskog zanemarivanja. Visoki mortalitet se može spriječiti pravovremenim liječenjem.

U Crnoj Gori nijesu dostupni podaci o morbiditetu i mortalitetu osoba oboljelih od shizofrenije i nijesu radene epidemiološke studije koje bi dale podatke o zastupljenosti ove grupe oboljenja u populaciji. Nedostaje strategija za primjenu protokola liječenja prema specifičnim faktorima rizika karakterističnim za ovo demografsko područje, uključujući i personalizovanu terapiju, koja bi prevenirala rezistentnost na terapiju i neželjene efekte terapije smanjila rizik od suicida.

Iako etiologija shizofrenije još uvijek nije u potpunosti razjašnjena, genetskim studijama pronađeni su određeni geni kandidati za koje se smatra da, na osnovu svojih funkcija u organizmu, predstavljaju značajne faktore rizika za nastanak ovog oboljenja. To su geni koji utiču na nastanak enzima koji metaboliše dopamin i geni odgovorni za sintezu receptora za koje se vezuje dopamin. Dosadašnji rezultati istraživanja bili su kontroverzni, i zahtijevaju dodatna ispitivanja. Takođe, pojedine studije su ukazale na razliku u distribuciji polimorfizama među polovima koja je povezana sa nastankom terapijske rezistencije.

Ovim istraživanjem predviđeno je ispitivanje povezanosti polimorfizama za koje je u literaturi dokazano da su povezani sa nastankom terapijske rezistencije kod shizofrenije, kao i težine kliničke slike i biohemijskih markera za nastanak metaboličkih neželjenih dejstava lijekova. To su polimorfizmi u genima za katehol-O-metil transferazu - rs4680 i rs4818 (Catechol-O-methyltransferase – COMT, enzima koji utiče na razgradnju dopamina), polimorfizama u genima DRD2 (koji je odgovoran za sintezu D2 receptora) - rs 1799732 i rs1800497 i polimorfizma u genima za Apolipoprotein E (APOE) - rs7412.

Personalizovana medicina koristi „informacije o genetici ili druge biomarkere za poboljšanje bezbjednosti, efikasnosti i zdravstvenih ishoda u liječenju pacijenata“. Ovo u slučaju terapijske rezistencije kod oboljenja iz spektra shizofrenije znači da bi primjenom personalizovane medicine bilo omogućeno prilagođavanje odgovarajućih preventivnih i terapijskih protokola u liječenju ove grupe oboljenja, uzimajući u obzir patobiomehanizam razvoja terapijske rezistencije kod takvih pacijenata.

U literaturi je za navedene polimorfizme u genima, osim povezanosti sa nastankom terapijske rezistencije kod psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije, pronađeno da su povezani i sa nastankom metaboličkog sindroma prilikom dugotrajnog uzimanja antipsihotika. Istraživanjem biohemijskih markera u ovoj studiji praćeni su i neželjeni metabolički efekti.

Imajući u vidu populacijsku heterogenost u frekvenci SNP-ova, očekivano je da populacija u Crnoj Gori ima specifičnosti u smislu frekvencije polimorfizama u genima, dakle, populaciono specifične genetske faktore rizika. Ovakva saznanja daće doprinos razvoju personalizovane medicine u liječenju psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije, koja u našoj zemlji još uvijek nije zastupljena.

2.2. Ciljevi i hipoteze disertacije

U skladu sa prethodno izloženim problemom definisani su ciljevi i hipoteze.

Ciljevi ovog istraživanja su:

- Utvrditi prevalenciju polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) i njihovih kombinacija kod ispitanika oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije i ispitanika kontrolne grupe u crnogorskoj populaciji
- Utvrditi povezanost prisutnih polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) i njihovih kombinacija sa težinom kliničke slike kod ispitanika oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije
- Utvrditi da li postoji povezanost polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) i njihovih kombinacija sa nastankom terapijske rezistencije kod ispitanika oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije
- Utvrditi povezanost polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) sa nastankom terapijske rezistencije u odnosu na pol kod ispitanika oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije
- Utvrditi povezanost polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) i biohemijskih parametara koji su pokazatelji uticaja na metabolizam i bezbjednost primjene antipsihotika kod ispitanika oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije.

Na osnovu navedenih ciljeva, postavljene su sljedeće hipoteze:

- H01: Postoji povezanost polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) i njihovih kombinacija sa nastankom psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije

- H02: Postoji povezanost polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) i njihovih kombinacija sa težinom kliničke slike kod ispitanika sa dijagnozom psihotičnog poremećaja iz spektra shizofrenije
- H03: Postoji povezanost polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) i njihovih kombinacija sa nastankom terapijske rezistencije kod ispitanika sa dijagnozom psihotičnog poremećaja iz spektra shizofrenije
- H04: Postoji povezanost polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) sa pojavom terapijske rezistencije u odnosu na pol ispitanika sa dijagnozom psihotičnog poremećaja iz spektra shizofrenije
- H05: Postoji povezanost između polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) i izmjerenih biohemijskih parametara od značaja za metabolizam i bezbjednost primjene antipsihotika kod ispitanika sa dijagnozom psihotičnog poremećaja iz spektra shizofrenije.

2.3. Metode koje su primijenjene u disertaciji i njihova primjerenost

Prema raspoloživim podacima, ovo istraživanje predstavlja prvo genetsko i biohemijsko istraživanje sprovedeno na grupi psihijatrijskih pacijenata u Crnoj Gori. Obuhvatilo je uzorak od 122 pacijenta sa dijagnozom psihotičnog poremećaja iz spektra shizofrenije koji su liječeni na Klinici za psihijatriju Kliničkog centra Crne Gore i Specijalnoj psihijatrijskoj bolnici "Dobrota" u Kotoru.

Prije početka istraživanja dobijena je saglasnost Etičkog komiteta Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore (broj: 872/2, 06.07.2020.g.), Etičkog komiteta Kliničkog centra Crne Gore (broj:03/01-33033/1, 17.2.2020.g.) i Etičkog komiteta Specijalne psihijatrijske bolnice Dobrota (broj:1691, 27.04.2020.g.). Kontrolnu grupu za istraživanje SNP-ova u definisanim genima obuhvatala su 63 zdrava dobrovoljna davaoca krvi.

Kriterijumima za uključenje u istraživanje obuhvaćeni su pacijenti starosne dobi od 18-65 godina, sa dijagnozom psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije, koju je postavio ljekar specijalista psihijatrije prema MKB-10 klasifikacionom sistemu; pacijenti koji na Mini mental state examination testu (MMSE) imaju rezultat >25 i i University of California - San Diego Brief Assessment of Capacity to Capacity (UBACC) testu imaju rezultat >15, i koji su dali dobrovoljni pristanak za učešće u istraživanju (Pristanak informisanog ispitanika).

Kriterijumi za isključenje su pacijenti sa intelektualnim i kognitivnim deficitom, pacijenti koji koriste terapiju antipsihoticima manje od 12 nedjelja, nekomplijantni pacijenti, pacijenti koji su zloupotrebljavali psihoaktivne supstance u prethodna tri mjeseca, pacijenti koji su zloupotrebljavali alkohol, pacijenti sa ozbiljnim somatskim komorbiditetima, pacijenti sa neurološkim oboljenjima, pacijenti sa autoimunim

oboljenjima, pacijenti sa onkološkim oboljenjima, trudnice, pacijenti sa nepotpunom medicinskom psihijatrijskom dokumentacijom, pacijenti kojima je oduzeta poslovna sposobnost, pacijenti koji na Mini mental state examination testu (MMSE) imaju rezultat <25 i University of California - San Diego Brief Assessment of Capacity to Capacity (UBACC) testu imaju rezultat <15.

Kod svih ispitanika primijenjene su sledeće skale: Socio-demografski upitnik, kao i skale koje se odnose na liječenje pacijenata: Clinical Global Impression Severity scale (CGI-S), Global Assessment of Functioning skalu (GAF), Brief Psychiatric Rating Scale (BPRS), Intervju za kliničku procjenu negativnih simptoma (CAINS), Childhood Traumatic Events Questionnaire (CTQ).

Na osnovu kriterijuma za terapijsku rezistenciju predloženih od strane Suzukija 2012. g. pacijenti su podijeljeni u 2 podgrupe: grupa pacijenata sa rezistencijom na terapiju antipsihoticima i grupa pacijenata sa zadovoljavajućim odgovorom na terapiju antipsihoticima. Suzukijevi kriterijumi podrazumijevaju izostanak terapijskog odgovora prilikom korišćenja najmanje dva antipsihotika, koji su dati u dozama ekvivalentnim ≥ 600 mg hlorpromazina, u uzastopnom periodu od 6 nedjelja, što se procjenjivalo retrospektivno. Ovaj kriterijum zahtijeva skor ≥ 4 na Clinical Global Impression Severity skali (CGI) i skor ≤ 49 na Functional Assessment for Comprehensive Treatment of Schizophrenia (FACT-Sz) ili ≤ 50 na Global Assessment of Functioning (GAF) skali. Tokom ocjenjivanja izvršena je analiza praćenja vrsta antipsihotika i doze koje su pacijenti primali. Hlorpromazin-ekvivalentne doze se definišu kao doze lijekova čiji je efekat ekvivalentan efektu 100mg hlorpromazina per os.

U kontrolnu grupu uključena su 63 zdrava dobrovoljna davaoca krvi, koji su po polu i starosti upareni sa pacijentima iz istraživanja. Prije svakog uzorkovanja, ispitanicima su detaljno usmeno i pismeno prezentovani ciljevi i svrha istraživanja, rizici, a takođe su informisani i o svojim pravima, tj. da mogu u bilo kojoj fazi istraživanja odustati od učešća. Dobrovoljni davaoci krvi koji su pristali da se uključe u studiju, prethodno su potpisali Pristanak informisanog ispitanika.

Tokom sprovođenja istraživanja, primijećeno je da se na osnovu zajedničkih karakteristika uzorak pacijenata može dalje stratifikovati. Po fenotipskim karakteristikama izdvojila se grupa psihotičnih pacijenata iz spektra shizofrenije koji su počinoci krivičnog djela, zbog čega im je izrečena mjera obaveznog liječenja. Kako su pacijenti počinoci krivičnog djela bili muškarci, upoređivani su sa ostalim pacijentima muškog pola po fenotipskim i genetskim karakteristikama.

Uzorkovanje krvi je rađeno iz kubitalne vene. Za biohemijske analize korišćene su serumske epruvete (sa gel separatorom i aktivatorom koagulacije) od 5 ml, dok su za genetske analize korišćene epruvete sa EDTA od 2 ml. Uzorkovanje je rađeno neposredno prije uzimanja doze lijeka, 12 sati od uzimanja posljednjeg obroka.

Venepunkcija se nije razlikovala ni na koji način u odnosu na standardno uzorkovanje krvi. Nakon uzorkovanja, krv za genetske analize je deponovana na -80°C . Krv uzeta za biohemijske analize odmah je centrifugirana pri brzini od 3000 obrtaja/min, a dobijeni serum je zamrznut na -80°C do biohemijske obrade.

Od biohemijskih markera mjerene su koncentracije insulina, kortizola i prolaktina, kao i procjena lipidnog statusa (S-Holesterol, S-Trigliceridi (S-TGL), R-LDL holesterol, S-HDL holesterol i R-non-HDL holesterol) u Centru za kliničko-laboratorijsku dijagnostiku Kliničkog centra Crne Gore. Određivanje lipidograma rađeno je u svrhu analize metaboličkog sindroma kod ispitanika, a dobijene vrijednosti su izražene u mmol/L. Analize koncentracije insulina, kortizola i prolaktina određivane su imunohemijskom metodom (Cobas 6000, Roche, Mannheim, Njemačka). Dobijene vrijednosti prolaktina i insulina izražene su jedinicama mjere mIU/L, dok su vrijednosti kortizola izražene kao nmol/L. Određivanje nivoa navedenih hormona rađeno je u svrhu praćenja nastanka neželjenih efekata antipsihotika, kao i ispitivanja njihove povezanosti sa nastankom terapijske rezistencije i kliničke prezentacije oboljenja iz spektra shizofrenije.

Genetske analize polimorfizama u genima sprovedene su u laboratoriji Farmaceutskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. GWAS analize i analize PRS sprovedene su u Institutu za psihijatriju i neuronauke (INSERM) u Parizu. DNK izolacija obavljena je prema metodi isolažavanja (Miller, Dykes and Polesky, 1988). Rastvor DNK se nakon toga čuva u zamrzivaču, na -20°C , do korišćenja. Da bi se prevenirala kontaminacija uzoraka prilikom pripreme za genotipizaciju svi koraci su izvođeni u laminarnoj komori.

Genotipizacija je izvedena korišćenjem PCR aparata Thermo Fisher Scientific QuantStudio 5 Real-Time PCR System, 96-well, 0.2ml, Laptop based, Applied Biosystem SKU A28568, sa TaqMan® Genotyping prajmerima i probama:

1. C__2538750_10 za polimorfizam rs4818;
Context Sequence [VIC/FAM]:
GCCTGCTGTCACCAGGGGCGAGGCT[C/G]ATCACCATCGAGATCAACCCCGACT
 2. C_25746809_50 za polimorfizam rs4680;
Context Sequence [VIC/FAM]:
CCAGCGGATGGTGGATTTTCGCTGGC[A/G]TGAAGGACAAGGTGTGCATGCCTGA
 3. C__7486676_10 za polimorfizam rs1800497;
Context Sequence [VIC/FAM]:
CACAGCCATCCTCAAAGTGCTGGTC[A/G]AGGCAGGCGCCCAGCTGGACGTCCA
 4. C_33641686_10 za polimorfizam rs1799732;
Context Sequence [VIC/FAM]:
GTACCTCCTCGGCGATCCCCGGCCT[G/-]GAACGGGTAGGAGGGGTTGGGGGAT
 5. C__904973_10 za polimorfizam rs7412;
Context Sequence [VIC/FAM]:
CCGCGATGCCGATGACCTGCAGAAG[C/T]GCCTGGCAGTGTACCAGGCCGGGGC
- Za proces genotipizacije na PCR aparatu korišćen je protokol proizvođača.

Genotipizacija DNK za sve ispitanike obavljena je korišćenjem Infinium Global Screening Array 24 v3 (Illumina, San Diego, California, United States). Obavljena je kontrola

kvaliteta korišćenjem PLINK programa (v1.9, www.cog-genomics.org/plink/1.9/). Iz kompletnog uzorka su isključeni aleli SNP-ova sa manjom učestalošću od 2%, a zatim uzorci za koje nije uspješno obavljeno genotipiranje za više od 5% SNP-ova. Analizirani su samo autozomni SNP-ovi. Program Peddy korišćen je i za izračunavanje i provjeru pola, srodstva i porijekla ispitanika.

Za statističku obradu podataka prilikom analize polimorfizama i izračunavanje u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412), kao i haplotipova korišćen je SPSS program (verzija 21.0). Za opis uzorka korišćene su deskriptivne statističke vrijednosti (mjere centralne tendencije i standardna devijacija - SD). Za analizu MINI upitnika, koji je korišćen za potvrđivanje dijagnoza i ispitivanje razlika u komorbiditetima između pacijenata sa i bez terapijske rezistencije, korišten je hi-kvadrat test. Yatesova korekcija izvršena je prilikom ispitivanja razlika s obzirom na terapijsku rezistenciju u okviru hipomanične epizode, bipolarnog poremećaja i socijalne fobije, bulimije nervose, medicinskih/organskih/drogom izazvanih poremećaja i antisocijalnog poremećaja ličnosti. Za procjenu pouzdanosti tipa unutrašnje konzistentnosti BPRS i CAINS skale korišćen je Cronbachov alfa koeficijent. Za ispitivanje razlika u distribuciji polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) između grupe pacijenata i kontrolne grupe korišćen je hi-kvadrat test. Za ispitivanje razlike u učestalosti haplotipova COMT polimorfizama rs4680 i rs4818, između ispitanika iz grupe pacijenata i kontrolne grupe korišćen je hi-kvadrat test. Hi-kvadrat test je korišćen i prilikom iste analize za haplotipove DRD2 gena rs1799732 i rs1800497. I u ovom slučaju korišćena je Yatesova korekcija prilikom ispitivanja razlika između ispitivanih grupa.

Za ispitivanje razlika u pogledu kliničke slike (koristeći rezultate na CAINS-u, BPRS-u i GAF-u) u pogledu polimorfizama i terapijske rezistencije ispitanika, sprovedena je složena analiza varijanse. Nakon toga je za svaku ANOVA analizu urađeno post hoc testiranje statističke značajnosti uočenih razlika koristeći Fisher LSD testom. T-test za nezavisne uzorke je korišćen za analizu povezanosti haplotipova COMT za rs4680 i rs4818 i težine kliničke slike, kao i za analizu povezanosti haplotipova za DRD2 gen rs1799732 i rs1800497 sa težinom kliničke slike. Za ispitivanje razlika u distribuciji polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) između grupe pacijenata sa terapijskom rezistencijom i bez terapijske rezistencije korišćen je χ^2 test. Za ispitivanje razlika u distribuciji polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) između grupe pacijenata počinitelaca krivičnog djela i ostalih pacijenata iz uzorka korišćen je hi-kvadrat test.

Za ispitivanje razlike u učestalosti haplotipova COMT polimorfizama rs4680 i rs4818, između ispitanika iz grupe pacijenata sa i bez terapijske rezistencije, korišćen je hi-kvadrat test, kao i prilikom iste analize za haplotipove DRD2 gena rs1799732 i rs1800497. Za analizu distribucije polimorfizama u genima COMT (rs4680 i rs4818), DRD2 (rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412) u odnosu na pol i terapijsku

rezistenciju korišćen je hi-kvadrat test. Za procjenu indeksa efikasnosti lijeka, tj. bezbjednost primjene antipsihotika, sprovedena je serija složenih analiza varijanse. Analiza varijanse sprovedena je i prilikom analize povezanosti polimorfizama, pola i biohemijskih markera.

Kako bi se ispitala povezanost faktora sredine, odnosno ranih iskustava pacijenata u smislu postojanja trauma iz djetinjstva sa težinom kliničke slike (procijenjene primjenom CAINS-a, BPRS-a i GAF-a) i odgovorom na terapiju uz procjenu bezbjednosti primjene antipsihotika, izračunati su koeficijenti korelacije. Takođe, kako bi se ispitala povezanost faktora sredine, odnosno ranih iskustava pacijenata u smislu postojanja trauma iz djetinjstva sa težinom kliničke slike (procijenjene primjenom CAINS-a, BPRS-a i GAF-a), izračunati su koeficijenti korelacije.

PRS je za svakog ispitanika pojedinačno izračunat korišćenjem PRSice (v2.2.8) sa sumarnom statistikom najnovijih GWAS analiza povezanih sa shizofrenijom, koje su besplatno dostupne onlajn na web stranici Konzorcijuma za psihijatrijsku genomiku (PGC). PRS je izračunat korišćenjem 14 pragova vrednosti P (1, 0.5, 0.4, 0.3, 0.2, 0.1, 0.05, 0.01, 0.001, $1e-4$, $1e-5$, $1e-6$, $1e-6$, $1e-7$, $1e-8$). Za grafičko poređenje PRS-a različitih podgrupa unutar uzorka korišćen je Pajton programski jezik (Python Programming Language).

Za statističku obradu rezultata dobijenih na CTQ skali, prilikom poređenja grupe pacijenata koji su počinili krivično djelo, grupe pacijenata koji nijesu počinili krivično djelo i kontrolne grupe korišćeni su: hi-kvadrat test Mann-Whitney U-test i Kruskal-Wallis-ovog test.

Razultati su prikazani tabelarno i grafički.

2.4. Rezultati disertacije i njihovo tumačenje

Rezultati istraživanja su pokazali da je najveći broj ispitanika u grupi pacijenata bio muškog pola, najviše je bilo neudatih i neoženjenih. Većina pacijenata je imala srednju školsku spremu, a prosječan broj godina obrazovanja bio je 12.32. Najveći broj pacijenata bio je nezaposlen. Prosječan broj hospitalizacija po pacijentu bio je 4, a ukupan broj hospitalizacija kretao se od 0 do 24. Većina pacijenata je imala dijagnozu F29 i pozitivan porodični hereditet na mentalne bolesti. Pokušaj suicida bio je prisutan u 58.68% pacijenata. Period od pojave bolesti do početka liječenja iznosio je u prosjeku 2.37 godina.

Kada je u pitanju prva hipoteza, odnosno ispitivanje povezanosti istraživanih polimorfizama u genima sa nastankom psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije, ni u jednom od pet slučajeva distribucije polimorfizama, odnosno njihova zastupljenost, nijesu se razlikovali između ispitanika iz grupe pacijenata i kontrolne grupe. Sa druge strane, kod ispitivanja njihovih kombinacija, odnosno haplotipova, za gen DRD2, dobijen je statistički značajan rezultat, i to u vezi sa učestalošću kombinacije Homozigotni aleli

2/2 (rs1800497) + Homozigotni aleli 1/1 (rs1799732). Izraženo u procentima, pomenuta kombinacija detektovana je kod 32.79% pacijenata i 52.38% ispitanika iz kontrolne grupe. Ova kombinacija je statistički značajno učestalija među ispitanicima kontrolne grupe, što ukazuje da ima protektivni efekat, kada je u pitanju rizik za razvoj oboljenja iz spektra shizofrenije, u populaciji u Crnoj Gori. Može se konstatovati da je prva hipoteza djelimično potvrđena.

U ovom istraživanju detektovani su indikatori nastanka izražene negativne simptomatologije kod ispitanika sa terapijskom rezistencijom, i to Heterozigotni alel 1/2 za polimorfizam rs4680 za COMT gen, Homozigoti alel 2/2 za rs4818 za COMT gen, i Heterozigotni alel 1/2 za rs7412 za APOE gen. Negativni simptomi su bili ozbiljniji kod ispitanika iz grupe pacijenata sa terapijskom rezistencijom u svim slučajevima ispitivanih polimorfizama u genima, što ukazuje na značajno lošiju prognozu u tretmanu ovih pacijenata. Analiza haplotipova za polimorfizme rs4680 i rs4818 COMT gena pokazala je da je u grupi pacijenata nosilaca Heterozigotnih alela 1/2 za oba SNP-a bila prisutna teža klinička slika, u pogledu negativne simptomatologije, nego kod grupe nosilaca Homozigotnih alela 1/1 oba polimorfizma. Iz navedenog se može konstatovati da je druga hipoteza potvrđena.

U svim ispitivanim slučajevima distribucije polimorfizama u genima COMT, DRD2 i APOE nisu se razlikovale kod ispitivanja prisustva ili odsustva teraporezistentnosti u odnosu na kliničko stanje pacijenta, kao ni prilikom analize PRS-a u odnosu na pol i terapijsku rezistenciju. Rezultati sugerišu da nije potvrđena treća hipoteza.

Imajući u vidu rezultate dobijene kako u poduzorku muškaraca tako i žena, može se konstatovati da ne postoje statistički značajne specifičnosti u distribuciji svih analiziranih polimorfizama, kao i PRS-a u odnosu na pol. Ovakav rezultat ukazuje na to da četvrta hipoteza nije potvrđena.

Peta hipoteza je djelimično potvrđena, budući da je dobijeno nekoliko statistički značajnih efekata polimorfizama i/ili njihove interakcije sa polom na nivo nekih hormona i lipida.

U grupi pacijenata, utvrđeno je da su žene, nosioci Heterozigotnog alela 1/2 rs1799732 za DRD2, imale više vrijednosti S-holesterola, u odnosu na muškarce. Efekat polimorfizama rs4680 COMT gena na vrijednosti S-TGL bio je statistički značajan, i pokazalo se da pacijenti nosioci Heterozigotnog alela 1/2 imaju statistički značajno više vrijednosti S-TGL od pacijenata sa Homozigotnim alelima 1/1. Efekat polimorfizma rs7412 APOE gena na vrijednosti R-LDL holesterola bio je statistički značajan, i pokazalo se da su pacijenti nosioci Homozigotnog alela 1/1 imali više vrijednosti R-LDL-holesterola u odnosu na pacijente nosioce Heterozigotnog alela 1/2. Efekat interakcije polimorfizma rs1799732 za DRD2 gen i pola pokazao se statistički značajan, pri čemu su u grupi pacijenata nosilaca Heterozigotnog alela 1/2, žene imale više vrijednosti R-LDL holesterola u odnosu na muškarce. Efekat interakcije polimorfizma rs4680 za COMT gen i pola pokazao se statistički značajan za vrijednosti R-non-HDL holesterola, pri čemu su

u grupi pacijenata nosilaca Homozigotnih alela 1/1 kod muškaraca nađene više vrijednosti u odnosu na žene, dok su kod nosilaca Heterozigotnog alela 1/2, žene imale više vrijednosti R-non-HDL holesterola u odnosu na muškarce. Efekat interakcije polimorfizma rs1799732 za DRD2 gen i pola pokazao se statistički značajan za vrijednosti R-non-HDL holesterola, pri čemu su u grupi pacijenata nosilaca Homozigotnih alela 1/1 kod muškaraca utvrđene više vrijednosti u odnosu na žene, dok su kod nosilaca Heterozigotnog alela 1/2, žene imale više vrijednosti R-non-HDL holesterola u odnosu na muškarce. Efekat interakcije polimorfizma rs1799732 za DRD2 gen i pola pokazao se statistički značajan za vrijednost kortizola, pri čemu su u grupi pacijenata nosilaca Heterozigotnog alela 1/2 uočeni značajno više vrijednosti kortizola kod muškaraca u odnosu na žene. Efekat interakcije polimorfizma rs7412 za APOE gen i pola pokazao se statistički značajan za vrijednosti insulina, pri čemu su u grupi pacijenata nosilaca Heterozigotnog alela 1/2 uočeni značajno više vrijednosti insulina kod muškaraca u odnosu na žene.

Rezultati PRS analize su pokazali da postoje statistički značajne razlike u PRS-u između pacijenata i ispitanika iz kontrolne grupe, većeg genetskog opterećenja pacijenata, što ukazuje na snažnu genetsku osnovu za razvoj oboljenja iz spektra shizofrenije.

Rezultati na CTQ skali predlažu da su traumatični događaji iz djetinjstva: važni preokret u odnosu roditelja (razvod, rastava), biti žrtva nasilja (dječije zlostavljanje, pljačkanje, vrijeđanje – osim seksualnog), i drugi veliki preokret koji je značajno oblikovao život ili ličnost osobe, bili statistički značajno veći kod pacijenata sa dijagnozom iz spektra shizofrenije (kod pacijenata počinilaca krivičnog djela, kao i kod onih koji nijesu počinili krivična djela) i statistički su utvrđene značajne razlike u ova četiri domena, u odnosu na ispitanike iz zdrave kontrolne grupe. Najveći skor detektovan je kod ispitanika iz grupe počinilaca krivičnog djela u odnosu na ispitanike sa dijagnozom psihotičnog poremećaja iz spektra shizofrenije koji nijesu počinili krivično djelo i ispitanika iz kontrolne grupe. U grupi ispitanika počinilaca krivičnog djela, utvrđeno je značajno prisustvo roditeljske zloupotrebe alkohola (60%).

Analizom PRS-a i CTQ skor koda, upoređujući ispitanike sa dijagnozom iz spektra shizofrenije, koji su počinili krivičnog djela, onih koji to nijesu, kao i ispitanika iz kontrolne grupe, nije pronađena statistički značajna razlika. Zabilježen je trend koji pokazuje da ispitanici koji su počinili krivičnog djela, sa dijagnozom iz spektra shizofrenije, imaju manje genetsko opterećenje u odnosu na ispitanike sa istom dijagnozom koji nijesu počinili krivično djelo, ali i veće genetsko opterećenje u odnosu na ispitanike iz kontrolne grupe.

2.5. Zaključci

1. Ispitivanjem haplotipova za gen DRD2, dobijen je statistički značajan rezultat za kombinaciju homozigotni alel 2/2 (rs1800497) + homozigotni alel 1/1 (rs1799732). Ova kombinacija je statistički značajno učestalija među ispitanicima kontrolne grupe, što ukazuje da ima protektivni efekat kada je u pitanju rizik za razvoj oboljenja iz SchPS

u populaciji u Crnoj Gori. Ovaj rezultat ukazuje da je prva hipoteza djelimično potvrđena.

2. Analiza haplotipova za COMT gen pokazala je da pacijenti nosioci heterozigotnih alela 1/2 za rs4680 i rs4818 polimorfizme imaju ozbiljnije izraženu negativnu simptomatologiju u odnosu na pacijente nosioce 136 homozigotnih alela 1/1 za oba polimorfizma. Dakle, genetski uslovljena aktivnost COMT enzima dobar je prediktor razvoja i stepena negativne simptomatologije kod SchPS. Takođe, u našem istraživanju detektovani su indikatori nastanka izražene negativne simptomatologije kod TRP, i to su: heterozigotni alel 1/2 za polimorfizam rs4680 za COMT gen, homozigoti alel 2/2 za rs4818 za COMT gen, i heterozigotni alel 1/2 za rs7412 za APOE gen. Ovi rezultati ukazuju da je druga hipoteza potvrđena.

3. Analiza uticaja ispitivanih polimorfizama za gene COMT, DRD2 i APOE u odnosu na nastanak TR nije pokazala statističku značajnost, te je treća hipoteza odbačena.

4. Analiza uticaja ispitivanih polimorfizama za gene COMT, DRD2 i APOE u odnosu na nastanak TR i pol ispitanika sa dijagnozom SchPS nije pokazala statističku značajnost, te je četvrta hipoteza opovrgnuta.

5. Peta hipoteza je djelimično potvrđena jer je dokazano da postoji statistički značajan efekat nekih od ispitivanih polimorfizama za gene COMT, DRD2 i APOE i/ili njihove interakcije sa polom u odnosu na nivo sledećih lipida i hormona:

- U grupi pacijenata utvrđeno je da su žene, nosioci heterozigotnog alela 1/2 rs1799732 za DRD2, imale viši nivo holesterola u odnosu na muškarce

- Efekat polimorfizma rs4680 COMT gena na nivo TGL bio je statistički značajan i pokazalo se da pacijenti nosioci heterozigotnog alela 1/2 imaju statistički značajno viši nivo TGL od pacijenata sa homozigotnim alelima 1/1

- Efekat polimorfizma rs7412 APOE gena na nivo LDL holesterola bio je statistički značajan i pokazalo se da su pacijenti nosioci homozigotnog alela 1/1 imali viši nivo LDL-a u odnosu na pacijente nosioce heterozigotnog alela 1/2

- Efekat interakcije polimorfizma rs1799732 za DRD2 gen i pola pokazao se statistički značajan, pri čemu su u grupi pacijenata nosilaca heterozigotnog alela 1/2 žene imale viši nivo LDL holesterola u odnosu na muškarce

- Efekat interakcije polimorfizma rs4680 za COMT gen i pola pokazao se statistički značajan za nivo non-HDL holesterola, pri čemu su u grupi pacijenata nosilaca homozigotnih alela 1/1 kod muškaraca nađene više vrijednosti u odnosu na žene, dok su kod nosilaca heterozigotnog alela 1/2, žene imale viši nivo non-HDL holesterola u odnosu na muškarce

- Efekat interakcije polimorfizma rs1799732 za DRD2 gen i pola pokazao se statistički značajan za nivo non-HDL holesterola, pri čemu su u grupi pacijenata nosilaca

homozigotnih alela 1/1 kod muškaraca utvrđene više vrijednosti u odnosu na žene, dok su kod nosilaca heterozigotnog alela 1/2 žene imale viši nivo non-HDL holesterola u odnosu na muškarce.

- Efekat interakcije polimorfizma rs1799732 za DRD2 gen i pola pokazao se statistički značajan za nivo kortizola, pri čemu je u grupi pacijenata nosilaca heterozigotnog alela 1/2 uočen značajno viši nivo kortizola kod muškaraca u odnosu na žene

- Efekat interakcije polimorfizma rs7412 za APOE gen i pola pokazao se statistički značajan za nivo insulina, pri čemu je u grupi pacijenata nosilaca heterozigotnog alela 1/2 uočen značajno viši nivo insulina kod muškaraca u odnosu na žene.

3. Konačna ocjena disertacije

3.1. Usaglašenost sa obrazloženjem teme

Doktorska disertacija dr med. Milene Petrović je u svim segmentima usaglašena sa obrazloženjem teme.

3.2. Mogućnost ponovljivosti

Metodološki pristup koji je primijenjen u izradi ove disertacije precizno je, jasno i sveobuhvatno opisan, čime je obezbijedena ponovljivost dobijenih rezultata.

3.3. Buduća istraživanja

U skladu sa dobijenim rezultatima, dalja izučavanja terapijske rezistencije i genetskih faktora rizika, primjena genetskih analiza kod pacijenata koji se liječe od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije dovešće do dodatnog rezumijevanja ove grupe oboljenja. Takođe će dopuniti saznanja o specifičnostima prevalence navedenih polimorfizama kod ove populacije u Crnoj Gori i njihove povezanosti sa kliničkom slikom i terapijskom rezistencijom.

Daljim istraživanjima koja prate biohemijske markere kod ovih pacijenata i njihovim koreliranjem sa polimorfizmima u genima za COMT (rs4680 i rs4818), DRD2(rs1799732 i rs1800497) i APOE (rs7412), ali i antipsihoticima i dozama koje uzimaju, pružiće se dodatne informacije o najčešćim metaboličkim neželjenim efektima pojedinih grupa lijekova, ali i njihovoj povezanosti sa ispitivanim polimorfizmima u genima, što može doprinijeti izradi strategija za primjenu protokola liječenja prema specifičnim faktorima rizika karakterističnim za ovo demografsko područje., uključujući i personalizovanu terapiju, koja bi prevenirala rezistentnost na terapiju, posljedice neželjenih efekata lijekova i smanjila rizik od pojave suicida.

3.4. Ograničenja disertacije i njihov uticaj na vrijednost disertacije

Dio podataka iz upitnika koji je zavisio od dobijanja autoanamneze od pacijenata mogao je biti pristrasan, kako zbog straha od stigme, tako i zbog minimiziranja tegoba ili poteškoća da objektivno sagledaju simptome. Takođe, zbog zakonskog okvira u Crnoj Gori, koji ne dozvoljava da za pacijente koji se liječe od psihijatrijskih poremećaja saglasnost daje staratelj, nije mogao biti uključen veći broj pacijenata.

Navedeno ograničenje je univerzalno u psihijatrijskim istraživanjima i ne umanjuje vrijednost disertacije.

3.5. Originalni naučni doprinos

Svi rezultati dobijeni ovom doktorskom disertacijom predstavljaju svojevrsni originalni naučni doprinos, uzimajući u obzir da je ovo prvo genetsko i biohemijsko istraživanje sprovedeno na populaciji ispitanika sa dijagnozom psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije u Crnoj Gori.

Kako su dosadašnja istraživanja terapijske rezistencije, genetskih faktora rizika i primjene genetskih analiza kod pacijenata koji se liječe od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije na samom početku, dobijena saznanja i rezultati ove disertacije će značajno doprinijeti razumijevanju specifičnosti prevalencije polimorfizama u populaciji u Crnoj Gori i njihove povezanosti sa kliničkom slikom i terapijskom rezistencijom.

Dobijeni rezultati predstavljaju osnov za primjenu genetskih i biohemijskih analiza u oblasti psihijatrije sa ciljem preciznije i vremenski kraće procijene rizika za nastanak psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije kao i kod pacijenata rezistentnih na terapiju da bi se primjenom personalizovane medicine dobio dobar terapijski odgovor, sa što manje metaboličkih neželjenih efekata.

Dio dobijenih rezultata daje doprinos i u oblasti forenzičke psihijatrije u kojoj nema dovoljno istraživanja i literarnih podataka na ovu temu.

Multidisciplinarni pristup u liječenju pacijenata oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije brže će dovesti do kreiranja i sprovođenja strategija za profilaksu, ranu dijagnostiku i personalizovanu terapiju u cilju postizanja očekivanog terapijskog odgovora, bolje komplijanse, unaprjeđenja kvaliteta života i smanjenja troškova liječenja ovih pacijenata u Crnoj Gori.

MIŠLJENJE I PRIJEDLOG KOMISIJE

Komisija je zaključila da je tema disertacije pod nazivom „Ispitivanje uticaja polimorfizama u genima COMT, DRD2 i APOE na terapijski odgovor na antipsihotike kod pacijenata oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije”, kandidatkinje dr med. Milene Petrović, aktuelna, da je primijenjena metodologija adekvatna, da su ciljevi i hipoteze istraživanja jasno formulisani i da su dobijeni rezultati odraz posvećenog i studioznog istraživačkog rada. Takođe, disertacija je strukturirana na odgovarajući način, a literatura je aktuelna i usklađena sa predmetom istraživanja. Sa psihijatrijskog aspekta, očekujemo da će ova disertacija postaviti temelje modernizacije tretmana u crnogorskoj psihijatriji.

Imajući u vidu prethodno navedeno, Komisija predlaže Vijeću Medicinskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore sprovođenje dalje procedure definisane Pravilima doktorskih studija na Univerzitetu Crne Gore.

U Podgorici, 18.11.2022.god.

KOMISIJA

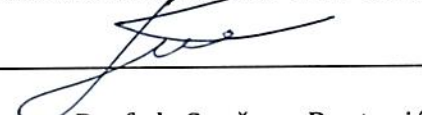
Prof. dr Nataša Duborija Kovačević

Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore

Prof. dr Lidija Injac Stevović

Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore

Prof. dr Snežana Pantović

Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore

Prof. dr Olivera Miljanović

Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore

Prof. dr Olivera Vuković

Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu

Univerzitet Crne Gore
Centralna univerzitetska biblioteka
adresa / address_ Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
telefon / phone _00382 20 414 245
fax_ 00382 20 414 259
mail_ cub@ac.me
web_ www.ucg.ac.me
Central University Library
University of Montenegro

Broj / Ref 01/G-16-453/1
Datum / Date 09.12.2022.

UNIVERZITET CRNE GORE

MEDICINSKI FAKULTET

N/r šefu studentske službe

Gospođi Sonji Vukićević

UNIVERZITET CRNE GORE MEDICINSKI FAKULTET

09.12.2022

Primijeno:			
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrije:
med	1499/5-2		

Predmet: Vraćanje doktorske disertacije doktorandkinje dr med Milene Petrović Zdravković sa uvida javnosti

Poštovana gospođo Vukićević,

U prilogu ovog akta dostavljamo Vam doktorsku disertaciju pod nazivom „Ispitivanje uticaja polimorfizama u genima COMT, DRD2 i APOE na terapijski odgovor na antipsihotike kod pacijenata oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije“ i Izvještaj o ocjeni doktorske disertacije doktorandkinje dr med **Milene Petrović Zdravković**, koja je u skladu sa članom 42 stav 3 Pravila doktorskih studija dostavljena **Centralnoj univerzitetskoj biblioteci** 23. 11. 2022. godine, na uvid i ocjenu javnosti.

Na navedeni rad nije bilo primjedbi javnosti u predviđenom roku od 15 dana.

Molimo Vas da nam nakon odbrane dostavite konačnu verziju doktorske disertacije.

S poštovanjem,

DIREKTOR

mr Bosiljka Cicmil

Pripremila:

Milica Barac
Administrativna asistentkinja
Tel: 020 414 245
e-mail: cub@ucg.ac.me

Dnevni list
POBJEDA
 Elektronska pošta:
 desk@pobjeda.me

Direktor i glavni i odgovorni urednik:
DRAŠKO ĐURANOVIĆ

Naziv osnivača:
 Društvo sa ograničenom odgovornošću za proizvodnju, promet i usluge, export-import „Nova Pobjeda“ - Podgorica

Sjedište osnivača:
 19. decembar br 5
 PIB: 03022480

Zamjenica izvršnog direktora:
MILENA GOLUBOVIĆ

Direktorica marketinga:
ŽELJKA RADULOVIĆ

REDAKCIJSKI KOLEGIJUM
 Zamjenica glavnog i odgovornog urednika
RADMILA USKOKOVIĆ-IVANOVIĆ
 Pomocnici glavnog i odgovornog urednika
NENAD ZEČEVIĆ (politika)
JADRANKA RABRENOVIĆ (ekonomija)
JELENA MARTINOVIĆ (društvo)
MARIJA JOVIČEVIĆ (nedjeljno izdanje)

Urednici
JOVAN NIKITOVIĆ (kultura)
MARIJA ŽIŽIĆ (crna hronika)
DRAGICA ŠAKOVIĆ (Crnom Gorom)
NIKOLA SEKULIĆ (hronika Podgorice)
JOVAN TERZIĆ (Arena)
SLOBODAN ČUKIĆ (feljton i arhiv)
MARKO MILOŠEVIĆ (dizajn)
DRAGAN MIJATOVIĆ (fotografija)

LOGOTIP POBJEDE
Miloš Milošević i Nikola Latković (2019), inspiracija
Antal Lukateli (1944)

PORTAL POBJEDE
 Urednica
JOVANA ĐURIŠIĆ

OBJEKTIV
 Urednica
MARIJA IVANOVIĆ-NIKIČEVIĆ

KULT
 Urednica
TANJA PAVIČEVIĆ

TELEFON:
020/409-520 - redakcija
020/409-536 - marketing
020/202-455 - oglasno

Vlasnička struktura osnivača medija
 „Media NEA“
 d.o.o. Podgorica-100 odsto
 Tiraž: 3.176

Adresa sjedišta medija:
 Ulica 19. decembra broj 5,
 Podgorica
 PIB 02842777

Broj žiro računa:
 560-822-77
 Universal Capital Bank

I br 68/2021
JAVNI IZVRŠITELJ Ivan Sekulić, sa službenim sjedištem u Bijelom Polju, ul. 3. januara 14a/11, u predmetu izvršenja po predlogu izvršnog poverioca SAVA OSIGURANJE AD Podgorica, protiv izvršnog dužnika Amira Golica iz Bira, na osnovu izvršne isprave - presude Osnovnog suda u Kolašinu poslovne oznake Posil br 58/19 od 22.09.2020 godine, radi naplate novčanog potraživanja. U predmetu izvršenja I br 68/2021 javni izvršitelj Ivan Sekulić iz Bijelog Polja, nije mogao da izvrši uredno dostavljanje pismena izvršnom dužniku Amiru Golcu - Rješenja o izvršenju I br 68/2021 od 14.01.2021 godine. S tim u vezi potrebno je da se izvršni dužnik Amir Golić, u roku od tri dana obrati ovom javnom izvršitelju radi preuzimanja pismena, u suprotnom dostavljanje se vrši javnim objavljivanjem, a smatra se izvršenim nakon isteka roka od osam dana od dana isticanja pismena na oglasnoj tabli suda, ukoliko je prethodno izvršeno objavljivanje u dnevnom štampiranju medija. Ovakav način objavljivanja smatra se urednom dostavom i negativne posljedice koje mogu nastati snosioce izvršni dužnik.

U Bijelom Polju, Dana 23.11.2022. godine
 Javni izvršitelj Ivan Sekulić

UNIVERZITET CRNE GORE
MEDICINSKI FAKULTET
OBJAVLJUJE

Da se doktorska disertacija pod nazivom „Ispitivanje uticaja polimorfizama u genima COMT, DRD2 i AP5E na terapijski odgovor na antipsihotike kod pacijenata oboljelih od psihotične poremećaja iz spektra shizofrenije“, kandidata dr med Milene Pečivoc Zdravkovic, studenta doktorskog studija Medicinskog fakulteta u Podgorici, kao i Izvještaj Komisije za ocjenu doktorske disertacije, u sastavu

-Prof. dr Nataša Đubonja Kovačević, redovna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore,
 -Prof. dr Lidija Injac Stanić, vanredna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore,
 -Prof. dr Snežana Pantović, vanredna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore,
 -Prof. dr Olivera Mijanović, vanredna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore
 -Prof. dr Olivera Vuković, vanredna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu stavlja na uvid javnosti.

Primjerk doktorske disertacije sa Izvještajem Komisije, se nalazi i može se pogledati u Univerzitetskoj biblioteci i Biblioteci Medicinskog fakulteta. Eventualne primjedbe se dostavljaju Vijeću Medicinskog fakulteta, u roku od 15 dana od dana objavljivanja.

SEKRETARIJAT

I - 980/2017
 Javni izvršitelj Budva, Darko Rajković, Jadranski put bb, u predmetu izvršnog poverioca PRVA BANKA CRNE GORE AD PODGORICA, BULEVAR SVETOG PETRA CETINJSKOG 141, PIB: 02096099, protiv izvršnog dužnika DRAGO DRAGOJLOVIĆ, KOTOR, nepoznate adrese radi namirenja potraživanja u skladu sa članom 45 ZIO radi namirenja novčanog potraživanja donosi

ZAKLJUČAK

Da se izvršni dužnik DRAGO DRAGOJLOVIĆ (KOTOR) rođen 15.09.1969. u roku od tri dana, od dana objavljivanja ovog pismena, u periodu od 10-14 h javi Javnom izvršitelju Darku Rajkoviću ul. Jadranski put bb u Budvi, radi utručenja Zapisnika o ročištu za XXIII prodaju nepokretnosti uz zaključak kojim se se ista oglašava neuspješnom i Zaključka o XXIV prodaji nepokretnosti koja se zakazuje za dan 20.12.2022. u 09.00 h u kancelariji ovog javnog izvršitelja, sve Posil broj I 980/2017 od 21.11.2022. jer mu se nije moglo uručiti na adresi iz spisa predmeta uz upozorenje na posljedice neodazivanja ovom pozivu, a koje se ogledaju u tome da ako se izvršni dužnik, ne javi Javnom izvršitelju smatraće se da mu je ovom objavom izvršeno uredno dostavljanje danom posljednjeg objavljivanja. Ovo objavljivanje izvršio se jednom u dnevnom listu Pobjeda, Budva, dana 23/11/2022 godine Javni izvršitelj Darko Rajković

IVM - 61/2021
 Javni izvršitelj Budva, Darko Rajković, Jadranski put bb, u predmetu izvršnog poverioca PRVA BANKA CRNE GORE AD PODGORICA, BULEVAR SVETOG PETRA CETINJSKOG BR 141, PIB: 02096099 protiv izvršnog dužnika Olivera Perak koga zastupa Ivo Bolišević, advokat iz Tivta, radi namirenja potraživanja u skladu sa članom 45 ZIO radi namirenja novčanog potraživanja donosi

ZAKLJUČAK

Da se aukcijski nepokretnosti koje su predmet prodaje u izvršnom postupku ĐURANOVIĆ M. ZDRAVKO, ĐURANOVIĆ SANELA, ĐURANOVIĆ MONIKA, ĐURANOVIĆ L. LJUBOMIR, ĐURANOVIĆ ELIZABETA, ĐURANOVIĆ P. SREČKO, ĐURANOVIĆ P. SLAVO, ĐURANOVIĆ MARTA, ĐURANOVIĆ MARIO, ĐURANOVIĆ ANEKLKO, ĐURANOVIĆ AGICA, ĐURANOVIĆ KRISTIJAN, ĐURANOVIĆ GRAČIJA, BRACANOVIĆ J. ĐORĐEVA I PETROVIĆ P. LIĐIJA u roku od tri dana, od dana objavljivanja ovog pismena, u periodu od 10-14 h javi Javnom izvršitelju Darku Rajkoviću ul. Jadranski put bb u Budvi, radi utručenja Zapisnika o ročištu za XIV prodaju nepokretnosti uz zaključak kojim se se ista oglašava neuspješnom i Zaključka o XV prodaji nepokretnosti koja će se održati dana 20.12.2022. godine u 09.45 h u kancelariji ovog Javnog izvršitelja, sve posil. oznake IVM 61/2021 od 21.11.2022. godine, jer im se nije moglo uručiti na adresi iz spisa predmeta uz upozorenje na posljedice neodazivanja ovom pozivu, a koje se ogledaju u tome da ako se, ne javi Javnom izvršitelju smatraće se da im je ovom objavom izvršeno uredno dostavljanje danom posljednjeg objavljivanja. Ovo objavljivanje izvršio se jednom u dnevnom listu Pobjeda.

Budva, dana 23/11/2022 godine Javni izvršitelj Darko Rajković

Poslovni broj: I br 63/17
 Javni izvršitelj Maja Ajković iz Nikšića, ul. Novice Cerovića bb, u pravnoj stvari izvršnog poverioca Otp Debt Collection d.o.o. Podgorica, ul. Studentska bb, zgrada Bemax, III sprat, protiv izvršnog dužnika Perović V. Ivana iz Nikšića, ul. IV Proleterske brigade br 2, radi naplate novčanog potraživanja, vr. sp. 71.520,39 eura, na osnovu izvršne isprave - Ugovora o hipoteci ovjerenog kod Osnovnog suda u Nikšiću pod brojem Ovr br 3177/2010 dana 29.03.2010 godine, dana 23.11.2022 godine, u smislu člana 45 ZIO-a, donio je odluku

DOSTAVLJANJU JAVNIM OBJAVLJIVANJEM

Izvršnom dužniku Perović V. Ivanu iz Nikšića, ul. IV Proleterske brigade br 2, vrši se dostavljanje Zapisnika o XXXVII prodaji nepokretnosti poslovne oznake I br 63/17 od 23.11.2022. godine i Zaključka o XXXVII prodaji poslovne oznake I br 63/17 od 23.11.2022. godine. Izvršni dužnik Perović V. Ivan iz Nikšića se može obratiti javnom izvršitelju Maja Ajković na adresu ul. Novice Cerovića bb u Nikšiću i to u roku od 5 dana od dana posljednjeg objavljivanja oglasa, radi podizanja Zapisnika o XXXVII prodaji nepokretnosti poslovne oznake I br 63/17 od 23.11.2022. godine i Zaključka o XXXVII prodaji poslovne oznake I br 63/17 od 23.11.2022. godine. Upozorava se izvršni dužnik Perović V. Ivan iz Nikšića da se ovakav način dostave smatra urednim i da će negativne posljedice koje mogu nastati ovakvim načinom dostavljanja snositi sama stranka, odnosno izvršni dužnik. Dostavljanje se smatra izvršenim nakon isteka roka od osam dana od dana isticanja pismena na oglasnoj tabli suda, ukoliko je prethodno izvršeno dostavljanje u dnevnom štampiranju medija. Dana 23.11.2022. godine. JAVNI IZVRŠITELJ Maja Ajković

CRNA GORA
VLADA CRNE GORE
AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

Na osnovu člana 24 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG“, broj 75/18) Agencija za zaštitu životne sredine

OBAVJEŠTAVA
zainteresovanu javnost

da je Nosiocu projekta, „K.D.P. PROMOTION AND INVESTMENTS LIMITED“ - D.S.D. - Podgorica, donijeto Rješenje broj: 03-UPI-1097/31 od 11.11.2022. godine, kojim je data saglasnost na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju Apart hotel sa depadansima - kategorije 5*, na urbanističkoj parceli UP2, koju čini katastarska parcela br. 1745 KO Reževići I, u zahvatu Urbanističkog projekta „Turističko naselje Skočidevojka“, Opština Budva, koji je za nosioca projekta uradio „Paming“ d.o.o. iz Podgorice.

U sprovedenom postupku procjene uticaja na životnu sredinu utvrđeno je da Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju Apart hotel sa depadansima - kategorije 5*, na urbanističkoj parceli UP2, koju čini katastarska parcela br. 1745 KO Reževići I, u zahvatu Urbanističkog projekta „Turističko naselje Skočidevojka“, Opština Budva, uraden u skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu i da sadrži definisane mjere za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja na životnu sredinu.

Rješenjem o davanju saglasnosti utvrđena je obaveza Nosiocu projekta da projekat, realizuje u svemu prema mjerama zaštite životne sredine utvrđenim u Elaboratu procjene uticaja na životnu sredinu iz tačke 1 ovog rješenja, a koje se prevashodno odnose na:

- Mjere za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja u toku izgradnje, funkcionisanja i u slučaju akcidenta i
- Program praćenja uticaja projekta na životnu sredinu (monitoring).

Uputstvo o pravnoj zaštiti: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma u roku od 15 dana od dana njegovog prijema, a preko ovog organa.

BEMAX

Bemax DOO Podgorica, najveća građevinska kompanija u Crnoj Gori, zapošljava

Imamo potrebu za kvalitetnim i obrazovanim profesionalcima sa sljedećim stručnim zvanjima:

- elektro inženjer / ka ;
- građevinski inženjer/ka - hidro smjer;
- diplomirani mašinski inženjer / ka;
- diplomirani inženjer / ka arhitekture

Broj izvršilaca je ograničen na 2 izvršioca po radnom mjestu i ukoliko želite da budete dio našeg tima i стекnete iskusto svjetskog nivoa Vaš CV pošaljite na office@bemax.me

CRNA GORA
OPŠTINA TIVAT
 Sekretarjat za uređenje prostora

OBAVJEŠTAVA
 zainteresovanu javnost

Na osnovu člana 20 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG“, broj 75/18) Sekretarjat za uređenje prostora

da je nosilac projekta, „Autohaus D&D“ doo iz Tivta, Dumirand bb, podnio zahtjev za davanje saglasnosti na elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu za funkcionisanje poslovnog objekta – samouslužne perionice i kancelarijskog kantinjera na dijelu urbanističke parcele UP 1, koju čine dijelovi katastarskih parcela br. 1165, 1166, 1167, 1168/2 i 1163 KO Mirčevac, u zahvatu Državne studije lokacije „Dio Sektora 22 i Sektor 23“, opština Tivat.

U vezi sa navedenim pozivamo vas da izvršite uvid u dostavljeni elaborat u prostorijama Sekretarijata za uređenje prostora, Opština Tivat, Trg mognolja br.1, kanc.br.5, radnim danima od 8.00 do 11.00 časova, kao i na web-sajtu Opštine Tivat www.opstinativat.me.

Rok trajanja javne rasprave i dostavljanje primjedbi i mišljenja u pisanoj formi na adresu Opštine Tivat, Sekretarjat za uređenje prostora, ili na e-mail javna.rasprava@opstinativat.me je ponedjeljak 26.12.2022. godine.

Javna tribina o predmetnom Elaboratu održaće se u utorku 20.12.2022. godine sa početkom u 12.00 časova u Multimedijalnoj sali Opštine Tivat.

Broj: 09-322/22-upl-62/1
 Tivat, 23.11.2022. godine

Sekretarka Sekretarijata
 Milica Manojlović, dipl.ing. arh.

CRNA GORA

OPŠTINA

Budva

IZVOD IZ MATIČNOG REGISTRA VJENČANIH

U matičnom registru vjenčanih koji se vodi za opštinu

Budva

pod rednim brojem

214

za godinu

2022

izvršen je upis zaključenja braka:

Mjesto zaključenja braka	<u>Budva</u>	
Dan, mjesec i godina zaključenja braka	<u>07. 08. 2022 godine</u>	
Ime	SUPRUG	SUPRUGA
	<u>Ognjen</u>	<u>Milena</u>
Prezime	<u>Ždravković</u>	<u>Petrović</u>
	<u>2503992761015</u>	<u>2307991255015</u>
Jedinstveni matični broj		
Dan, mjesec i godina rođenja	<u>25. 03. 1992 god.</u>	<u>23. 07. 1991 god.</u>
Mjesto i opština / grad i država rođenja	<u>Smolevačka Palanka</u>	<u>Četinje</u>
Državljanstvo	<u>R. Srbije</u>	<u>Crna Gora</u>
Prebivalište i adresa stana	<u>Smolevačka Palanka</u>	<u>Četinje</u>
Ime i prezime roditelja supružnika	Otac	<u>Milan Ždravković</u>
	Majka	<u>Jasmina rot Bojkanović</u>
Izjava supružnika o njihovom prezimenu	<u>Ždravković</u>	<u>Petrović Ždravković</u>
		<u>Milena rot Šišević</u>
Naknadni upis i pribilješke:		

Dana 29. 11. 2022

U

Budvi

Milena Petrović
(potpis matičara)

Primijeno:	13. 09. 2022		
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijed
med	917/3-		

MEDICINSKI FAKULTET

N/R DEKANU, PROF. DR MIODRAGU RADUNOVIĆU

KOMISIJI ZA DOKTORSKE STUDIJE

Predmet: Evaluacija doktorske disertacije doktorantkinje Milene Petrović „Ispitivanje uticaja polimorfizama u genima COMT, DRD2 i APOE na terapijski odgovor na antipsihotike kod pacijenata oboljelih od psihotičnih poremećaja is spektra shizofrenije”, korišćenjem softvera *Ithenticate*

Poštovani,

Saglasno članu 9 Odluke o korišćenju softvera za utvrđivanje plagijata na Univerzitetu Crne Gore, Odbor za doktorske studije izvršio je provjeru elektronske verzije doktorske disertacije doktorantkinje Milene Petrović „Ispitivanje uticaja polimorfizama u genima COMT, DRD2 i APOE na terapijski odgovor na antipsihotike kod pacijenata oboljelih od psihotičnih poremećaja is spektra shizofrenije”, koju je dostavio Medicinski fakultet. Nakon izvršene provjere, ustanovljeno je da u elektronskoj verziji doktorske disertacije nema elemenata koji bi se mogli tumačiti kao plagijat, saglasno kriterijumima propisanim članom 8 Odluke o korišćenju softvera za utvrđivanje plagijata na Univerzitetu Crne Gore. U skladu sa navedenim, postupak ocjenjivanja doktorske disertacije doktorantkinje Milene Petrović može da se nastavi prema Pravilima doktorskih studija.

Kao propratni dio ovog akta, putem mejla, dostavljamo Izveštaj o provjeri doktorske disertacije generisan putem *Ithenticate* softvera.

Srdačan pozdrav,

Broj: 01/2- 360/3

Podgorica, 12. 9. 2022. godine

Predsjednik Odbora za doktorske studije

Prof. dr Boris Vukićević, s.r

Vijeću Medicinskog fakulteta

Na osnovu Odluke Vijeća Medicinskog fakulteta o formiranju Komisije za doktorske studije, broj:1457 od 16.06.2015.godine, a u skladu sa tačkom 3.9 stava 11 Vodiča za doktorske studije UCG-Centra za doktorske studije, nakon razmatranja ispunjavanja formalnih uslova za ocjenu doktorske disertacije i poštujući princip kompetentnosti, Komisija za doktorske studije dostavlja Vijeću Medicinskog fakulteta

INICIJALNI PRIJEDLOG

Sastava Komisije za odbranu doktorske disertacije

I. DOKTORAND: Dr med Milena Petrović Zdravković

Naziv doktorske disertacije: "Ispitivanje uticaja polimorfizama u genima COMT, DRD2 i APOE na terapijski odgovor na antipsihotike kod pacijenata oboljelih od psihotičnih poremećaja iz spektra shizofrenije"

II. Komisija za odbranu doktorske disertacije:

- Prof. dr Nataša Duborija Kovačević, redovna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore;
- Prof. dr Lidija Injac Stevović, vanredna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore - mentor;
- Prof.dr Snežana Pantović, vanredna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore - komentor;
- Prof. dr Olivera Miljanović, vanredna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore;
- Prof. dr Olivera Vuković, vanredna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu

KOMISIJA ZA DOKTORSKE STUDIJE

Prof. dr Filip Vukmirović

Univerzitet Crne Gore
ul. Matije Gupca 10
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 240 111
www.ucg.edu.me
e-mail: info@ucg.edu.me
university@ucg.edu.me
University of Montenegro

14.02.2020.

14.02.2020

maš 431

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 10.02.2020. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr **Nataša Duborija Kovačević** bira se u akademsko zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore za **oblast Farmakološka grupa medicinskih predmeta**, na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na neodređeno vrijeme.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK

Prof. dr **Danilo Nikolić**, rektor

NATAŠA DUBORIJA-KOVAČEVIĆ, dr med., dr med. sci.
Redovni profesor Farmakologije i Kliničke farmakologije

CURRICULUM VITAE

Adresa: Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore
Katedra za farmakologiju i kliničku farmakologiju
Naselje Kruševac bb
81000 Podgorica
Crna Gora
Tel.: ++ 382 20 412225 Mob. Tel.: ++ 382 67 227887
Faks. br.: ++ 382 20 243842
e-mail: duborijan@ucg.ac.me

Datum i mjesto rođenja: 10. oktobar 1973., Bijelo Polje, Crna Gora

Obrazovanje:

- Doktor nauka (2008) (Naučna oblast: Medicina,
Naučna disciplina: Klinička farmakologija)
Medicinski fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, Srbija
Doktorska disertacija: "Farmakoterapijske mogućnosti u liječenju
benigne hiperplazije prostate: eksperimentalni i klinički aspekt" (Mentor doc. dr sci. Zdenko Tomić)
- Magistar nauka (2003) (Naučna oblast: Medicina
Naučna disciplina: Klinička farmakologija i terapija)
Medicinski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Srbija
Magistarski rad: "Analiza vanbolničke upotrebe lijekova u Crnoj
Gori" (Mentor: Prof. dr. sci. Tomislav Kažić)
- Doktor medicine (1999)
Medicinski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Srbija (prosječna
ocjena: 9,63/10)
- Osnovne studije medicine (1992-1999)
Medicinski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Srbija
- Gimnazija „Slobodan Škerović“ (1988-1992), Podgorica
- Osnovna škola „Branko Božović“ (1980-1988), Podgorica

Radno iskustvo:

- 2020 - Redovni profesor (šef katedre)
Katedra za farmakologiju i kliničku farmakologiju, Medicinski fakultet Univerziteta Crne
Gore, Podgorica
- 2015 - 2020 Vanredni profesor (šef katedre)

Katedra za farmakologiju i kliničku farmakologiju, Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore, Podgorica

- 2009 - 2015 **Docent (šef katedre)**
Katedra za farmakologiju i kliničku farmakologiju, Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore, Podgorica
- 2000 - 2009 **Saradnik na nastavi**
Katedra za farmakologiju i kliničku farmakologiju, Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore, Podgorica
- 1999-2000 **Pripravnički staž za doktora medicine**
Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu

Stipendije, nagrade, priznanja:

- EACPT (European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics) stipendija za učešće na EACPT Focus Meeting-u 2016, Opatija, Hrvatska, 6-9 oktobra 2016.
- Stipendija Federacije evropskih toksikologa i evropskih toksikoloških društava (EUROTOX) za učešće na 8. Kongresu jugoistočne Evrope o metabolizmu i toksičnosti ksenobiotika (XEMET 2010), Solun, Grčka, 1-5 oktobra 2010.
- EACPT stipendija za učešće na 9. kongresu Evropskog udruženja za kliničku farmakologiju i terapiju, Edinburgh, Scotland, 12-16 marta 2009.
 - Nominacija za najbolju prezentaciju postera "FINALIST POSTER AWARD" za rad pod nazivom „Je li propisivanje antibiotika za najčešće infekcije u primarnoj zdravstvenoj zaštiti racionalno ili ne? ", 9. godišnji Evropski kongres međunarodnog društva farmakoekonomije i istraživanja ishoda (ISPOR), 28-31 oktobar 2006, Kopenhagen, Danska
 - Nominacija za najbolju prezentaciju dana za istraživanje pod nazivom „Troškovi farmakološkog liječenja esencijalne hipertenzije u Crnoj Gori: Može li biti jeftinije? ", VIII konferencija Evropskog udruženja za kliničku farmakologiju i terapiju (EACPT), 28.08. 01.09.2007., Amsterdam, Holandija
- EACPT stipendija za učešće na 7. kongresu EACPT-a u Poznanu, Poljska, 2005
- Stipendija EACPT za učešće u Četvrtoj evropskoj ljetnjoj školi za kliničku farmakologiju i terapiju, Vršac, Srbija, 16-20 septembar 2006. godine.
- EACPT stipendija za učešće na 8. kongresu EACPT-a u Amsterdamu, Holandija, 28.avgust-01. septembar 2007.
 - stipendija World University Service Austria (WUS-Austrija) za učešće na 18. Evropskoj radionici o metabolizmu lijekova u Valensiji, Španija, 16-20 septembar 2002. (AMG br. 37/02)
 - *Individual mobility grant (IMG)* Evropske komisije za obrazovanje i kulturu (TEMPUS) za učešće na Kongresu Evropskog društva za hipertenziju, Milano, Italija, 2003. (Finansijski sporazum br. IMG03-FRM1001)
- Stipendija Vlade Crne Gore za talentovane studente (1993-1999)
- Diploma " Luča " (1992)

Dodatni profesionalni angažman:

- član Komisije za izdavanje dozvole za stavljanje lijeka u promet u Crnogorskoj Agenciji za lijekove i medicinska sredstva (CALIMS) (2009 -)
- eksterni ekspert Crnogorske Agencije za lijekove i medicinska sredstva (CALIMS) za procjenu farmakološke i toksikološke dokumentacije u postupku izdavanja dozvola za stavljanje lijeka u promet (2009 -)
- član Nacionalne interdisciplinarnе komisije za kontrolu rezistencije na antibiotike (NIKRA) i učesnik u izradi Nacionalnog programa za kontrolu rezistencije na antibiotike za razdoblje 2012 - 2016 (2012 -2017)
- član Komisije za izradu Liste lijekova koji se izdaju na ljekarski recept koje refundira Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore, koju je formiralo Ministarstvo zdravlja Crne Gore (2015 - 2016)
- član Odbora za unaprjeđenje kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore (2017 -)
- član Odbora za monitoring master studija na Univerzitetu Crne Gore (2017 -)
- nacionalni ekspert Savjeta Evrope za akademski integritet (Horizontalna akcija EU / Savjet Evrope „Kvalitetno obrazovanje za sve“ u Crnoj Gori, Lot 1: Jačanje kapaciteta visokoškolskih ustanova u Crnoj Gori u promovisanju etičkih vrijednosti i očuvanju akademskog integriteta) (2020 -)

Recenzentska aktivnost

(April 2019 -) Recenzent međunarodnog časopisa *Frontiers in Pharmacology (Section of Pharmaceutical Medicine and Outcomes Research)*, 25/232 (Q1), IF:3,845, ISSN: 1663-9812

Međunarodni strukturalni i naučnoistraživački projekti:

- Edukator u projektu *Montenegro Health System Improvement*. (Contract No: SAM-MHSIP-3918 YF-CS-IC-05-B16.5-D-20 signed on September 28, 2006) (2006-2011)
- Koordinator mobilnosti u TEMPUS projektu JEP-40106-2005 *"Reform of Curriculum Content to Undergraduate Medical Education at University of Montenegro"* (2006-2009, budžet u iznosu od 390000 EUR)
- Mobility coordinator in project *"Erasmus Mundus/Western Balkans (ERAWEB II)"* (2013-2017)
- Koordinator istraživanja za Klinički centar Crne Gore u projektu *"Global Point Prevalence Survey of Antimicrobial Consumption and Resistance (GLOBAL-PPS)"* (Vodeći istraživači: Herman Goossens, University Hospital of Antwerp, Belgium i Dilip Nathwani, Ninewells Hospital and Medical School, Dundee, Scotland) (2014- 2015)
- Učesnik u projektu CCNURCA: 544169-TEMPUS-1-2013-1-BE-TEMPUS-JPCR: *"Competency based Curriculum Reform in Nursing and Caring in Western Balkan Universities"* (2013-2016)
- Koordinator istraživanja za Crnu Goru u projektu *"Global Point Prevalence Survey of Antimicrobial Consumption and Resistance (GLOBAL-PPS)"* (Vodeći istraživači: Herman Goossens, University Hospital of Antwerp, Belgium i Dilip Nathwani, Ninewells Hospital and Medical School, Dundee, Scotland) (2017)
- Član Upravnog odbora i istraživač u međunarodnom naučnoistraživačkom projektu COST ACTION 15105: *"European Medicines Shortages Research Network - addressing supply problems to patients (Medicines Shortages)"* (Action Chair: Tomasz Bochenek, Jagellonian University, Institute for Public Health, Cracow, Poland) (2016-2020)
- Nacionalni ekspert za akademski integritet u projektu EU/Council of Europe Horizontal facility action *"Quality education for all"* in Montenegro, Lot 1: Strengthen capacities of HEIs in Montenegro to promote ethical values and safeguard academic integrity) (2020 -)

Bilateralni naučnoistraživački projekti:

- Aktivni istraživač u projektu *"Comparative study of the impact of poverty on malnutrition and obesity, nutritional and lifestyle habits in school children in Podgorica and Osijek"* (CROMONT) (2016-2017)

Nacionalni naučnoistraživački projekti:

- Rukovodilac nacionalnog inovativnog projekta *"Nestašice lijekova u Crnoj Gori kao dio kompleksnog globalnog problema – dinamika, uzroci i moguća rješenja (Drug – Short – Mont)"*, Ministarstvo nauke Crne Gore, (2018-2019)
- Aktivni istraživač u projektu *"Investigation of obesity and poverty in children in Montenegro – clinical, pathophysiological, biochemical and preventive aspects"* (2012-2014)
- Aktivni istraživač u projektu *"Mladi naučnici i etika u XXI vijeku"*, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Centar mladih naučnika (2013).

Članstvo u naučnim i stručnim udruženjima:

- Evropsko udruženje za kliničku farmakologiju i terapiju (EACPT)
- Srpsko farmakološko društvo
- Centar mladih naučnika Crnogorske akademije nauka i umjetnosti (do navršene 40. godine)
- Udruženje ljekara Crne Gore

Vještine:

- Odlične komunikacione, leaderske i organizacione vještine stečene kroz dugogodišnji pedagoški rad, realizaciju nacionalnih i međunarodnih projekata i stručno angažovanje
- Značajno iskustvo i prepoznat uspjeh u domaćim i međunarodnim naučnim i strukturnim projektima
- Odlične pedagoške i mentorske vještine, uključujući analizu, sintezu, različite vrste izlaganja, raspravu, odgovaranje na pitanje, ispitivanje
- PC (Microsoft Office)
- Engleski (tečno)

Lični status: Udata, dvoje djece

PROF. DR NATAŠA DUBORIJA-KOVAČEVIĆ
IN EXTENSO RADOVI INDEKSIRANI U BAZAMA SCI, SCI Exp i CC:

1. Duborija-Kovačević N, Tomić Z. *Did a reform strategy in drug management improve doctors' prescribing habits in Montenegro: the example for the cardiovascular drugs.* Vojnosanit Pregl 2006 May;63(5): 451-6.
2. Duborija-Kovačević N. *The outpatient use of beta lactam antibiotics in Montenegro before the introduction of new reform strategy on drug market.* Srp Arh Celok Lek 2006;134(5-6):224-8.
3. Duborija-Kovačević N, Jakovljević V, Sabo A, Tomić Z. *Anti-nociceptive and anti-inflammatory properties of 5 alpha-reductase inhibitor finasteride in experimental animals.* Eur J Drug Metab Pharmacokinet. 2008 Jul-Sep;33(3):181-6.
4. Duborija-Kovacevic N, Jakovljevic V, Sabo A, Tomic Z, Pajovic B, Perovic D. *Tolerability and Toxicity o Lipidosterolic Extract of American Dwarf Palm Serenoa Repens in Wistar Rats: Well-known Extract, New Insight.* Eur Rev Medical Pharmacol Sci 2011; 15(11):1311-7.
5. Duborija-Kovacevic N, Martinovic M. *Evaluation of pharmacotherapy of obstructive airway diseases in the Montenegrin outpatient care: comparison with two Scandinavian countries.* Multidiscip Respir Med 2012;7:12.
6. Potpara Z, Duborija-Kovačević N (vodeći autor). *Effects of the peloid cream from the Montenegrin adriatic coast on skin humidity, transepidermal water loss and erythema index, examined with skin bioengineering in vivo methods.* Farmacia 2012;60(4):p.524-34.
7. Martinovic M, Belojevic G, Evans GW, Asanin B, Lausevic D, Duborija-Kovacevic N, Samardzic M, Jaksic M, Pantovic S. *Blood pressure among rural Montenegrin children in relation to poverty and gender.* Eur J Pub Health 2014;24(3):385-9.
8. Radnic B, Radojevic N, Vucinic J and Duborija-Kovacevic N (vodeći autor). *The association between pro-arrhythmic agents and aortic stenosis in young adults: is it sufficient to clarify the sudden unexpected deaths?* Cardiology in the Young 2016; Page 1-7.
9. Duborija-Kovacevic N, Shavrina K. *New findings on the pharmacodynamic actions of olive oil: our contribution to better evidence about its remedial properties.* Progress in Nutrition (accepted for publication in November 2016, in press).
10. Potpara Z, Duborija-Kovačević N. *Effects of the peloid cream from the Montenegrin adriatic coast on skin humidity, transepidermal water loss and erythema index, examined with skin bioengineering in vivo methods.* Farmacia 2012;60(4):p.524-34.
11. Versporten A., Zarb P., Caniaux L., ... Duborija-Kovačević N., et al. (2018). *Antimicrobial consumption and resistance in adult hospital inpatients in 53 countries: results of an internet-based global point prevalence survey.* The Lancet global health, 6(6), pp.e619-e629.
12. Bochenek T., Abilova V., Alkan A., ... Duborija-Kovačević N., et al. (2018). *Systemic measures and legislative and organizational frameworks aimed at preventing or mitigating drug shortages in 28 European and Western Asian countries.* Frontiers in pharmacology, 8, p.942.
13. Duborija-Kovačević, N., Martinović, M., Belojević, G., Laušević, D., Ašanin, B. (2019) *Maternal education, health profession and cigarette smoking are decisive factors for self-medication in children by parents.* Acta Pharmaceutica, Published online July 8, 2019 pp:1-7.
14. Duborija-Kovacevic, N., & Tomic, Z. (2019). *Kidney, skeletal muscle and myocardium as potential target sites of Pygeum africanum toxicity in Wistar rats.* Revista internacional de andrologia, 17(1), 8-14.
15. N Miljković, B Godman, M Kovačević, ... N Duborija-Kovacevic, T Bochenek, I Huys, B Miljković *Prospective Risk Assessment of Medicine Shortages in Europe and Israel: Findings and Implications.* Front. Pharmacol., 26 March 2020
16. Banjari I, Martinovic M, Belojevic G, Asanin B, Duborija-Kovacevic N, et al. *Poverty and other correlates of obesity and underweight among 7-year-olds from Croatia and Montenegro.* Public Health, Vol 182, Maj 2020, pp.64-69.

Univerzitet Crne Gore
adresa / address: Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
telefon / phone: 00382 20 414 255
fax: 00382 20 414 230
mail: rektorat@ucg.ac.me
web: www.ucg.ac.me
University of Montenegro

Broj / Ref: 03 - 984
Datum / Date: 21.03.2019

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17 55/18 i 3/19) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 21.03. 2019.godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr LIDIJA INJAC STEVOVIĆ bira se u akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast Psihijatrija iz Internističke grupe kliničkih medicinskih predmeta (Psihijatrija, studijski program Medicina i Osnovi nauke o ponašanju, studijski program Stomatologija) na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na period od pet godina.

**SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK**

Prof.dr Danilo Nikolić, rektor

Dr LIDIJA INJAC STEVOVIĆ

BIOGRAFIJA

Rodjena sam 24.06.1961. godine u Mojkovcu, Crna Gora, gdje sam završila osnovnu i srednju školu. Medicinski fakultet Univerziteta u Prištini upisala sam 1982/3.godine i diplomirala 1989. godine. Specijalizaciju iz psihijatrije započela sam 1993.godine u Kliničkom Centru Crne Gore, Odjeljenje Neuropsihijatrije. Nakon toga specijalizaciju nastavljam u Institutu za psihijatriju Kliničkog Centra Srbije u Beogradu u periodu od 1994-1997. godine. Specijalistički ispit sam položila na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu 1997.godine.

Magistarski rad na temu »Samoubistvo, istraživanje motiva, uzroka i posledica« odbranila sam na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, 2006. godine,

Doktorsku disertaciju, pod nazivom »Faktori suicidnog rizika:polne razlike«, odbranila sam na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici, 2011.godine, kao prvi doktor nauka.

Tokom 2017.g. odobren mi je projekat za istraživanja i inovacije iz grupe projekata Horizont 2020 pod nazivom "Implementacija efikasne i ekonomski isplative intervencije za pacijente sa psihotičnim poremećajima u zemljama sa niskim i srednjim socioekonomskim statusom u Jugoistočnoj Evropi" od strane Evropske Komisije i čiji sam rukovodilac u Crnoj Gori.

Tokom svog specijalističkog staža boravila sam na Psihijatrijskoj klinici i odsjeku za Kognitivnu psihoterapiju - Warneford Hospital-Department of Psychology, Oxford, Engleska, 1996.godine.

Bila sam na edukaciji na Berlin Summer School Course on "Psychiatry, a Science", Berlin-Branderburg Academy of Sciences and Humanities in Berlin, 2000.godine. Boravila sam na Psihijatrijskoj Klinici

"Benjamin Franklin", Berlin. Učestvovala sam na European forum, Symposium "Modern Strategies in the Treatment of Psychiatric Disorders". Berlin, Germany, 2000.godine. Završila sam edukaciju iz

Primary prevention of addictive diseases. (ECPD). Belgrade, 2004.godine. Učestvovala sam na Maudsley Forum(The fifth core Maudsley Forum), Institut of Psychiatry at the Maudsley, Kings College, London, 2005.godine. Završila sam Training GCP (Good Clinical Practis), u

Podgorici,2009.godine. Učestvovala sam na International Invitational Conference Amsterdam, Organized by Netherlands Psychiatric Association, EACCME, 2011.godine. U dva mandata u periodu

2009-2011 i 2012-2015 godine bila sam Predsjednik Udruženja psihijatara Crne Gore i u tom mandatu organizujem Prvi Nacionalni Kongres Udruženja psihijatara Crne Gore sa Medjunarodnim učešćem,

pod pokroviteljstvom Svjetskog Udruženja Psihijatara u oktobru 2012. godine u Budvi.Takom ova dva mandata organizovala sam brojne stručne skupove i edukativne simpozijume sa domaćim i inostranim predavačima.Tokom 2015. godine izdat je udžbenik Bolesti zavisnosti-Razvoj aktivnosti na prevenciji,

lečenju, edukaciji i istraživanju u zemljama Balkana, urednika Prof.dr Ivan Dimitrijević, u kojem sam autor poglavlja pod nazivom "Aktivnosti u oblasti zavisnosti u Crnoj Gori od 2000.g. i Dualne dijagnoze". Ovaj udžbenik je Odlukom vijeća za specijalističku nastavu Medicinskog fakulteta

Univerziteta u Beogradu br. 0-4/39-66/40/17 od 22.9.2014. godine prihvaćen kao udžbenik za poslijediplomsko usavršavanje ljekara. Bila sam član radne grupe za izradu Nacionalnih smjernica

dobre kliničke prakse pod nazivom"Shizofrenija", Ministarstvo zdravlja Crne Gore 2012. godine. Recenzent sam Nacionalnih smjernica dobre kliničke prakse Ministarstva zdravlja Crne Gore „Kliničke

smjernice za dijagnozu i liječenje depresije u Crnoj Gori", koje su izdate 2018.godine. Član sam Radne grupe za izradu Plana prevencije suicida u Crnoj Gori, Rješenje Ministra zdravlja br.011.301/2017 od

3.7.2017.g. Član sam Nacionalne komisije za Mentalno zdravlje. Član sam uredničkog kolegijuma

časopisa „Psihijatrija“ UPCG. Član sam Udruženja Psihijatara Crne Gore i Sekcije za Suicidologiju Evropskog Udruženja Psihijatara. Govorim engleski jezik. Majka sam jednog djeteta.

PODACI O RADNIM MJESTIMA

Nakon završetka Medicinskog fakulteta, 1989.godine, započela sam lječarski staž u Kliničkom Centru Crne Gore u Podgorici i Domu zdravlja u Podgorici. Zaposlila sam se 1990. godine u Domu zdravlja u Podgorici, Odsjek za Medicinu rada, a nakon toga prelazim u Odsjek Opšte medicine u Domu zdravlja u Podgorici. Od 1991.godine radila sam u Zdravstvenom Centru Ministarstva Unutrašnjih Poslova Crne Gore, a 1992.godine sam imenovana za Načelnika Zdravstvenog Centra Ministarstva Unutrašnjih Poslova Crne Gore. Po dobijanju specijalizacije iz psihijatrije 1993.godine specijalistički staž sam obavljala na Odjeljenju Neuropsihijatrije Kliničkog Centra Crne Gore. Tokom specijalističkog staža 1994.godine radila sam kao lječar u novootvorenom Urgentnom centru Kliničkog Centra Crne Gore u Podgorici. Specijalistički staž sam nastavila da obavljalam na Klinici za psihijatriju Kliničkog Centra Srbije u Beogradu u periodu od 1994-1997. godine. Specijalistički ispit iz psihijatrije sam položila na Institutu za psihijatriju KCS i Medicinskom fakultetu u Beogradu i stekla zvanje Specijalista psihijatrije. Poslije povratka sa specijalizacije, 1997.godine radila sam kao specijalista psihijatar u Medicinskom Centru Ministarstva Unutrašnjih poslova. Tokom radnog angažmana u Ministarstvu Unutrašnjih Poslova, bila sam predavač na edukativnim kursovima i simpozijumima za pripadnike Ministarstva Unutrašnjih Poslova. Od marta 2012.godine do danas, radim na Klinici za psihijatriju KCCG u Podgorici i na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici, sam počela da radim oktobra 2005. godine, kada sam izabrana za stručnog saradnika na predmetu Psihijatrija. U julu 2006. godine, izabrana sam za saradnika u nastavi, a u zvanje Docent izabrana sam 1.10.2012.g.

Od 2012. godine obavljam funkciju odgovornog nosioca predmeta „Psihijatrija“ i „Osnovi nauke o ponašanju“ na Medicinskom i Stomatološkom fakultetu. Od 2011. godine predavač sam na Visokoj Medicinskoj školi u Beranama na predmetima „Psihijatrija sa njegoj bolesnika“, „Medicinska psihologija“ i „Mentalna higijena“. Od 2012. do 2017. godine bila sam predavač na Filozofskom fakultetu u Nikšiću na Odsjeku za Psihologiju i Odsjeku za Pedagogiju na predmetu „Psihopatologija djece i mladih“. Tokom školske 2016/2017. godine, bila sam predavač na Fakultetu političkih nauka, smjer socijalni rad, na predmetu „Socijalna psihijatrija“. Redovni sam predavač na Specijalističkom studiju iz oblasti porodične medicine na Medicinskom fakultetu u Podgorici.

Od 2014. godine obavljam funkciju glavnog mentora-koordinatora za specijalizaciju iz psihijatrije, kao i mentora za specijalizaciju iz psihijatrije i srodnih disciplina.

BIBLIOGRAFIJA

Dio naučne monografije izdate kod nas (i u okruženju) čiji su izdavači nacionalne akademije nauka i državni Univerziteti

Udžbenik Bolesti zavisnosti-Razvoj aktivnosti na prevenciji, lečenju, edukaciji i istraživanju u zemljama Balkana Urednik Prof. dr Ivan Dimitrijević, poglavlje pod nazivom “Aktivnosti u oblasti zavisnosti u Crnoj Gori od 2000.g. I Dualne dijagnoze”. ISBN 978-86-7117-468-8, Univerzitet u Beogradu, Medicinski Fakultet, Beograd. 2015.

Udžbenik Psihijatrija, poglavlje Psihički poremećaji razvojnog doba, autora Prof.dr Mirka Pekovića. Univerzitet Crne Gore, Biblioteka Medicinska nauka. 2010.

Udžbenik Psihijatrija, poglavlje "Mentalna retardacija", autora Prof.dr Mirka Pekovića, Univerzitet Crne Gore, Biblioteka Medicinska nauka, 2010.

Poglavlje Psihologija i Psihopatologija kriminaliteta, u knjizi "Rukovodjenje i organizacija rada na poslovima suzbijanja kriminaliteta i metodika rasvjetljavanja pojedinih krivičnih djela-namijenjena za pripadnike Ministarstva Unutrašnjih Poslova.

Psihologija sa Kriminalističkom psihopatologijom-knjiga za pripadnike Ministarstva Unutrašnjih Poslova.

Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka:

1. **Lidija Injac Stevovic**, Sanja Vodopić. Attempted suicide in Podgorica, Montenegro: higher rates in females and unemployed males. *Annals of General Psychiatry*. ISSN: 1744-859X, Vol. 16, No. 27; Published online: 4. Jul 2017. DOI 10.1186/s12991-017-0151-5.
2. Konstantinos N. Fountoulakis, Isaia Chatzikosta, Konstantinos Pastiadis, Prodromos Zanis, Wolfram Kawohl, Ad J. F. M. Kerkhof, Alvydas Navickas, Cyril Hüschl, Dusica Lecic Tosevski, Eliot Sorel, Elmars Rancans, Eva Palova, Georg Juckel, Goran Isacson, Helena Korosec Jagodic, Ileana Botezat Antonescu, Janusz Rybakowski, Jean Michel Azorin, John Cookson, John Waddington, Peter Pregelj, Koen Demyttenaere, Luchezar G. Hranov, **Lidija Injac Stevovic**, Lucas Pezawas, Marc Adida, Maria Luisa Figuera, Miro Jakovljević, Monica Vichi, Giulio Perugi, Ole A. Andreassen, Olivera Vukovic, Paraskevi Mavrogiorgou, Peeter Varnik, Peter Dome, Petr Winkler, Raimo K. R. Salokangas, Tiina From, Vita Danileviciute, Xenia Gonda, Zoltan Rihmer, Jonas Forsman, Anne Grady, Thomas Hyphantis, Ingrid Dieset, Susan Soendergaard, Maurizio Pompili and Per Bech. Relationship of suicide rates with climate and economic variables in Europe during 2000–2012, *Annals of General Psychiatry*, ISSN: 1744-859X, Vol.15, No.19, Published online: August 2016, DOI 10.1186/s12991-016-0106-2.
3. Konstantinos N. Fountoulakis, Wolfram Kawohl, Pavlos N. Theodorakis, Ad J. F. M. Kerkhof, Alvydas Navickas, Cyril Hüschl, Dusica Lecic-Tosevski, Eliot Sorel, Elmars Rancans, Eva Palova, Georg Juckel, Goran Isacson, Helena Korosec Jagodic, Ileana Botezat-Antonescu, Ingeborg Warnke, Janusz Rybakowski, Jean Michel Azorin, John Cookson, John Waddington, Peter Pregelj, Koen Demyttenaere, Luchezar G. Hranov, **Lidija Injac Stevovic**, Lucas Pezawas, Marc Adida, Maria Luisa Figuera, Maurizio Pompili, Miro Jakovljević, Monica Vichi, Giulio Perugi, Ole Andrasen, Olivera Vukovic, Paraskevi Mavrogiorgou, Peeter Varnik, Per Bech, Peter Dome, Petr Winkler, Raimo K. R. Salokangas, Tiina From, Vita Danileviciute, Xenia Gonda, Zoltan Rihmer, Jonas Forsman, Benhalima, Anne Grady, Anne Katrine, Kloster Leadholm, Susan Soendergaard, Carlos Nordt and Juan Lopez-Ibor. Relationship of suicide rates to economic variables in Europe:2000-2011, *The British Journal of Psychiatry*, ISSN: 2056-4694 (Print), 2056-4708 (Online),/ Volume 205, No. 6; Print publication: December 2014, Published online: 02 January 2018, pp. 486-496. <https://doi.org/10.1192/bjp.bp.114.147454>.
4. Slavica Vujisić, Sanja Vodopić, Ljiljana Radulović, **Lidija Injac-Stevović**. Psychiatric comorbidities among patients with epilepsy in Montenegro. *Acta Clinica Croatica* ISSN 0353-9466 (Tisak), ISSN 1533-9451 (Online), Volume. 53, No. 4; str. 411–416, 2014.

5. Vukovic O, Britvic D, Zebic M, Maric N, Cvetic T, Injac L. Comorbidity of eating disorder and alcohol dependency. *Vojnosanit Pregl* 2007; 64(3):223-6.

6. Injac Stevovic L, Jasovic Gasic M, Vukovic O, Pekovic M, Terzic N. Gender differences in relation to suicides committed in the capital of Montenegro (Podgorica) in the period 2000-2006, *Psychiatria Danubina*, 2011; Vol. 23, No.1, pp 45-52.

7. Vikram Patel., Mario Maj., Alan J. Flisher., Mary J. De Silva., Mirja Koschorke., Martin Prince., and WPA Zonal and Member Society Representatives¹London School of Hygiene and Tropical Medicine, London, UK, ²Department of Psychiatry, University of Naples SUN, Naples, Italy, ³Department of Psychiatry and Mental Health, University of Cape Town, Rondebosch 7700, Cape Town, South Africa, ⁴Institute of Psychiatry, King's College London, UK, ⁵The WPA Zonal and Member Society Representatives are listed in the Appendix *WPA Zonal and Member Society Representatives: Lidija Injac Stevovic et al: Reducing the treatment gap for mental disorders: a WPA survey. *World Psychiatry*. 2010 October; 9 (3):167-176. PMID:PMC2953637

Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku

8. Lidija Injac Stevovic, Tatijana Perunovic Jovanovic, Aleksandra Ražnatovic. Mental health law in Montenegro, *British Journal of Psychiatry International*, ISSN: 2056-1740 (Print), 2058-6264 (Online), Volume 13, No. 4; Novembar 2016.

9. Aleksandra Ražnatovic, Vladimir Janjic, Tatijana Perunovic Jovanovic, Lidija Injac Stevovic, Chrono-psychophysiological characteristics of athletes. *Engrami*. ISSN:0351-2665, Volume.35, No.3-4;UDK:613.71:612.7.Jul-Decembar 2013.

Radovi objavljeni u domaćim časopisima

10. Ivan Dimitrijević, Marina Roganović, Lidija Injac Stevović, Branka Purlija, Sanela Kusturica, Razvoj aktivnosti na prevenciji, lečenju, edukaciji i istraživanju bolesti zavisnosti u Crnoj Gori tokom XX I XXI veka, *Medicinski zapisi*, ISSN -0419-7747, Volumen 64, No.1, Oktobar 2015.

Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima

Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari

11. Injac Stevovic L, Vukovic O. Overcoming the impact of socioeconomic crisis on suicide rates, *Česka a Slovenska Psychiatrie*, ISSN 1212-0383, Volume 108, Suppl. 1, WPA International Congress 2012, Indexed in EMBASE/Excerpta Medica. Zonal Symposia

12. Lidija Injac Stevović, Željko Golubović, Sandra Ražnatović, Tatijana Perunović Jovanović. Razumijevanje suicidalnog ponašanja i mjere prevencije, *Makedonski medicinski pregled, Vth Macedonian Psychiatric Congress and International Meeting*, ISSN0025-1097, Volumen 83, Suppl 83: str.1-107, UDK:61+061.231=866=20, May, 2013.

13. Stevovic IL, Vuković O, Perunovic Jovanovic T, Ražnatović A. Comorbidity dissociative conversive disorder, depression, and epilepsy: a case report, *Psychoterapy and Psychosomatics. Psychosomatic Assesment and Integrative Care*, 22nd World Congress on Psychosomatic Medicine, ISSN 0033-3190, ISBN 978-3-318-02513-2, online e-ISSN 1423-0348, Volumen 82, Suppl.1: 1-134, Lisboa, September, 2013.

14. N. Duborija Kovacevic, L. Injac Stevovic, I Cizmovic and B. Asanin, Outpatient use of antidepressants

and the incidence of suicide in Montenegro 2000-2015: Are we going in optimistic directions?. *Clinical Therapeutics*, ISSN 0149-2910, Volume 38. The International Peer-Reviewed Journal of Drug Therapy. Abstract presented at the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics Focus Meeting in partnership with The Croatian Society for Clinical Pharmacology and Therapeutics, Croatia, Opatija, October, 2016.

15. **Lidija Injac Stevovic**, Anela Purisic, Suicide risk among heroin users in Montenegro. *Ovisnosti-Ovisnosti-Zavisnosti-SEEA Addictions*, 8th Adriatic Drug Addiction Conference, ISBN 978-961-93977-3-2, Vol.17.Suppl.2; 16 th SEEAnet Symposium on Addictive Behaviors, Budva, Montenegro, October, 2017, oral presentation.

16. Anela Purisic, Zeljko Golubovic, **Lidija Injac Stevovic**, Patients on Buprenorphine Maintenance in Montenegro, *Ovisnosti-Ovisnosti-Zavisnosti-SEEA Addictions*, 8th Adriatic Drug Addiction Conference, ISBN 978-961-93977-3-2, Vol.17.Suppl.2; 16 th SEEAnet Symposium on Addictive Behaviors, Budva, Montenegro, October, 2017.

17. Vukovic O, **L Injac Stevovic**, R Micovic, Z. Nikecic (Montenegro). Adjunctive lamotrigine in treatment resistant trichotillomania: case report, 15428-Interactive Clinical case presentation, 20 th World Congress on Psychosomatic Medicine. ICPM.Torino, Italy 2009.

18. **Stevović Injac L.**, Vuković O., Barac Otasevic Z. Analysis of suicides committed in Podgorica during 2000-2005 period, *Eur Psychiatry* 2008, 23 (Suppl 275) 0280.

19. **Injac L.**, Baković T, Vuković O. Analysis of suicides committed in Podgorica during 1995–1999 period. *Eur Psychiatry* 2000; 15(Suppl 2):359., 2000.

20. Caran N, Kastratovic Z, **Injac L.**, Vukovic O. The application of the existing etiopathological concepts on an OCD case. *Eur Psychiatry*; 11(Suppl 4):364., 1996.

21. Caran N, Popovic V, Vukovic O, **Injac L.** Borderline personality disorder and psychosomatic reactions. X World Congress of psychiatry, Madrid, August, 1996.

22. Popovic V, Caran N, **Injac L.** Post traumatic stress disorder clinical manifestations and treatment. *European Psychiatry*, Volume 11, Supplement 4, Pages 373s-374s, 1996.

Domaći kongresi, simpozijumi i seminari

23. **Injac Stevovic L.**, Vujisić S, Perunović Jovanović T, Vodopić S, Psihoneuroimunološki procesi i stres. *Medicinski zapisi*, ISSN-0419-7747, Volumen 62, Supplement 1, October 2013.

24. Perunović Jovanović T, **Injac Stevovic L.**, Ražnatović A, Kulač S, Brajković I. Disfunkcionalna porodica-uticaj na formiranje socijalno neadaptirane ličnosti-prikaz slučaja, *Medicinski zapisi*, ISSN - 0419-7747, Volumen 62 Supplement 1, October 2013.

25. Ražnatović A, Djuranović A, Perunović Jovanović T, **Injac Stevovic L.**, Uticaj stresogene situacije na nastanak velike farmakorezistentne depresije: prikaz slučaja, *Medicinski zapisi*, ISSN -0419-7747, Volumen 64, Broj 1, October 2015.

26. **Injac Stevovic L.**, Rosandić H, Perunović Jovanović T, Ražnatović A, Vodopić S, Vujisić S. Suicid kao javno zdravstveni problem, ocjenjivanje rizika, *Medicinski zapisi*, ISSN -0419-7747, Volumen 64, Broj 1, October 2015.

27. Rosandić H, **Injac Stevovic L.**, Bajović M, Mogućnost rane detekcije psihoza, *Medicinski zapisi*, ISSN - 0419-7747, Volumen 64, Broj 1, October 2015.

28. Ražnatović A, Djuranović A, Perunović Jovanović T., Injac Stevović L. Uticaj stresogene situacije na nastanak velike farmakorezistentne depresije: prikaz slučaja. Medicinski zapisi. ISSN -0419-7747. Volumen 64, Broj 1, Oktobar 2015.
29. Stevović Injac L., Vuković O., Perunović Jovanović T., Ražnatović A., Risk factors for suicides committed in Montenegro during 2005-2008 period, I Nacionalni Kongres Udruženja psihijatar Crne Gore sa međunarodnim učešćem, str.49, 4-7. oktobar 2012, str.9 Bečići. Crna Gora.
30. Stevović Injac L., Vuković O., Perunović Jovanović T., Ražnatović A., Risk factors for suicides committed in Montenegro during 2005-2008 period, I Nacionalni Kongres Udruženja psihijatar Crne Gore sa međunarodnim učešćem, str.49, 4-7. oktobar 2012, str.9 Bečići, Crna Gora.
31. Perunović Jovanović T., Stevović Injac L., Ražnatović A., Golubović Ž., Kalač S. Generalizovana hiperhidroza-farmakoterapija, prikaz slučaja, I Nacionalni Kongres Udruženja psihijatar Crne Gore sa međunarodnim učešćem, str.48, 4-7. oktobar 2012, str.9 Bečići, Crna Gora.
32. Ražnatović A., Peković M., Djuranović A., Perunović Jovanović T., Stevović Injac L. Uloga psihijatra u timu za transplantaciju organa, I Nacionalni Kongres Udruženja psihijatar Crne Gore sa međunarodnim učešćem, str.41, 4-7. oktobar 2012, str.9 Bečići, Crna Gora.
33. Stevović Injac L., Jašović Gašić M., Vuković, O., Genetski i porodični faktori suicidnosti, I Nacionalni Kongres Udruženja psihijatar Crne Gore sa međunarodnim učešćem, str.36, 4-7. oktobar 2012, str.9 Bečići, Crna Gora.
34. Rosandić H, Stevović Injac L., Poremećaj Ličnosti-Terapijski problem. dileme i izazovi, I Nacionalni Kongres Udruženja psihijatar Crne Gore sa međunarodnim učešćem, str.34, 4-7. oktobar 2012, str.9 Bečići, Crna Gora.
35. Stevović Injac L., Golubović Ž., Mastilović R., Rosandić H., Disocijativni (konverzivni) poremećaj i epilepsija: prikaz slučaja, I Nacionalni Kongres Udruženja psihijatar Crne Gore sa međunarodnim učešćem, 4-7. oktobar 2012, str.9 Bečići, Crna Gora.
36. Stevović Injac L., Jašović Gašić, M., Vuković O., Faktori suicidnog rizika: polne razlike, I Nacionalni Kongres Udruženja psihijatar Crne Gore sa međunarodnim učešćem, 4-7. oktobar 2012, str.9 Bečići, Crna Gora.
37. Stevović Injac L., Rosandić H., Vuković O., Perunović Jovanović T., Ražnatović A., Gender differences in committed suicide, Prvi Međunarodni Kongres Bolničke psihijatrije, str.59, 15-16 decembar, Beograd, Srbija, 2011.
38. Injac Stevović, L., Vuković O. Uticaj stigme na suicid u Crnoj Gori, Engrami, Volume 33, 2011.
39. Injac Stevović, L., Vuković, O., Golubović, Ž., Perunović Jovanović, T., Ražnatović, A. Socijalni faktori u etiologiji suicida, Odvisnosti, Ovisnosti, Zavisnosti, SEEA Addictions, Vol X, Supl 2, 2009.
40. Injac Stevović, L., Vuković, O., Perunović Jovanović, T., Ražnatović, A. Uloga ljekara opšte medicine u liječenju depresije sa suicidalnim rizikom, Odvisnosti, Ovisnosti, Zavisnosti, SEEA Addictions, Vol X, Supl 2, 2009.
41. Injac Stevović, L., Peković, M., Ražnatović, A., Perunović Jovanović, T., Vuković, O. Samoubistvo u teoriji psihoanalize, Odvisnosti, Ovisnosti, Zavisnosti, SEEA Addictions, Vol X, Supl 2, 2009.
42. Injac Stevović, L., Ražnatović, A., Mastilović, R., Barac Otašević, Z., Perunović Jovanović, T. Samoubistvo i alkoholizam, Odvisnosti, Ovisnosti, Zavisnosti, SEEA Addictions, Vol X, Supl 2, 2009.
43. Ražnatović, A., Perunović Jovanović, T., Barac Otašević, Z., Injac Stevović, L., Djuranović, A. Ciklotimija kao poremećaj cirkadijalnog ritma, Odvisnosti, Ovisnosti, Zavisnosti, SEEA Addictions, Vol X, Supl 2, 2009.
44. Perunović Jovanović, T., Injac Stevović, L., Gazivoda, V., Ražnatović, A., Pavličić, N. Socijalni Akutna psihotična reakcija-Dijagnostičke dileme: Prikaz slučaja (Acc. psihotična reakcija uzrokovana subarahnoidalnim krvarenjem, Odvisnosti, Ovisnosti, Zavisnosti, SEEA Addictions, Vol X, Supl 2, 2009.

45. Perunović Jovanović, T., Vujisić, S., Ražnatović, A., Injac, L., Kalač, S. Komorbiditet depresije i epilepsije-prikaz slučaja. Zbornik Sažetaka, II Hrvatski Kongres Socijalne Psihijatrije u Zajednici s međunarodnim sudjelovanjem, Split, 2009
46. Ražnatović, A., Injac Stevović, L., Perunović Jovanović, T., Djuranović, A. Uticaj socijalnih faktora na pojavu akutne psihotične reakcije-prikaz slučaja, Zbornik Sažetaka, II Hrvatski Kongres Socijalne Psihijatrije u Zajednici s međunarodnim sudjelovanjem, Split, 2009
47. Perunović Jovanović, T., Ražnatović, A., Kalač, S., Injac Stevović, L. PMDD često neprepoznat entitet. Ovisnosti, Ovisnosti, Zavisnosti, SEEA Addictions, Vol X, Supl 2, 2009.
48. Stevović Injac, L., Vuković, O., Tadić, N., Micović, R., Nikčević, Z. Metoda Psihološke autopsije. XI ECNP i XIII Kongres psihijata Srbije, Beograd, 2008.
49. Stevović-Injac L., Vuković-Simić O., Simić S. Epidemiološka kretanja izvršenih samoubistava u Crnoj Gori. Zbornik radova 12 Kongres psihijata Srbije i Crne Gore, Herceg Novi, 2004.
50. Stevović-Injac L., Vuković-Simić O., Simić S. Komparativna analiza izvršenih samoubistava u Podgorici u periodu od 2000-2004 u odnosu na period 1996-1999. godine – sociopsihološki aspekt. 12 Kongres psihijata Srbije i Crne Gore, Herceg Novi, 2004.
51. Simić S., Stevović-Injac L., Vuković-Simić O. Pojam društvene normalnosti - dileme savremene psihijatrije. Zbornik radova 12 Kongres psihijata Srbije i Crne Gore, Herceg Novi, 2004.
52. Baković T., Injac Stevović L. Mehanizam dejstva elektrokonvulzivne terapije. Zbornik radova. 12 Kongres psihijata Srbije i Crne Gore, Herceg Novi, 2004.
53. Injac, L. Analiza izvršenih samoubistava u Podgorici u periodu 1996-1999. Zbornik rezimea XI Kongres psihijata Jugoslavije, Vrnjačka Banja, 2000.

Izvod u zborniku nacionalnog skupa

54. Injac Stevović, L., Vuković, O., Golubović, Ž. Uloga ljekara opšte medicine u liječenju depresije, Supplement 1, Medicinski Zapisi, XIII Kongres društva ljekara Crne Gore sa međunarodnim učešćem, 2009.
55. Golubović, Ž., Barac Otašević, Z., Injac Stevović, L., Kalač, S. Neželjeni efekti antipsihotične terapije kod shizofrenih pacijenata, Medicinski Zapisi, Supplement 1, XIII Kongres društva ljekara Crne Gore sa međunarodnim učešćem, 2009.
56. Injac Stevović, L., Milošević, B., Tadić, N., Marković, Lj., Strugar, R., Jokić, D., Hrapović, M., Kaludjerović, B., Vukićević, V., Injac, O. Praćenje učestalosti oboljevanja među pripadnicima uprave policije Crne Gore. Medicinski Zapisi, Supplement 1, XIII Kongres društva ljekara Crne Gore sa međunarodnim učešćem, 2009.

Uvodno, objavljeno plenarno predavanje Na sastancima sa međunarodnim učesnicima

57. Injac Stevović L., Jašović Gašić M., Vuković O. Plenarno predavanje, Faktori suicidnog rizika: polne razlike, 1 st Congress of Montenegrin Psychiatric Association, Congress of Montenegrin Association, of Cognitive behavioral Therapy. 4th Congress of Serbian Association of Cognitive

behavioral therapist with International Participation, Budva, Montenegro, October 2012. Knjiga sažetaka

58. **Lidija Injac Stevovic**, Predavač po pozivu: Faktori suicidnog rizika: od nauke do prakse. XIII Psihijatrijski dani Bosne i Hercegovine, košponzorisan od Svjetske psihijatrijske Asocijacije, pod patronatom Evropske psihijatrijske asocijacije, Mostar Novembar 2014.

59. **Lidija Injac Stevovic**, Predavač po pozivu: Assessment and Management of Suicide Risk-Our Experience, IV Congress of Psychiatry of Bosnia and Hercegovina, under the auspices EPA, November 2017.

60. **Lidija Injac Stevovic**, Predavač po pozivu: Tutorijal: Suicid i Epilepsija. 17. Epileptološka Škola, "Koje je pravo vrijeme za odluke u kliničkom vođenju bolesnika sa epilepsijom?", Kotor, Crna Gora, 2015.

Na sastancima sa domaćim učesnicima

61. **Lidija Injac Stevovic**, Ocjenjivanje faktora suicidnog rizika-primjena u praksi, Kontinuirana medicinska edukacija po programu i kalendaru Ministarstva zdravlja za 2016.g. U Podgorici, Bijelom Polju i Baru, 2016.

62. **Lidija Injac Stevovic**, Depresija, bolest sa hiljadu lica, within a project "Beyond exclusion-effective rights for mental health patients", supported by the European Union, Kotor, Specijalna Bolnica za Psihijatriju, Dobrota, Kotor, 2016

Radovi sa međunarodnih naučnih kongresa koji se nalaze u knjizi sažetaka

63. **Injac Stevovic L**, Vuković O, Perunović Jovanović T, Ražnatović A, Mastilović Cuković R. Analysis of suicides committed in Montenegro during 2005-2009 period, XVI WPA Congress of Psychiatry, Abstracts Book, Volume 6, Topic 73. P463-465, Suicide and Psychiatric Emergencies, Spain, 2014, www.wpamadrid2014.com.

64. T, Perunović Jovanović, **L. Injac Stevovic**, A. Ražnatović, S. Kalac. Difficulties in the diagnosis of dementia: case report. XVI WPA Congress of Psychiatry, Abstracts Book, Volume 2, Topic 9, Dementia, Delirium and Related Cognitive Disorders, Madrid, Spain, 2014, www.wpamadrid2014.com.

65. Konstantinos N. Fountoulakis, Wolfram Kawohl, Pavlos N. Theodorakis, Ad J. F. M. Kerkhof, Alvydas, Navickas, Cyril Höschl, Dusica Lecic-Tosevski, Eliot Sorel, Elmars Rancans, Eva Palova, Georg Juckel, Goran Isacson, Helena Korosec Jagodic, Ileana Botezat-Antonescu, Ingeborg Warnke, Janusz Rybakowski, Jean Michel Azorin, John Cookson, John Waddington, Peter Pregelj, Koen Demyttenaere, Luchezar G. Hranov, **Lidija Injac Stevovic**, Lucas Pezawas, Marc Adida, Maria Luisa Figuera, Maurizio Pompili, Miro Jakovljevic, Monica Vichi, Giulio Perugi, Ole Andrasen, Olivera Vukovic, Paraskevi Mavrogiorgou, Peeter Varnik, Per Bech, Peter Dome, Petr Winkler, Raimo K. R. Salokangas, Tiina From, Vita Danileviciute, Xenia Gonda, Zoltan Rihmer, Jonas Forsman Benhalima, Anne Grady, Anne Katrine, Kloster Leadholm, Susan Soendergaard, Carlos Nordt and Juan Lopez-Ibor, Results of the Lopez-Ibor Foundation initiative on the possible relationship of suicide rates with economic variables in Europe during 2000-2011, International Society of Neurobiology & Psychopharmacology, 4th International Congress on Neurobiology, Psychopharmacology & Treatment Guidance, WPA May 2015, Abstracts Book, www.psychiatry.gr.

66. K N. Fountoulakis, I Chatzikosta, K Pasiadis, P Zanis, W Kawohl, Ad J. F. M. Kerkhof, A Navickas, C Höschl, D Lecic Tosevski, E Sorel, E Rancans, E Palova, G Juckel, G Isacson, H Korosec Jagodic, I Botezat Antonescu, J Rybakowski, JM Azorin, J Cookson, J Waddington, P Pregelj, K Demyttenaere.

- LG. Hranov, L I Stevovic, L Pezawas, M Adida, M L Figuera, M Jakovljević, M Vielhi, G Perugi, OA. Andreassen, O Vukovic, P Mavrogiorgou, P Varnik, P Dome, P Winkler, R K. R. Salokangas, T From, V Danileviciute, X Gonda, Z Rihmer, J Forsman, A Grady, T Hyphantis, I Dieset, S Soendergaard, M Pompili and P Bech. Relationship of suicide rates with climate and economic variables in Europe during 2000–2012, International Society of Neurobiology & Psychopharmacology, 5th International Congress on Neurobiology, Psychopharmacology & Treatment Guidance, WPA May 2017, Abstracts Book, www.psychiatry.gr.
67. Rosandić H, Injac Stevovic L, Poremećaj ličnosti, Terapijski problemi, dileme izazovi. Nacionalni Kongres Udruženja Psihijatar Crne Gore sa Medjunarodnim učešćem, Budva, Montenegro, October, 2012. Knjiga sažetaka.
68. Perunović Jovanović T, Injac Stevovic L, Ražnatović A, Golubović Ž, Kalač S, Generalizovana hiperhidroza, farmakoterapija, prikaz slučaja, Nacionalni Kongres Udruženja Psihijatar Crne Gore sa Medjunarodnim učešćem, Budva, Montenegro, October, 2012. Knjiga sažetaka.
69. Injac Stevovic L, Vuković O, Perunović Jovanović T, Ražnatović A, Risk Factors for suicide committed in Montenegro during 2005-2008 period, 1 st Congress of Montenegrin Psychiatric Association, Congress of Montenegrin Association, of Cognitive behavioral Therapy, 4th Congress of Serbian Association of Cognitive behavioral therapist with International Participation, Budva, Montenegro, October 2012. Knjiga sažetaka.

Usmene prezentacije na sastancima sa medjunarodnim učesnicima

70. Injac Stevovic L, Golubović Ž, Mastilović R, Rosandić H, Disocijativni (konverzivni) poremećaj i epilepsija: prikaz slučaja, Nacionalni Kongres Udruženja Psihijatar Crne Gore sa Medjunarodnim učešćem, Budva, Montenegro, October 2012. Knjiga sažetaka .
71. Injac Stevovic L, Jašović Gašić M, Vuković O, Genetski i porodični faktori suicidnosti, I. Nacionalni Kongres Udruženja Psihijatar Crne Gore sa Medjunarodnim učešćem, Budva, Montenegro, October, 2012. Knjiga sažetaka.

Recenziranje

Radova koji se nalaze u medjunarodnim bazama podataka

72. Ref: PSY 2018 272, Title Double screening for dual disorder-Alcoholism and depression, Journal: Psychiatry Research.
73. PSYCHIATRIA DANUBINA, Ms No. : 696, Reviewer : 170

Univerzitet Crne Gore
adresa / address: Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
telefon / phone: 00382 20 414 255
fax: 00382 20 414 230
mail: rektorat@ucg.me
web: www.ucg.ac.me
University of Montenegro

Broj / Ref: 03-1332
Datum / Date: 16.05.2016

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Službeni list Crne Gore br. 44/14 i 47/15) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 16.maja 2016.godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr SNEŽANA PANTOVIĆ bira se u akademsko zvanje **docenta Univerziteta Crne Gore** za predmete: Medicinska biohemija i hemija na osnovnom akademskom studijskom programu Medicina, Opšta i oralna biohemija na osnovnom akademskom studijskom programu Stomatologija i Medicinska biohemija na osnovnom akademskom studijskom programu Farmacija na Medicinskom fakultetu, na period od pet godina.

REKTOR

[Signature]
Biljana Vojvodić

Europass Radna biografija

Lični podaci

Prezime(na) / Ime(na) **PANTOVIĆ SNEŽANA**
Adresa(e) **Ksenije Cicvarić br. 33; 20 000 Podgorica, Crna Gora**
Telefonski broj(evi) **(+382) 246651** Broj mobilnog **(+382) 68493460**
(+382) 662252 telefona **(+382) 67030101**
E-mail **snezap@ac.me; pantavics078@gmail.com;**
Državljanstvo **Crnogorsko**
Datum rođenja **21.10.1970.**
Pol **ŽENSKI**

Željeno zaposlenje / zanimanje **DOCENT**

Radno Iskustvo

Datumi **2015 -**
Zanimanje ili radno mjesto **Docent na UCG, Medicinski fakultet, Predmet Medicinska biohemija**
Glavni poslovi i odgovornosti **Odgovorna za realizaciju nastave na predmetima:
Medicinska biohemija i hemija – studijski program Medicina,
Medicinska biohemija – studijski program Farmacija;
Opšta i oralna biohemija – studijski program Stomatologija
Laboratorijska dijagnostika poremećaja metabolizma – studijski program Farmacija;
Osnovi biohemije – Visoka medicinska škola Berano**
Ime i adresa poslodavca **Univerzitet Crne Gore
Medicinski fakultet, Podgorica**
Vrsta djelatnosti ili sektor **Visoko obrazovanje**
Datumi **2004 - 2008**
Zanimanje ili radno mjesto **Specijalista transfuzione medicine, KC Crne Gore**
Glavni poslovi i odgovornosti **Rad na poslovima prikupljanja i testiranja ljudske krvi kao lijeka humanog ponjeka, njene obrade i
prerade, skladištenja, distribucije i izdavanja, odnosno primjene za potrebe alogene ili autologne
transfuzije.
Rad na pružanju specijalističkih usluga iz domena transfuzione medicine u cilju dijagnostike,
prevencije i terapije za potreba bolničkih i ambulatnih pacijenata.**
Ime i adresa poslodavca **KC Crne Gore
Centar za transfuziju krvi, Podgorica, Crna Gora**
Vrsta djelatnosti ili sektor **Zdravstvena**
Datumi **2001 - 2004**
Zanimanje ili radno mjesto **Klinički ljekar, KC Crne Gore**
Glavni poslovi i odgovornosti **Rad u laboratoriji Centra za laboratorijsku dijagnostiku, KC Crne Gore i
Rad u Centru za transfuziju, KC Crne Gore**
Ime i adresa poslodavca **KC Crne Gore**
Vrsta djelatnosti ili sektor **Zdravstveni**

Stranica 1 / 6 – Radna biografija Za dodatne informacije o Europassu posjetite <http://europass.cedefop.europa.eu>
© Evropska zajednica, 2003 20060378
Obrazac prilagođen mrežnoj biografiji.com

Datumi	1998 - 2015
Zanimanje ili radno mjesto	Asistent UCG
Glavni poslovi i odgovornosti	Izvođenje vježbi na predmetu Medicinska biohemija studijskih programa Medicinskog fakulteta
Ime i adresa poslodavca	Univerzitet Crne Gore
Vrsta djelatnosti ili sektor	Visoko obrazovanje

Obrazovanje i osposobljavanje

Datumi	2015
Naziv dodijeljene kvalifikacije	Doktor medicinskih nauka
Glavni predmeti / stečeno profesionalne vještine	Pracanje i analiza markera inflamatornog odgovora i parametara oksidacionog stresa, od značaja u razvoju restenoze nakon PCI u cilju bolje interpretacije patogeneze restenoze i brže i efikasnije prevencije iste, kod pacijenata sa kardiovaskularnom patologijom.
Ime i vrsta organizacije obrazovne institucije	Medicinski fakultet, UCG
Nivo prema nacionalnoj ili međunarodnoj klasifikaciji	Nivo VIII
Datumi	2007
Naziv dodijeljene kvalifikacije	Magistar medicinskih nauka
Glavni predmeti / stečene profesionalne vještine	Determinacija ključnog vremenskog perioda za inicijaciju angiogeneze nakon PCI, analizom markera inflamacije i faktora rasta od značaja u signalnim putevima etiopatogeneze razvoja ateroskleroze kod KVB.
Ime i vrsta organizacije obrazovne institucije	Medicinski fakultet, UCG
Nivo prema nacionalnoj ili međunarodnoj klasifikaciji	Nivo VII
Datumi	2005
Naziv dodijeljene kvalifikacije	Specijalista transfuzione medicine
Glavni predmeti / stečene profesionalne vještine	Obezbođenja krvi kao ljoaka i djelatnosti kliničke i urgentne transfuzije odnosno, pružanja usluga pacijentima.
Ime i vrsta organizacije obrazovne institucije	Medicinski fakultet, Univerzitet u Beogradu
Nivo prema nacionalnoj ili međunarodnoj klasifikaciji	Nivo VII
Datumi	1997
Naziv dodijeljene kvalifikacije	Doktor medicine
Glavni predmeti / stečene profesionalne vještine	Ljekar opšte prakse
Ime i vrsta organizacije obrazovne institucije	Medicinski fakultet u Banjaluci, Univerzitet u Banjaluci
Nivo prema nacionalnoj ili međunarodnoj klasifikaciji	Nivo VI

Lične vještine i kompetencije

Maternji jezik(ci)	crnogoski
Drugi jezik(ci)	engleski, njemački

Samoprocjena Evropski nivo (*)	Razumijevanje				Govor				Pisanje	
	Slušanje		Čitanje		Govorna interakcija		Govorna produkcija			
Jezik1	C2	Iskusni korisnik	C2	Iskusni korisnik	C2	Iskusni korisnik	C2	Iskusni korisnik	C2	Iskusni korisnik
Jezik2	A1	Samostalni korisnik	A1	Samostalni korisnik	A1	Samostalni korisnik	A1	Samostalni korisnik	A1	Samostalni korisnik

(*) Zajednički evropski referentni okvir za jezike

- Društvene vještine i kompetencije** Dobra sposobnost komunikacije, dijaloga kao i prilagodavanja u multikulturalnim sredinama, dokazano kroz pisane preporuke od strane mentora i profesora tokom obavljanja profesionalne i naučne karijere.
- Organizacione vještine i kompetencije** Stručno kreativna i organizaciona sposobnost, koja se ogleda kroz pisanje naučnih radova i publikacija, radom i elaboracijom više nacionalnih istraživačkih i bilateralnih projekata, kao i aktivnim učešćem na kongresima i konferencijama ili seminarima kroz predavanja kao predavača po pozivu.
- Član Evropskog tima za laboratorijska istraživanja sa sjedištem u Parizu;
 - Član tima menadžment za komunikaciju u okviru COST -a;
 - Član tima za COMET – metodologija za humani monitoring u okviru COST;
 - Član uredništva u časopisu SCIREA Youmal of Medicine;
 - Član Evropskog udruženja za aterosklerozu (EAS);
 - Član ekspertske grupe koja se bavi proučavanjem evolutivnog modela proteina baziranog na modelu čeljskih automata
 - rukovodilac tima za nabavku medicinske opreme COSV za Crnu Goru
- Računarske vještine i kompetencije** Rada na računaru, sa znanjem rada u Wordu 10, Exellu; i drugim alatima Microsoft Office, Corela, open-sorce programa za tekstualne, numeričke i web dokumente; pretraživanje baza podataka (PubMed, KOBSON, EBSCO, COBIS, IOP);

Vozačka dozvola B kategorija

Dodaci

IZABRANE PUBLIKACIJE:

M. Bigović, V. Kastratović, S. Pantović, M. Roganović, I. Milasević, Lj. Ivanović, D. Djurović, V. Slavić, M. Kosović, M. Vlahović. Determination of fatty and amino acids in Igalo bay peloid (Montenegro) 9th International Conference of the Chemical Societies of the South East European Countries, 8-11. May 2019, Targoviste, Romania

S. Pantović, M. Bigović, D. Đurović, V. Slavić, M. Roganović Farmaceutski značaj hemijskih komponenti Igalskog peloida, Treći kongres farmaceuta Crne Gore sa međunarodnim učešćem, 9-12. maj 2019. godine, Bečići, Budva, Crna Gora

T. Vojinović, Z. Potpara, J. Krivokapić, M. Roganović, S. Pantović, S. Ibrić Utjecaj različitih adsorpcijskih nosača na brzinu otapanja karvedilola iz binarnih čvrstih disperzija. VI hrvatski kongres farmacije s međunarodnim sudjelovanjem, april 2019, Dubrovnik, Republika Hrvatska

Roganović M, Pantović S, Dizdarević S. Role of the oxidativ e stress in the pathogenesis of epilepsy. *Neurol Sci Neurophysiol* 2019; 36(1): 1-8. doi: 10.5152/NSN.2019.11632

Perović S, Krivokapić S, Pantović S, Potpara Z, Perović A, Damjanović Vratnica B. Chemical composition and antimicrobial activity of the essential oils from Montenegro. *Green Room Sessions 2018 International GEA (Geo Eco-Eco Agro) Conference - Book of Abstracts*, p. 98

Glišić J, Slavić V, Rajović G, Pantović S. Meditacija kao terapijski modalitet u hroničnoj inflamaciji. Peti Kongres Udruženja Fizijatara Crne Gore, Oktobar 2018, Igalo, Crna Gora

Slavić V, Perović S, Perović A, Kolar M, Pantović S, Glišić J, Rajović G. Terapijski potencijal eteričnih ulja citrusa sa područja Crne Gore. Peti Kongres Udruženja Fizijatara Crne Gore, Oktobar 2018. Igalo, Crna Gora

Pantović S, Bigović M, Đurović D, Milašević I, Slavić V, Roganović M. Balneološki značaj Igalskog peloida kroz njegovu fizičko-hemijsku karakterizaciju. Peti Kongres Udruženja Fizijatara Crne Gore, Oktobar 2018, Igalo, Crna Gora

Bigović M, Roganović M, Milašević I, Đurović D, Kastratović V, Slavić V, Kosović M, Vlahović M, Perović S, Perović A, Potpara Z, Martinović M, Pantović S. Physico-Chemical Characterization of Igalo Bay Peloid (Republic of Montenegro) and Assessment of the Pollution in the Sampling Area, 3rd International Congress of Chemist and Chemical Engineers of Bosnia and Herzegovina, October 2018, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

Snezana Pantović, Vjerslava Slavic, Milovan Roganovic. Heat shock protein 27 and glycogen phosphorylase isoenzyme BB as markers of myocardial stunning in male water polo players. Biomedical Research 2018; 29 (15): 3069-3073.

Lidija Injac Stevović, Milena Petrović, Snežana Pantović. Karakteristike porodične istorije suicida i stresnih životnih događaja kod osoba koje su realizovale suicid: zaključci psihološke autopsije u Crnoj Gori. Časopis Udruženja psihijatara Crne Gore – 1:5-10, 2018.

Milica Martinovic, Goran Belojevic, Gary W. Evans, Nebojša Kavarić, Bogdan Asanin, Snežana Pantovic, Marina Jakšić, Jelena Boljevic. Hypertension and Correlates among Montenegrin Schoolchildren-A Cross sectional Study. Public Health 2017; 147:15-19.

I Banjari, M Martinovic, G Belojevic, B Ašanin, ND Kovacevic, D Kenjeric, S Pantovic, and all . Obesity-related dietary and lifestyle habits of 7 year old children from the cities of Podgorica and Osijek. V Hrvatski kongres školske i sveučilišne medicine sa međunarodnim učešćem 2017:

Zorica Potpara, Snežana Pantovic, Nataša Duborija-Kovacevic, vanja Tadić, Tanja Vojinovic, Nada Marstijepovic. The properties of the Ulcinj peloid make it unique biochemical laboratory required for the treatment of problematic skin and health care. Natural Product communications 2017; 12(6): 911-914.

Marina Jakšić, Milica Martinović, Goran Belojević, Nebojša Kavarić, Bogdan Ašanin, Mira Samardžić, Snežana Pantović, Jelena Boljević. The Prevalence of and Contributing Factors to overweight and Obesity among the Schoolchildren of Podgorica, Montenegro. Srpski arhiv za cjelokupno lekarstvo 2017; 145 (1-2):20-25.

I Banjari, M Martinovic, G Belojevic, B Asanin, Daniela Čačić Kenjeric, Nataša Duborija Kovačević, Maja Miškulin, Snežana Pantović, Silvija Pušeljić, Darja Sokolić, Vesna Buljan, Vesna Bilić-Kirin, Marina Jakšić, Ivana Sović, Boris Iluzjak. Socioeconomic status and nourishment of school-age children in the cities of Podgorica and Osijek. 4th International Congress of Nutritionists 2016.

Milica Martinovic, Goran Belojevic, Gary W. Evans, Dragan Lausevic, Bogdan Asanin, Mira Samardzic, Natasa Terzic, Snezana Pantovic, Marina Jaksic, Jelena Boljevic. Prevalence of and contributing factors for overweight and obesity among Montenegrin schoolchildren. European Journal of Public Health 2015; Vol. 25(3): 1-6. ISSN: 1101-1262.

Pantović Snežana, Dragica Božović, Goran Nikolić, Milica Martinović, Predrag Mitrović, Lenka Radulović, Aleksandra Isaković, Ivanka Marković. Markers of inflammation and antioxidant enzyme activities in restenosis following percutaneous coronary intervention. *J. Serb. Chem. Soc.* 2014. Vol 80(2):143-157. ISSN: 0352-5139

Pantovic S, Markovic I, Isakovic A, Nikolic G, Bozovic D, Gligorovic Barhanovic N, Radulovic L. The predictive value of circulating levels of lipid and inflammatory markers in restenosis following PCI. *Balkan Journal of clinical laboratory* 2013; XXI (1): 26-32. ISSN 1452-8258

Martinovic M, Belojevic G, Evans GW, Asanin B, Lausevic D, Kovacevic ND, Samardzic M, Jaksic M, Pantovic S. Blood pressure among rural Montenegrin children in relation to poverty and gender. *Europ J Pub Health* 2013; 24(3): 385-389.

Pantović S, Todorović T. Transformišući faktor beta i lipoprotein (a) u patogenezi ateroskleroze. *Pharmaca Serbica*.2010;2(4):19-22.

Vujošević S, Pantović S. Uloga faktora upale u patogenezi diabetes mellitusa-A tip 2 (DM 2). 76. Dani dijabetologa, Pula, Hrvatska, 07-10 maja 2015. (Knjiga sažetaka) pp 45.

Martinović M, Pantović S. Does the application of inhaled corticosteroids for several years during childhood cause hypertension? *European J of Hypertension*.2004; 22(2):170-172.

Pantović S, Zmić R, Dragosavljević P, Mikalački M. The impact of physical activity on cholesterol level in patients after percutaneous coronary intervention. *Book of Summaries*. November 2010.

KNJIGE:

Snežana Pantović: Osnovi biohemije za studente Visoke medicinske škole. Univerzitet Crne Gore, Podgorica, 2019 (u štampi)

Snežana Pantović, Ivan Dožić. Priručnik za laboratorijsku dijagnostiku. Medicinski fakultet - UCG, Podgorica, 2017.

RECENZIRANJE RADOVA KOJI SE NALAZE U MEĐUNARODNIM BAZAMA PODATAKA:

Journal of Sports Medicine and Therapy. Manuscript No: JSMT0023. ISSN: 2573-1726

Journal of Coastal Conservation. Manuscript No: JCCO-D-17-00157. Journal ISSN: 1400-0350

PROJEKTI:

1. Bilateralni projekat (Crna Gora – Srbija): Sinteza Shiffovih baza i ispitivanje njihove antimikrobne i antioksidativne sposobnosti, 2019-2020
2. Bilateralni projekat (Crna Gora – NR Kina): Identifikacija antimikrobnih peptida i njihovih funkcionalnih tipova korišćenjem celularnih automata, 2019-2020.
3. Nacionalni naučno-istraživački projekat: Balneološki efekti peloida, mineralne vode, ljekovitog i aromatičnog bilja na inflamatorni odgovor kod reumatoidnih i kardiovaskularnih bolesti; 2018-2020
4. Bilateralni projekat (Crna Gora-Republika Srbija): Ispitivanje hemipreventivnog potencijala ljekovitih i aromatičnih biljaka iz ruralnih regiona Crne Gore, 2016-2018.

Stranica 5 / 6 – Radna biografija Za dodatne informacije o Europassu posjetite <http://europass.cedefop.europa.eu>
© Evropska zajednica. 2003 20060928
Obrazac prilagođen mojoj biografiji crm

5. EUREKA: "Comprehensive processing of plant extracts for high value added products", 2016-2018.
6. Bilateralni projekat (Crna Gora-Hrvatska): Komparativna studija o uticaju siromaštva na pothranjenost i gojaznost, ishrane i načina života u školskim gradovima Podgorice i Osijeka, 2015-2017.
7. Nacionalni projekat: "Studija gojaznosti i siromaštva među djecom u Crnoj Gori - klinički, patofiziološki, biohemijski i preventivni aspekti", 2013-2016.
8. Bilateralni projekat (Crna Gora – NR Kina): Studying Protein Evolution Model Based on cellular Automata, 2012-2014.
9. Nacionalni projekat: "IVUS u dijagnozi razvoja restenoze u koronarnim krvnim sudovima i praćenje patobiokemijskih parametara u patobiomehanizmu, u dobi DES-a kod crnogorskog stanovništva", 2008-2011.
10. Međunarodni projekat: " ECHO/TPS/210/2001/07045, COSV, 2001-2002.

Naučni boravci:

1. NIH/Forgaty: Research ethics education in the Balkans and black sea region- Ichau School of medicine at Mount Sinai 2013-2015.
2. School of medicine – University of Belgrade; Cours of real time PCR-I,II,III parts in Belgrade 2012.
3. Montenegrin-Chinese science and technology cooperation in the period 2012-2015; Studying protein evolution model based on cellular automata in Jingdcnzhen ceramic institute, Jingdezhen city, The Peoples Republic of China.
4. International Academic Summer School – Adressing Nutritional, Environmental and Behavioral Risk on Publik Health in the Central and East European Area, in the frame of CEEPUS CII-RO-0313 project: „Developing a network for monitoring the impact of enviromental and nutritional factors on fertility and neonatal health. July 2010, Brasov.
5. Standardizacija VCT programa u Srbiji i Crnoj Gori, pod pokroviteljstvom CAFOD. Maj 2008. Novi Sad.

Predavanja po pozivu:

- Pantović S. (2017) Slobodni radikali u nama i oko nas, Fondacija za promovisnne nauke (PRONA), Ivanova Korita, Lovćen. Crna Gora.
- Pantović S (2015) Markers of inflammation and antioxicate enzyme activities in restenosis following PCI, 23rd Meeting of the Balcan clinical laboratory federation, Sarajevo, Bosnia and Hercegovina.
- Pantović S. (2014) Maternal serum free-β-chorionic gonadotrophin and pregnancy-associated plasma protein-A in relation to co-variables at 10-13 weeks of gestation. 22nd International Congress of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine, Istanbul, Turkey.
- Pantovic S. (2013) The predicitive value of circulating levels of lipid and inflammatory markers in restenosis following PCI. 21st meeting of Balkan Clinical Laboratory Federation, Budva. Montenegro.
- Pantovic S. (2011) Risk factors in development of restenosis after PCI in the population of Montenegro. Postgraduate seminar and cordination meeting „ South East European Network-Metabolic Syndrome of the DAAD Program, Banjaluka, Republic of Srpska.
- Pantovic S. (2009) How to preserve health for a lifetime. Festival of Science-Researchers' Night. Podgorica, Montenegro, September.

Univerzitet Crne Gore
adresa / address: Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
telefon / phone: +00382 20 414 255
fax: +00382 20 414 230
mail: rektorat@ucg.me
web: www.ucg.ac.me
University of Montenegro

Broj / Ref. 03-725
Datum / Date 01.03. 2017.

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 47/15, 40/16) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 01.marta 2017.godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr Olivera Miljanović bira se u akademsko zvanje vanredna profesorica Univerziteta Crne Gore za oblast Pedijatrija i Opšta medicina na Medicinskom fakultetu, na period od pet godina.

 REKTOR
Prof. **Radmila Vojvodić**

Podgorica, 12.11.2023.

LIČNE INFORMACIJE

Olivera Miljanović

📍 Cimočorskog bataljona 2/13, Podgorica, 81000, Montenegro

☎️ +38220412702 📠 +38269990980

✉️ oliveram@ucg.ac.me

👤 ženski 📅 Datum rođenja 25/10/1990 📍 Mjesto rođenja Cimočorsko

RADNO MJESTO NA KOJE SE
PRIJAVLJUJETE
ZVANJE
ŽELJENO RADNO MJESTO
STUDIJSKI PROGRAM NA KOJI
SE PRIJAVLJUJETE
LIČNI PROFIL

RADNO ISKUSTVO

Jul 2000 - sada

Direktor Centra za medicinsku genetiku i imunologiju u Kliničkom centru Crna Gora
Klinički centar Crna Gora, Podgorica, [www.kccg](http://www.kccg.me)

- Organizacija dijagnostike i tretmana pacijenata sa genomskim i imunološkim poremećajima
- Upravljanje ljudskim resursima u Centru za medicinsku genetiku i imunologiju
- Obezbeđivanje relevantne edukacije i treninga mladih saradnika i studenata

- Septembar 2001 – sada
Predavač u oblasti pedijatrije i medicinske genetike na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore - Aktuelni status: Vanredni profesor
Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore, www.ucg.ac.me
▪ Sprovođenje teorijske i praktične nastave u oblasti pedijatrije i medicinske genetike za studente medicine, stomatologije i zdravstvenja njege na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore
- Decembar 2018 – sada
Rukovodilac Centra za naučno-istraživački rad Medicinskog fakulteta UCG
Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore, www.ucg.ac.me
▪ Razvoj naučno-istraživačkih programa na Medicinskom fakultetu
▪ Evaluacija i monitoring implementacije naučno-istraživačkih projekata
- Avgust 2013 – Jun 2018
Prodekan za nastavu na Medicinskom fakultetu UCG
Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore, www.ucg.ac.me
▪ Odgovornost za organizaciju nastave za studente Medicine, Stomatologije, Farmacije i Zdravstvenu njege i Primijenjene fizioterapije
▪ Razvoj obrazovnih kultura u reformi i akreditaciji studijskih programa na Medicinskom fakultetu
- Mart 1993 – sada
Specijalista pedijatrije, subspecijalista kliničke genetike – rukovodilac Odeljenja za kliničku genetiku i genetičko savjetovanje
Klinički centar Crne Gore, Podgorica, www.kccg
▪ Treraman pacijenata sa genomskim poremećajima i rjeakim bolealima
▪ Edukacija i training mlađih saradnika i studenata
- Maj 2007 – Juli 2011
Direktor Kliničkog centra Crne Gore
Klinički centar Crne Gore, Podgorica, www.kccg
▪ Kompletno rukovođenje jednom zdravstvenom institucijom tercijarnog nivoa u Crnoj Gori i nastavnom bazom Medicinskog fakulteta UCG
- Oktobar 1999 – Januar 2005
Direktor Instituta za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore
Klinički centar Crne Gore, Podgorica, www.kccg
▪ Rukovođenje i organizacija kompletne zdravstvene zaštite djece i omladine na jedinstvenom tercijarnom nivou u Crnoj Gori
- Decembar 1998 – Mart 1993
Ljekar na specijalizaciji iz pedijatrije i medicinske genetike
Klinički centar Crne Gore, Podgorica, www.kccg
▪ Specijalizacija iz pedijatrije i medicinske genetike
- Jul 1994 – Decembar 1983
Doktor medicine – Ljekar opšte prakse u Domu zdravlja Podgorica
Dom zdravlja Podgorica, Crna Gora
▪ Obezbjedivanje zdravstvene zaštite na primarnom nivou
- Jul 1995 – Jul 1995
Ljekarski klinički staž
Klinički centar Crne Gore, Podgorica, www.kccg
Dom zdravlja Podgorica, Crna Gora

**OBRAZOVANJE I
OSPOSOBLJAVANJE**

- 2007 – 2010. Doktorska teza Naslov: "Povezanost polimorfizama gena za cytokine sa lokalnim imunskim odgovorom u djece sklone akutnom ototosu media"
- 2004 – 2006 Subspecijalizacija iz kliničke genetike
Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu (Srbia)
- 1996 – 1998 Magistar medicinskig nauka (MSc)
Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu (Srbia)
- 1988 -1993 Specijalizacija iz pedijatrije
Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu (Srbia)
- 1989 – 1991 Postdiplomske studije iz medicinske genetike i metabolizma
Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (Hrvatska)
- 1979 - 1985 Diploma doktora medicine (dr. med.)
Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu (Srbia)

**LIČNE VJEŠTINE I
KOMPETENCJE**

Materji jezik Crnogorski

Ostali jezici

RAZUMJEVANJE

GOVOR

PIŠANJE

	Slušanje	Čitanje	Govorna interakcija	Govorna produkcija	
Engleski	C1	C2	C1	C1	C2
		Zamjenite nazivom izdate potvrde i nivo ako je primjenjivo			
Italijanski	A2	A1	A1	A1	A1
		Zamjenite nazivom izdate potvrde i nivo ako je primjenjivo			

Nivoi: A1/A2 Elementarna upotreba jezika - B1/B2 Samostalna upotreba jezika - C1/C2 Kompetentna upotreba jezika
Zvezdasti ovjerski referentni okvir za jezike

Komunikacione vještine Odlične verbalne i pisane komunikacijske vještine razvijeno razvijane tokom dugog perioda kliničke prakse i rada nu oblasti kliničke genetike, genetičkog savjetovanja i pedijatrije

Napredne vještine i iskustva u pripremi prezentacija i predavanja za šitoku auditorijum, stečeno kroz dugogodišnja predavanja i trening dodiplomskih i postdiplomskih studenata na Medicinskom fakultetu

Organizacione / rukovodeće vještine

Odlične organizacione i liderske vještine sa umijećem postavljanja prioriteta stečene tokom dugogodišnjeg rukovođenja zdravstvenim ustanovama tercijarnog i univerzitetskog nivoa: Klinički centar Cme Gore (oko 3000 zaposlenih); Institut za bolesti djece KC CG (oko 250 zaposlenih); prodekan za nastavu na Medicinskom fakultetu (5 studijskih programa); rukovodilac Centra za naučno-istraživački rad; rukovodilac Centra za medicinsku genetiku i imunologiju KC CG; Tematični odgovori za nekoliko zdravstvenih i istraživačko-edukativnih timova, svaki sa oko 20 osoba

Poslovne vještine

Kompetentna u kompjuterskim programima: Microsoft Office, Outlook, Internet Explorer

Digitalne vještine

SAMOPROJEKCIJA

Obrada informacija	Komunikacija	Stvaranje sadržaja	Sigurnost	Radna sposobnost
Samostalna upotreba	Samostalna upotreba	Samostalna upotreba	Samostalna upotreba	Samostalna upotreba

Nivoi: Elementarna upotreba - Samostalna upotreba - Kompetentna upotreba

Digitalne vještine - Tabela za samoprocjenu

Zamjenite nazivom potvrde o informatičkoj kompetenciji

Ostale vještine

Vozačka dozvola B

DDDATNE INFORMACIJE

Izdavanja
Prezentacije
Projekti
Konferencije
Seminari
Priznanja i nagrade
Članstva
Preporuke
Citati
Časovi
Certifikati

Publikacije/reference:

1. Olivera Miljanović, Bojana Cikota-Aleksić, Dragan Likić, Danilo Vojvodić, Ognjen Jovičević & Zvonko Magić (2010). Association of cytokine gene polymorphisms and risk factors with otitis media proneness in children. *Eur J Pediatr*; 175 (6): 809-815. ISSN 0340-6189.
2. Teofilova S, Magić Z, Ostojić T, Bulatović M, Miljanović O (2019) Association of FII Prothrombin, FV Leiden and MTHFR gene polymorphisms in the Montenegrin patients with venous thromboembolism. *Vojnosanitetski pregled* 2019. Online First: September, 2019. DOI: <https://doi.org/10.2298/VSP190402086T> (electronic version)
3. Miljanović O, Magić Z, Teofilov S, Bulatović M, Likić D, Vojvodić D, Dakić T. Association of thrombophilia with adverse pregnancy outcomes. *Giorn Il Ost Gin* 2013. 35(1). 279-81. ISSN 0391-9013
4. Eline M.C. Hamilton, MD, Pinar Teklurk, MD, Fia Cialdella, BSc, Diane F. van Rappard, MD, Nicole I. Wolf, MD, PhD, Congiz Yalcinkaya, MD, Umran Çetincelik, MD, Ahmad Rajace, MD, Ariana Kariminejad, MD, Justyna Paprocka, MD, PhD, Zuhai Yapiçi, MD, Vlatka Mejaški Bošnjak, MD, PhD, and Marjo S. van der Knaap, MD, PhD On behalf of the MLC Research Group. Collaborators: MLC Research Group: Hugo H. Abarca Barriga, MD, Samer Abdelrazeq, MD, [...], Olivera Miljanovic, MD, PhD, [...], and Uluc Yiş, MD. Megalencephalic leukoencephalopathy with subcortical cysts. Characterization of disease variants. *Neurology* 2018; 90 (16):e1395-e1403 doi:10.1212/WNL.0000000000005334
5. Mojca Zerjav Tansek, Urh Groselj, Natalija Angelkova, Dana Anton, Ivo Baric, Maja Djordjevic, Lindita Grimci, Maria Ivanova, Adil Kadam, Vjosa Kotori, Hajrija Maksic, Oana Marginean, Otilia Margineanu, Olivera Miljanovic, Florentina Moldovanu, Mariana Muresan, Michaela Nanu, Mira Samardzic, Vladimir Samavka, Aleksei Savov, Maja Stojiljkovic, Biljana Suzic, Radka Tincheva, Husref Tahirovic, Alma Toromanovic, Natalia Usurelu and Tadej Battelin (2015). Phenylketonuria screening and management in southeastern Europe—survey results from 11 countries. *Orphanet Journal of Rare Diseases* 10:68-2-7, DOI 10.1186/s13023-015-0283-0 ISSN: 1750-1172 (electronic version)
6. Urh Groselj, Mojca Zerjav Tansek, Andraz Smonj, Natalija Angelkova, Dana Anton, Ivo Baric, Maja Djordjevic, Lindita Grimci, Maria Ivanova, Adil Kadam, Vjosa Mulliqi Kotori, Hajrija Maksic, Oana Marginean, Otilia Margineanu, Olivera Miljanovic, Florentina Moldovanu, Mariana Muresan, Simona Murko, Michaela Nanu, Barbka Repic Lampret, Mira Samardzic, Vladimir Samavka, Aleksei Savov, Maja Stojiljkovic, Biljana Suzic, Radka Tincheva, Husref Tahirovic, Alma Toromanovic, Natalia Usurelu (2014) Newborn screening in southeastern Europe. *Mol Genet Metabol*; 113 (1-2): 42-45. ISSN 1096-7192.
7. Perić A, Vojvodić D, Perić A, Radulović V, Miljanović O. Correlation between cytokine levels in nasal fluid and scored clinical parameters in patient with nasal polyposis. *Indian J Otolaryngol Head Neck Surg*, Aug. 2013; 65 (Suppl) 295-300; DOI 10.1007/s12070-011-0447-8.
8. Perić A, Vojvodić D, Radulović V, Vukomanović-Đurđević B, Miljanović O. Correlation between cytokine levels in nasal fluid and eosinophil counts in nasal polyp tissue in asthmatic and nonasthmatic patients. *Alergol Immunopatol (Madr)*, May 2011; 39(3) 133-9 (IF 1,74, K 3.2)
9. Perić A, Vojvodić D, Baletić N, Perić A and O Miljanović. Influence of allergy on the immunomodulatory and clinical effects of long-term low-dose macrolide treatment of nasal polyposis. *Biomed Pap Med Fac Univ Palacky Olomouc Czech Repub*, Dec 2010; 154(4):327-33.
10. Perić A, Vojvodić D, Radulović V, Vukomanović-Đurđević B and Miljanović O. Proinflammatory cytokine levels in nasal fluid as indicators of severity of nasal polyposis. *Acta Clin Croat*, Dec 2010; 49(4):395-403.
11. Vojvodić D, Miljanović O, Đurđević D, Francuski J, Gatačić S, Stanojević I, Obradović D, Šubatović M, Filipović N. Effects of different anaesthetics agents on GM-CSF, MCP1, IL 1 alpha and TNF alpha levels in rat sepsis model. *Acta Veterinaria*, 2013. 49 (2/3) 125-136. ISSN 0567 – 8315, UDK 577 + 619 (05).
12. Perić A, Vojvodić D, Baletić N, Perić A and Miljanović O. Immunomodulatory and clinical effects of long-term low-dose macrolide treatment of chronic rhinosinusitis with nasal polyposis. *Journal of Medical Biochemistry* 2011; 30(1): 45-50.
13. Miljanović O, Magić Z, Teofilov S, Bulatović M, Likić D, Vojvodić D, Dakić T (2013) Association of thrombophilia with adverse pregnancy outcomes. *Giorn Il Ost Gin* 2013. 35(1): 279-81. ISSN 0391-9013
14. Miljanovic O, Dakić T, Teofilova S, Vojvodić D, Magić Z, and Likić D (2013). The FII 2021G→A, FV Leiden and MTHFR 677C→T polymorphisms and the risk of pregnancy loss, fetal malformations and chromosomal abnormalities. *MD-Medical Data* 2013. 5(3) 223-229
15. Olivera Miljanović. (2019). *Odlasja medicino I društva u rliotkln bolestima*. Medicinski

Citiranost: ResearchGate citation index: 102, Google scholar citation index: 136

Projekti:

- Rukovodilac nacionalnog naučno-istraživačkog projekta: «*Congenital anomalies in Montenegro: molecular mechanisms of genomic disturbances and epidemiologic characteristics*», odobrenog i finansiranog od Ministarstva (2012 – 2016).
- Istraživač saradnik u kolaborativnom razvojnom HERIC projektu "HLA tipizacija i HLA laboratorija u Crnoj Gori", pod pokroviteljstvom Ministarstva nauke Vlade Crne Gore (2015 – 2017).
- Glavni istraživač u projektima Medicinskog instituta Univerziteta Crne Gore:
- "Genetička istraživanja stanovništva Crne Gore", rukovodilac Prim. dr sci. Milica Kaluderović: 1998 – 1999.

PRILOZI

- "Klinička i citogenetička istraživanja osoba i porodica opterećenih nasleđem", rukovodilac dr sci. Vojislav Novosel: 1993 – 1996
- Glavni istraživač u projektu Saveznog ministarstva za razvoj, nauku i životnu sredinu - Beograd: "Genetički i drugi faktori rizika u pojavi slijepja i slabovidosti u populaciji Crne Gore", rukovodilac: Prim. Dr sci. Miodrag Jovović: 1996 – 1999

Prezentacije/konferencije

- Prezentacija preko 100 uvodnih predavanja, autorskih i koautorskih istraživačkih i stručnih rezultata na mnogobrojnim stručnim i naučnim skupovima u zemlji i inostranstvu
- Autor i koautor u preko 40 naučnih i stručnih radova i poglavlja u okviru 6 publikacija od kojih je jedna međunarodna monografija u izdanju Savjeta Evrope i Srpske akademije nauka i umetnosti (bibliografija dostupna na zahtjev).

Članstva u

- Član Odbora za medicinska istraživanja Crnogorske akademije nauka i umjetnosti od 1998
- Član Komiteta za bioetiku Savjeta Evrope od 2013.
- Član Komiteta Savjeta Evrope za sprečavanje trafikinga organima, tkivima i ćelijama od 2011
- Član Međunarodnog foruma predavača UNESCO katedre za bioetiku od
- Predsjednica Etičkog komiteta Medicinskog fakulteta UCG od 2017. godine
- Predsjednica Savjeta za naučnoistraživački rad Medicinskog fakulteta UCG od 2018. godine
- Član Medicinskog odbora Kliničkog centra Crne Gore od 2007.
- Član Savjeta Udruženja preventivne pedijatrije Crne Gore od 2016
- Predsjednica Uredničkog odbora časopisa Društva ljekara Crne Gore "Medicinski zapisi" izdavač Medicinski institut Univerziteta Crne Gore od 2017. godine
- Član uredničkog odbora časopisa Medical Data od 2012.

Uncisto dokumenta priložena Vašem CV-u. Primjen:

- prepiske svjedočanstva / diploma / kvalifikacija
- potvrde o zaposlenju ili radnom mjestu
- izdanja ili istraživanja

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Адреса: Студентски трг 1, 11000 Београд, Република Србија
Тел.: 011 3207400; Факс: 011 2638818; E-mail: kabinet@rect.bg.ac.rs

ВЕЋЕ НАУЧНИХ ОБЛАСТИ
МЕДИЦИНСКИХ НАУКА

Београд, 28. децембар 2021. године
02-01 Број: 61202-5141/2-21
ТК

На основу чл. 75 Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/17, 73/18, 67/19 и 11/21-аутентично тумачење) чл. 48 ст. 5 тач. 1 Статута Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду“, број 201/18, 207/19, 213/20, 214/20 и 217/20), чл. 13 ст. 1 Правилника о већима научних области на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду“, бр. 134/07, 150/09, 158/11, 164/11, 165/11, 180/14, 195/16, 197/17, 208/19 и 215/20), чл. 24 ст. 1 тач. 1 Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду“, бр. 200/17 и 210/19) и Правилника о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду“, број 192/16, 195/16, 197/17, 199/17, 203/18 и 223/21), а на предлог Изборног већа Медицинског факултета, бр. 5218/2 од 15. децембра 2021. године, Веће научних области медицинских наука, на седници одржаној 28. децембра 2021. године, донело је

ОДЛУКУ

БИРА СЕ др Оливера Вуковић, у звање ванредног професора на Универзитету у Београду – Медицински факултет за ужу научну област Психијатрија.

Образложење

Медицински факултет („Факултет“) је дана 21. јула 2021. године у публикацији „Послови“, објавио конкурс за избор у звање ванредног професора за ужу научну област Психијатрија, због потреба Факултета.

Реферат Комисије за припрему реферата о пријављеним кандидатима стављен је на увид јавности дана 9. новембра 2021. године на интернет страници Факултета и на огласној табли Факултета.

На основу предлога Комисије за припрему реферата о пријављеним кандидатима, Изборно веће Факултета, на седници одржаној дана 15. децембра 2021. године, донело је одлуку о утврђивању предлога да се кандидат др Оливера Вуковић изабере у звање ванредног професора.

Факултет је дана 17. децембра 2021. године доставио Универзитету комплетан захтев за избор у звање на прописаним обрасцима.

2.

Универзитет је комплетну документацију коју је доставио Факултет ставио на интернет страницу Универзитета 21. децембра 2021. године.

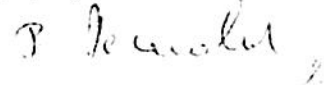
Веће научних области медицинских наука, на седници одржаној 28. децембра 2021. године разматрало је захтев Факултета и утврдило да кандидат испуњава услове прописане чл. 74 и 75 Закона о високом образовању, чл. 135 Статута Универзитета у Београду, као и услове прописане Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, па је донета Одлука као у изречи.

Поука о правном леку:

Против ове одлуке кандидат пријављен на конкурс може изјавити жалбу Сенату Универзитета, преко факултета. Жалба се доставља факултету у року од 8 дана од дана достављања Одлуке.

ПРЕДСЕДНИЦА ВЕЋА

проф. др Радмила Ресановић

Доставити:

- Факултету (2)
- архиви Универзитета

A.OSNOVNI BIOGRAFSKI PODACI

- Ime, srednje ime i prezime: Olivera, Svetislav, Vuković
- Datum i mesto rođenja: 05.01.1969. Beograd
- Ustanova gde je zaposlen Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu
- Zvanje / radno mesto: vanredni profesor
- Naučna oblast: psihijatrija

B. STRUČNA BIOGRAFIJA, DIPLOME I ZVANJA

Osnovne studije

- Naziv ustanove: Medicinski fakultet u Beogradu
- Mesto i godina završetka, prosečna ocena Beograd, 1994, 9.69

Magisterijum

- Naziv ustanove: Medicinski fakultet u Beogradu
- Mesto, godina završetka i članovi komisije Beograd, 2006, Prof. dr Miroslava Jašović-Gašić, mentor, Prof. dr Slavica Đukić Dejanović, Doc dr Ljubica Leposavić, Doc. dr Sanja Totić Poznanović
- naslov magistarskog rada, specijalističkog akademskog rada ili master rada „Analiza odnosa fenomena žudnje i dimenzija ličnosti kod alkoholnih zavisnika: polne razlike“
- Uža naučna oblast: Psihijatrija

Doktorat

- Naziv ustanove Medicinski fakultet u Beogradu
- Mesto i godina odbrane i članovi komisije Beograd, 2014, Akademik Prof. dr Dušica Lečić Toševski, mentor, Prof dr Miroslava Jašović-Gašić, komentor, Akademik Prof. dr Miodrag Ostojić, Prof dr Aleksandar Damjanović, Prof. dr Goran Mihajlović
- Naslov disertacije „Uticaj dimenzija ličnosti na kardiovaskularnu reaktivnost kod pacijenata sa dijagnozom koronarne bolesti“
- Uža naučna oblast: Psihijatrija

Specijalizacija

Psihijatrija– Medicinski fakultet u Beogradu, Klinika za psihijatriju, KCS, Beograd, 2000.godine sa ocenom odličan.

Dosadašnji izbori u nastavna i naučna zvanja: asistent 2009. godine, katedra psihijatrije, Medicinski fakultet u Beogradu, reizbor na mesto asistenta 2012, docent 2015. godine., katedra psihijatrije Medicinskog fakulteta u Beogradu

Mentorstvo pri izradi studentskih radova:

- Aleksandra Šarić, Vanja Šarac – Sezonalnost suicida u Srbiji od 1990 do 2014. godine, 2017.
- Katarina Rulić-Uticaji stilova prevladavanja na predisipitnu anksioznost, 2016.
- Aleksandra Šarić, Nataša Kusić – Epidemiologija samoubistava mladih u Srbiji u periodu od 1990. do 2014., 2016.

Mentorstva za doktorske disertacije:

Član komisija za odbranu doktorskih disertacija:

- Neda Novaković - Uticaj tretmana senzorne integracije kod adolescenata i odraslih osoba sa poremećajima autističnog spektra, Univerzitet u Kragujevcu, Fakultet medicinskih nauka, 2020
- Ana Munjiza - Utvrđivanje povezanosti nivoa interleukina-6 i faktora transformacije rasta-beta sa kliničkim karakteristikama depresivnog poremećaja kod odraslih u odnosu na iskustvo zlostavljanja i/ili zanemarivanja u detinjstvu, Univerzitet u Beogradu, 2020
- Maja Vujčić –Uticaj hortikulture terapije na mentalno zdravlje ljudi u urbanim sredinama, Šumarski fakultet, Univerzitet u Beogradu, 2018
- Maja Milosavljević - prevalenca posttraumatskog stresnog poremećaja u postpartalnom periodu i njegova veza sa nivoom kortizola u krvi, Univerzitet u Kragujevcu, Fakultet medicinskih nauka, 2016

Diplomski radovi: Mentor

- Matej Vilotijević 451/11 - Stres i ličnost – teorijski modeli i terapijske implikacije, 2020.
- Radovan Bajović 150/14 - Psihokardiologija – odnos između psihe i srca, 2020.
- Mila Jakšić, 168/13, Telesni simptomi u mentalnim poremećajima, 30.09.2019.
- Ivana Komazac, 390/10, Psihosomatska medicina na početku 21. veka, datum polaganja 21.06.2019.
- Strahinja Srećković, 152/07, Komorbiditet depresije i kardiovaskularnih bolesti, 28.12.2018.
- Stefan Đorđević, 495/10, Komorbiditet depresije i dijabetesa, 19.06.2018.
- Nataša Živković, 188/11, Spektr bipolarnih poremećaja – dijagnostičke i terapijske implikacije, 04.05.2018.

Član komisije za odbranu diplomskih radova Medicinski fakultet u Beogradu:

- Leo Brkanlić, 335/07, Postnatalna depresija, datum polaganja 09.12.2020.
- Sofija Krsmanović, 76/13, Psihotični poremećaji – kolika je učestalost, 28.09.2020.
- Anđela Marčetić, 244/13, Rani razvoj dece – šansa i izazovi, 28.09.2020.
- Marija Katanović, 457/11, Postporođajna depresija, datum polaganja 15.11.2019.
- Tea Trajkovski, 567/14, Psihotični poremećaji – predviđanje toka i ishoda, datum polaganja 25.11.2019.
- Marija Dimitrijević, 344/12, Etiologija i tretman depresije, datum polaganja 10.05.2019.
- Stajka Petrović, 531/11, Posttraumatski stresni poremećaj, datum polaganja 26.10.2018.
- Nina Lančić, 248/11, Hiperkinetski poremećaj sa poremećajima pažnje – savremena koncentracija poremećaja zasnovana na činjenicama, datum polaganja 13.09.2018.
- Tijana Lazić, 135/11, Zlostavljanje i zanemarivanje u detinjstvu – rizik za mentalne poremećaje, datum polaganja 03.11.2017.
- Mihailo Ilić, 313/11, Stres i ličnost, datum polaganja 29.09.2017.
- Luka Đukanović, 81/11 Uloga amigdala u halucinatornim fenomenima, datum polaganja 29.08.2017.
- Jelena Jović, 463/10, Neželjeni efekti antipsihotika druge generacije, datum polaganja 28.12.2016.
- Uroš Marinković, 343/07, Depresija i suicid, datum polaganja 18.11.2016.
- Tatjana Jovković, 470/10, Seksualne disfunkcije psihijatrijskih pacijenata, datum polaganja 14.03.2017.
- Davor Drača, 195/08, Diferencijacija roda i transseksualnost, datum polaganja 04.12.2015.
- Ristić Ivan, 88/09 Kanabis kao faktor rizik za pojavu prve epizode psihotičnog poremećaja, datum polaganja 01.12.2015.
- Vojislav Sajić, 70/08 Komorbiditet u psihijatriji – konceptualni modeli i terapijske implikacije, datum polaganja 29.04.2015.

Član komisije za odbranu akademskih specijalističkih radova Medicinski fakultet u Beogradu:

- Zoran Osmokrović – Povezanost fizičke aktivnosti, depresije i anksioznosti kod studenata Univerziteta u Beogradu, 2020.
- Borko Barukčić - Fizička aktivnost, vežbanje i pervazivni poremećaji, 2020.
- Miloš Radovanović - Fizička aktivnost i vežbanje u prevenciji i terapiji depresije, 2019.
- Vladimir Kitanović - Anksioznost, stres i prevladavanje stresa u sportu - odbrana 24.09.2019.

Član komisije za odbranu radova uže specijalizacije Medicinski fakultet u Beogradu:

- Željka Košutić – Psihosocijalni prediktori zlostavljanja dece i adolescenata koji se psihijatrijski leče, 2020
- Janko Samardžić – Farmakološki profil, zloupotreba i adiktivni potencijal benzodiazepina, 2019.
- Snežana Kecojević Miljević - Uticaj grupnih suportativnih intervencija na stepen anksioznosti, depresivnosti i burnout sindroma kod medicinskog osoblja u hospitalnim uslovima, odbrana 26.12.2016. godine.

E. NAUČNI I STRUČNI RAD

a) Spisak objavljenih naučnih i stručnih radova

Originalni radovi *in extenso* u časopisima sa JCR liste

Posle izbora

1. Marić NP, Lazarević Lj, Milić Lj, Pejovic Milovancevic M, Terzić Z, Tošković O, Todorović J, Vuković O, Knezevic G. Mental health in the second year of the COVID-19 pandemic: protocol for a nationally representative multilevel survey in Serbia. *BMJ Open*. 2021 Sep 21;11(9):e053835. doi: 10.1136/bmjopen-2021-053835. **M22 IF 3.424**
2. Maric N, Pejovic-Milovancevic M, Vuković O, Colovic O, Miljevic C, Pejuskovic B, Kostic M, Milosavljevic M, Mandic-Maravic V, Munjiza A, Lukic B, Podgorac A, Vezmar M, Parojcic A, Vranes T, Knezevic G. Determinants of quality of life among individuals seeking mental health care after termination of state of emergency due to the coronavirus disease 2019 pandemic. *Medicine (Baltimore)*. 2021;100(31):e26854. **M22 IF 2.351**
3. Fountoulakis K, Dragioti E, Theofilidis A, Wiklund T, Atmatzidis X, Nimatoudis I, Thys E, Wampers M, Hranov L, Hristova T, Aptalidis D, Milev R, Iftene F, Spaniel F, Knytl P, Furstova P, From T, Karlsson H, Walta M, Salokangas R, Azorin JM, Bouniard J, Montant J, Juckel G, Haussleiter I, Douzenis A, Michopoulos I, Ferentinos P, Smyrnis N, Mantonakis L, Nemes Z, Gonda X, Vajda D, Juhasz A, Shrivastava A, Waddington J, Pompili M, Comparelli A, Corigliano V, Rancans E, Navickas A, Hilbig J, Bukelskis L, Stevovic L, Vodopic S, Esan O, Oladele O, Osunbote C, Rybakowski J, Wojciak P, Domowicz K, Figueira M, Linhares L, Crawford J, Panfil AL, Smirnova D, Izmailova O, Lecic-Tosevski D, Temmingh H, Howells F, Bobes J, Garcia-Portilla M, Garcia-Alvarez L, Erzin G, Karadağ H, De Sousa A, Bendre A, Hoschl C, Bredicean C, Papava I, Vukovic O, Pejuskovic B, Russell V, Athanasiadis L, Konsta A, Stein D, Berk M, Dean O, Tandon R, Kasper S, De Hert M. Gender, age at onset and duration of being ill as predictors for the long-term course and outcome of Schizophrenia: An international multi-center study. *CNS Spectr*. 2021;1-26. **M 21 IF 3.602**
4. Topalovic N, Mazic S, Nestic D, Vukovic O, Cumic J, Laketic D, Stasevic Karlicic I, Pantic I. Association between Chromatin Structural Organization of Peripheral Blood Neutrophils and Self-Perceived Mental Stress: Gray-Level Co-occurrence Matrix Analysis. *Microsc Microanal*;1-7. doi: 10.1017/S143192762101240X. Online ahead of print. **M 21 4.127**
5. Fountoulakis KN, Dragioti E, Theofilidis AT, Wiklund T, Atmatzidis X, Nimatoudis I, Thys E, Wampers M, Hranov L, Hristova T, Aptalidis D, Milev R, Iftene F, Spaniel F, Knytl P, Furstova P, From T, Karlsson H, Walta M, Salokangas R, Azorin JM, Bouniard J, Montant J, Juckel G, Haussleiter IS, Douzenis A, Michopoulos I, Ferentinos P, Smyrnis N, Mantonakis L, Nemes Z, Gonda X, Vajda D, Juhasz A, Shrivastava A, Waddington J, Pompili M, Comparelli A, Corigliano V, Rancans E, Navickas A, Hilbig J, Bukelskis L, Stevovic LI, Vodopic S, Esan O, Oladele O, Osunbote C, Rybakowski JK, Wojciak P, Domowicz K, Figueira ML, Linhares L, Crawford J, Panfil AL, Smirnova D, Izmailova O, Lecic-Tosevski D, Temmingh H, Howells F, Bobes J, Garcia-Portilla MP, Garcia-Alvarez L, Erzin G, Karadağ H, De Sousa A, Bendre A, Hoschl C, Bredicean C, Papava I, Vukovic O, Pejuskovic B, Russell V, Athanasiadis L, Konsta A, Stein D, Berk M, Dean O, Tandon R, Kasper S, De Hert M. Modeling psychological function in patients with schizophrenia with the PANSS: an international multi-center study. *CNS Spectr*. 2021;26(3):290-298. **M 21 IF 3.602**
6. Vujcic Trkulja M, Tomicevic-Dubljevic J, Tosevski DL, Vukovic O, Toskovic O. Development of Evidence-Based Rehabilitation Practice in Botanical Garden for People With Mental Health Disorders. *HERD*. 2021; 16:19375867211007941. **M 22 IF 2.123**
7. Lloyd C, Sartorius N, Ahmed, Alvarez A, Bahendeka S, Bobrov A, Burti L, Chaturvedi S, Gaebel W, de Girolamo G, Gondek M, Guinzbourg M, Heinze G, Khan A, Kiejna A, Kokoszka A, Kamala T, Lalic N, Lecic-Tosevski D, Mannucci E, Mankovsky B, Müssig K, Mutiso V, Ndeti D, Nouwen A, Rabbani G, Srikanta S, Starostina G, Shevchuk M, Taj R, Valentini U, van Dam K, Vukovic O, Wölwer W. Factors associated with the onset of major depressive disorder in adults with type 2 diabetes living in 12 different countries: results from the INTERPRET-DD prospective study. *Epidemiol Psychiatr Sci*. 2020 Jun 2;29:e134. **M 21a IF 5.876**

8. Nikolic S, Perunicic Mladenovic I, Vukovic O, Barišić J, Švrakić D, Milovanović S. Individual and Gender Differences in Personality Influence the Diagnosis of Major Depressive Disorder. *Psychiatr Danub*. 2020; 32(1):97-104. doi: 10.24869/psyd.2020.97. **M 23 IF 1.099**
9. Pesic D, Adzic T, Vukovic O, Kalanj M, Lecic Tosevski D. Analysis of personality disorder profiles obtained by five-factor personality model. *Vojnosanit Pregl* 2020; 77(9): 950–953. <https://doi.org/10.2298/VSP180424175P> **M23 IF 0.418**
10. Fountoulakis KN, Dragioti E, Theofilidis AT, Wikilund T, Atmatzidis X, Nimatoudis I, Thys E, Wampers M, Hranov L, Hristova T, Aptalidis D, Milev R, Iftene F, Spaniel F, Knytl P, Furstova P, From T, Karlsson H, Walta M, Salokangas RKR, Azorin JM, Bouniard J, Montant J, Juckel G, Haussleiter IS, Douzenis A, Smyrnis N, Mantonakis L, Nemes Z, Gonda X, Vajda D, Juhász A, Shrivastava A, Waddington J, Pompili M, Comparelli A, Corigliano V, Rancans E, Navickas A, Hilbig J, Bukelskis L, Stevovic LI, Vodopic S, Esan O, Oladele O, Osunbote C, Rybakowski JK, Wojciak P, Domowicz K, Figueira ML, Linhares L, Crawford J, Panfil AL, Smirnova D, Izmailova O, Lecic-Tosevski D, Temmingh H, Howells F, Bobes J, Garcia-Portilla MP, Garcia-Alvarez L, Erzin G, Karadağ H, De Sousa A, Bendre A, Hoschl C, Bredicean C, Papava I, Vukovic O, Pejuskovic B, Russell V, Athanasiadis L, Konsta A, Stein D, Berk M, Dean O, Tandon R, Kasper S, De Hert M. Staging of Schizophrenia with the use of PANSS: An international multi-center study. *Int J Neuropsychopharmacol*. 2019;22(11):681-697. **M21 IF 4.390**
11. Pesic D, Lecic-Tosevski D, Kalanj M, Vukovic O, Mitkovic-Voncina M, Peljto A, Mulder R. Multiple Faces of Personality Domains: Revalidating the Proposed Domains. *Psychiatr Danub*. 2019;31(2):182-188. **M23 IF 1.129**
12. C. E. Lloyd, A. Nouwen, N. Sartorius, H. U. Ahmed, A. Alvarez, S. Bahendeka, D. Basangwa, A. E. Bobrov, S. Boden, V. Bulgari, L. Burti, S. K. Chaturvedi, L. C. Cimino, W. Gaebel, G. de Girolamo, T. M. Gondek, M. Guinzbourg de Braude, A. Guntupalli, M. G. Heinze, L. Ji, X. Hong, A. Khan, A. Kiejna, A. Kokoszka, T. Kamala, N. M. Lalic, D. Lecic Tosevski, B. Mankovsky, M. Li, A. Musau, K. Müssig, D. Ndetei, G. Rabhani, S. S. Srikantha, E. G. Starostina, M. Shevchuk, R. Taj, O. Vukovic, W. Wölwer, Y. Xin Prevalence and correlates of depressive disorders in people with Type 2 diabetes: results from the International Prevalence and Treatment of Diabetes and Depression (INTERPRET-DD) study, a collaborative study carried out in 14 countries. *Diabet Med*. 2018 Jun;35(6):760-769. **M21 IF 3.054**
13. Vujcic M, Tomicevic-Dubljevic J, Grbic M, Lecic-Tosevski D, Vukovic O, Toskovic O. Nature based solution for improving mental health and well-being in urban areas. *Environ Res*. 2017;158:385-392. **M21 IF 3.835**
14. Fountoulakis KN, Chatzikosta I, Pasiadis K, Zanis P, Kawohl W, Kerkhof AJ, Navickas A, Höschl C, Lecic-Tosevski D, Sorel E, Rancans E, Palova E, Juckel G, Isacsson G, Jagodic HK, Botezat-Antonescu I, Rybakowski J, Azorin JM, Cookson J, Waddington J, Pregelj P, Demyttenaere K, Hranov LG, Stevovic LI, Pezawas L, Adida M, Figuera ML, Jakovljević M, Vichi M, Perugi G, Andreassen OA, Vukovic O, Mavrogiorgou P, Varnik P, Dome P, Winkler P, Salokangas RK, From T, Danileviciute V, Gonda X, Rihmer Z, Forsman J, Grady A, Hyphantis T, Dieset I, Soendergaard S, Pompili M, Bech P. Relationship of suicide rates with climate and economic variables in Europe during 2000-2012. *Ann Gen Psychiatry* 2016 Aug 9;15:19. doi: 10.1186/s12991-016-0106-2. eCollection 2016. **M21 IF 1.411**
15. Milosavljevic M, Lecic Tosevski D, Soldatovic I, Vukovic O, Miljevic C, Peljto A, Kostic M, Olf M. Posttraumatic Stress Disorder after Vaginal Delivery at Primiparous Women. *Sci Rep* 2016 8;6:27554. **M21 IF 5.525**

Pre izbora

1. Fountoulakis KN, Kawohl W, Theodorakis PN, Kerkhof AJ, Navickas A, Höschl C, Lecic-Tosevski D, Sorel E, Rancans E, Palova E, Juckel G, Isacsson G, Korosec Jagodic H, Botezat-Antonescu I, Warnke I, Rybakowski J, Azorin JM, Cookson J, Waddington J, Pregelj P, Demyttenaere K, Hranov LG, Injac Stevovic L, Pezawas L, Adida M, Figuera ML, Pompili M, Jakovljević M, Vichi M, Perugi G, Andrasen O, Vukovic O, Mavrogiorgou P, Varnik P, Bech P, Dome P, Winkler P, Salokangas RK, From T, Danileviciute V, Gonda X, Rihmer Z, Forsman Benhalima J, Grady A, Kloster Leadholm AK, Soendergaard S, Nordt C, Lopez-Ibor. J. Relationship of suicide rates to economic variables in Europe: 2000-2011. *Br J Psychiatry* 2014; 205(6):486-96. **M21,IF 7.815**
2. Vukovic O, Tosevski DL, Jasovic-Gasic M, Damjanovic A, Zebic M, Britvic D, Stepanovic J, Djordjevic-Dikic A, Beleslin B, Ostojic M. Type D personality in patients with coronary artery disease. *Psychiatr Danub* 2014; 26(1):46-51. **M22, IF 0.653**

3. Stepanovic J, Ostojic M, Beleslin B, Vukovic O, Dikic AD, Giga V, Nedeljko I, Nedeljko M, Stojkovic S, Vukcevic V, Dobric M, Petrasinovic Z, Marinkovic J, Lecic-Tosevski D. Mental stress-induced ischemia in patients with coronary artery disease: echocardiographic characteristics and relation to exercise-induced ischemia. *Psychosom Med* 2012; 74(7):766-72. **M21, IF 4.803**
4. Pavlović Z, Delić D, Marić NP, Vuković O, Jašović-Gašić M. Depressive Symptoms in Patients with Hepatitis C Treated with Pegylated Interferon Alpha Therapy: a 24-Week Prospective Study. *Psychiatr Danub* 2011; 23(4):370-77. **M23, IF 0.444**
5. Stevović LI, Jašović-Gašić M, Vuković O, Peković M, Terzić N. Gender differences in relation to suicides committed in the capital of Montenegro (Podgorica) in the period 2000-2006. *Psychiatr Danub* 2011; 23(1):45-52. **M23, IF 0.444**
6. Jašović-Gašić M, Lačković M, Dunjić-Kostić B, Pantović MM, Cvetić T, Damjanović A, Vuković O, Čeković J, Jovanović AA. Critical review of studies on quality of life in psychiatric patients published in Serbian medical journals from 2000 to 2009. *Psychiatr Danub* 2010; 22(4):488-94. **M23, IF 0.554**
7. Vuković O, Marić NP, Britvić D, Cvetić T, Damjanović A, Prostran M, Jašović-Gašić M. Efficacy, tolerability and safety of tianeptine in special populations of depressive patients. *Psychiatr Danub* 2009; 21(2):194-98. **M23, IF 0.702**
8. Damjanović A, Vuković O, Jovanović A, Jašović-Gašić M. Psychiatry and movies. *Psychiatr Danub* 2009; 21(2):230-35. **M23, IF 0.702**
9. Cvetić T, Vuković O, Britvić D, Ivković M, Djukić-Dejanović S, Lečić-Toševski D. Comparative analysis of soft neurological signs in positive and negative subtype of schizophrenia. *Psychiatr Danub* 2009;21(2):174-78. **M23, IF 0.702**

Ostali radovi u časopisima sa JCR liste

Posle izbora

1. Miljevic CD, Lečić-Toševski D, Trazodone Study Group Serbia. Efficacy and tolerability of trazodone retard monotherapy: results of the Serbian non-interventional study. *Int J Psychiatry Clin Pract* 2016;20(3):133-40. **M23IF 1.821/2 (0,91)**

Radovi u časopisima indeksiranim u SCIENCE CITATION INDEX Expanded bez IF

Pre izbora

1. Jašović-Gašić M, Vuković O, Pantović M, Cvetić T, Marić-Bojović N. Antipsychotics - history of development and field of indication, new wine - old glassess. *Psychiatr Danub* 2012; 24 (Suppl 3):S342-4. **M23**
2. Vuković O, Cvetić T, Zebić M, Marić N, Britvić D, Damjanović A, Jašović-Gašić M. Contemporary framework for alcohol craving. *Psychiatr Danub* 2008; 20(4):361-402. **M24**

Radovi u časopisima indeksiranim u MEDLINE-u

Posle izbora

1. Chaturvedi SK, Manche Gowda S, Ahmed HU, Alosaimi FD, Andreone N, Bobrov A, Bulgari V, Carrà G, Castelnovo G, de Girolamo G, Gondek T, Jovanovic N, Kamala T, Kiejna A, Lalic N, Lecic-Tosevski D, Minhas F, Mutiso V, Ndetei D, Rabbani G, Somruk S, Srikanta S, Taj R, Valentini U, Vuković O, Wölwer W, Cimino L, Nouwen A, Lloyd C, Sartorius N. More anxious than depressed: prevalence and correlates in a 15-nation study of anxiety disorders in people with type 2 diabetes mellitus. *Gen Psychiatr*. 2019 Aug 9;32(4):e100076. doi: 10.1136/gpsych-2019-100076. **M23**

Pre izbora

1. Lečić-Toševski D, Vuković O, Stepanović J. Stress and personality. *Psychiatriki* 2011; 22:292-99. **M23**
2. Marić N, Josifović-Kostić D, Vuković O, Britvić D, Jašović-Gašić M. Efikasno antipsihotičko delovanje olanzapina uz povećanje telesne težine – prikaz bolesnika. *Srp Arh Celok Lek* 2008; 136(5-6):284-88. **M24**
3. Stanković Ž, Britvić D, Vuković O, Ille T. Treatment compliance of outpatients with schizophrenia: patient's attitudes, demographic, clinical and therapeutic variables. *Psychiatr Danub* 2008; 20(1):42-52. **M23**
4. Vuković O, Britvić D, Zebić M, Marić N, Cvetić T, Injac L. Comorbidity of eating disorder and alcohol dependency. *Vojnosanit Pregl* 2007; 64(3):223-26. **M24**

5. Cvetić T, Vuković O. Cognitive deficit in schizophrenia: comparative analysis of positive and negative subtype and predictors of positive subtype. Psychiatr Danub 2006; 18 (1-2):4-11. **M23**

Ceo rad u časopisima koji nisu indeksirani u gore navedenim bazama podataka

Posle izbora

1. Milosavljević M, Vuković O. Mentalni poremećaji u peripartalnom periodu. Psihijatrija danas 2020; 52(1-2): 131-140. **M52**
2. Miljević Č, Vuković O. Gojaznost i shizofrenija - novi lekovi, nova nada. Psihijatrija danas 2020; 52(1-2): 113-130. **M52**
3. Milosavljević M, Vuković O. Primena psihofarmaka u toku lečenja COVID-19. Psihijatrija danas 2020; 52(1-2): 89-97. **M52**
4. Stefanović D, Stankić D, Stoisavljević S, Vuković O. Hipohondrijski strahovi i uverenja studenata medicine. Psihijatrija danas 2020; 52(1-2): 35-45. **M52**
5. Kostić M, Vuković O, Munjiza A, Pešić D, Vezmar M, Podgorac A, Randelović D, Mandić-Maravić V, Todorović D, Jakovljević A, Spasić-Stojaković M, Ilić M, Maslak J. Longitudinalno praćenje toka depresivnih poremećaja - oprezno praćenje toka depresivne epizode. Psihijatrija danas 2020; 52(1-2): 25-33. **M52**
6. Brtović D, Zebić M, Vukosavljević-Gvozden T, Vuković O, Zlopaša S. Etiologija perfekcionizma. Psychiatry 2019; 1(1):43-56. UDK 616.89-008.1:17.036.2 **M23**
7. Dukanac V, Veljković J, Vuković O, Lečić-Toševski D. Uvremenjena psihoterapija darovitih - prikaz slučaja. Psihijatrija danas 2017; 49(1):53-60. **M52**
8. Dukanac V, Vuković O, Kostić M, Lečić-Toševski Dušica. Zakasnela psihoterapija darovitih - prikaz slučaja. Psihijatrija danas 2017; 49(1):61-7. **M52**
9. Lečić Toševski D, Vuković O, Pejušković B. Suicide during years of stress – serbian experience. Psihijatrija danas 2015; 47(1):19-27. **M52**
10. Lečić-Toševski Dušica, Draganić-Gajić Saveta, Pejović-Milovančević Milica, Kostić Milutin, Vuković Olivera. Mental health issues among medical students in Serbia – challenges and perspectives. Psihijatrija danas 2014; 46(2):173-86. **M52**

Pre izbora

1. Brtović D, Vuković O, Zlopaša S, Zebić M, Damjanović A. Da li filmski stereotipi stigmatizuju psihijatre? Engrami 2012; 34(1):77-82. **M52**
2. Brtović D, Vuković O, Totić S, Zlopaša S, Zebić M, Damjanović A, Milovanović S. Ličnost i tipologija alkoholnih zavisnika. Engrami 2012; 34(1):49-56. **M52**
3. Zlopaša S, Vuković O, Dunjić-Kostić B, Damjanović A. Psihoanaliza i film. Engrami 2011; 33(4):61-9. **M52**
4. Marić N, Britvić D, Vuković O, Jašović-Gašić M. Psihoterapija u vreme ekspanzije neuronauka. Engrami 2011; 33(3):67-76. **M52**
5. Jašović-Gašić M, Vuković O, Marić N, Britvić D, Zebić M, Damjanović A, Cvetić T, Cvetana C. Profil depresivnih simptoma u Srbiji: polne razlike. Acta Medica Smederevica 2011;24:29-33. **M53**
6. Vuković O, Marić N, Jašović-Gašić M. Alkoholizam, komplikacije i radna sposobnost. Svet rada 2009; 6(5):765-71. **M53**
7. Vuković O, Cvetić T, Zebić M, Damjanović A, Jašović-Gašić M. Procena alkoholne zavisnosti u svakodnevnoj kliničkoj praksi. Engrami 2008; 30(3-4):17-22. **M52**
8. Vuković O, Damjanović A, Marić N, Cvetić T, Zebić M, Britvić D, Jašović-Gašić M. Perinatalna psihijatrija: smernice u kliničkoj praksi. Engrami 2008; 30(3-4):47-51. **M52**
9. Pantović M, Milošević M, Marić NP, Britvić D, Vuković O, Jašović-Gašić M. Katatoni sindrom – savremena razmatranja. Engrami 2008; 30(3-4):93-100. **M52**
10. Damjanović A, Vuković O, Britvić D. Psihološki profil anti-heroja u filmovima „Taksista“, „Pad“ i „Atentat na Ričarda Niksona“. Engrami 2008; 30(1):61-66. **M52**
11. Stanković Ž, Vuković O. Problemi alkoholizma u konsultativnoj psihijatriji: 9-mesečna retrospektivna studija. Engrami 2008; 30(1): 17-26. **M52**
12. Zebić M., Cvetić T, Vuković O. Mobilna telefonija. Engrami 2007; 29(3-4): 33-40. **M52**
13. Cvetić T, Vuković O, Zebić M. Egzotične psihoze. Engrami 2007; 29(3-4): 71-75. **M52**
14. Vuković O, Cvetić T, Zebić M, Pavlović Z, Damjanović A, Jašović-Gašić M. Mediji i mentalni poremećaji. Engrami 2007; 29(3-4): 41-45. **M52**

15. Vuković O, Cvetić T, Zebić M. Komorbiditet bolesti zavisnosti i mentalnih poremećaja: konceptualni modeli i terapijske implikacije. *Engrami* 2007; 29(1-2): 87-106. **M52**
16. Cvetić T, Vuković O, Zebić M. Analiza coping strategija kod pozitivnog i negativnog podtipa shizofrenije. *Engrami* 2007; 29(1-2):21-28. **M52**
17. Vuković O, Cvetić T, Zebić M. Evolucija koncepta alkoholne zavisnosti. *Engrami* 2006; 28(3-4):91-95. **M52**
18. Damjanović A, Britvić D, Vuković O. Osama Bin Laden – psihobiografija jedne političke figure. *Engrami* 2006; 28(3-4):63-71. **M52**
19. Zebić M, Vuković O, Cvetić T, Britvić D. Analiza emocionalnog statusa i odbrambenih mehanizama alkoholnih zavisnika i njihovih supruga. *Engrami* 2006; 28(1-2):13-20. **M52**
20. Stepanović J, Ostojić M, Lečić Toševski D, Giga V, Vuković O, Djordjević Dikić A, Beleslin B, Nedeljković I, Nedeljković M, Stojković S, Petrašinović Z, Stanković G, Orlić D, Vukčević V, Vasiljević Z. Mentalni stres test i endotelna disfunkcija. *Balneoclimatologia* 2005; 29(2): 283-87. **M52**
21. Vuković O, Jašović-Gašić M.. Alkoholizam i suicid. *Engrami* 2005; 27(1-2):44-48. **M52**
22. Vuković O, Britvić D, Zebić M Poremećaji ishrane i bolesti zavisnosti. *Engrami* 2005; 27(1-2):39-44. **M52**
23. Vuković-Simić O, Britvić D, Cvetić T, Zebić M. Mehanizam fenomena žudnje – kliničke implikacije. *Engrami* 2004; 26(3-4):77-81. **M52**
24. Marić N, Brkić M, Stojiljković D, Tadić M, Vuković-Simić O, Britvić D, Zebić M, Jašović-Gašić M. Shizofrenija i suicid – nekoliko odabranih tema. *Engrami* 2004; 26(3-4):29-33. **M52**
25. Vuković-Simić O, Simić S, Simeunović S. Problemi dijagnostike i lečenja delirijum tremensa kod pacijenata sa infarktom miokarda. *ABC - časopis urgentne medicine*, vol. 3, iss. 1, pp. 1-6, 2003.
26. Vuković-Simić O, Marić N, Britvić D, Simić S, Jašović-Gašić M. Specifičnosti alkoholne zavisnosti kod žena: faktori rizika i komplikacije. *Engrami* 2004; 26(1-2):79-85. **M52**
27. Marić N, Vuković-Simić O, Britvić D, Jašović-Gašić M. Poremećaji raspoloženja i polne razlike. *Engrami* 2003; 25(4):47-50. **M52**
28. Stepanović J, Ostojić M, Lečić-Toševski D, Vuković O, Pejović M, Djordjević-Dikić A, Nedeljković I, Giga V, Beleslin B, Petrašinović Z, Nedeljković M, Stojković S, Vukčević V, Saponjski J, Stanković G, Vasiljević Z. Mental stress test i miokardna ishemija. *Balneoclimatologia* 2003; 27(1):307-15. **M52**
29. Dimitrijević I, Vuković O, Mihailović T. Designer drugs. *Ovisnosti* 2001; 2(1-2): 35-39. **M52**
30. Vuković O, Ivković M, Jašović-Gašić M. Craving: zajednički završni put upotrebe psihoaktivnih supstanci. *Engrami* 2001; 23(3-4):51-62. **M52**
31. Lečić-Toševski D, Draganić-Gajić S, Vuković O, Stepanović J. Stres i telesne bolesti. *Psihijatrija danas* 2001; 33(3-4):149-174. **M52**

Ceo rad u zborniku međunarodnog skupa

Posle izbora

1. Vuković O. Psihološki aspekti bola. U Zbornik radova, 14. beogradski internacionalni simpozijum o bolu, 17-18. maj, Beograd, 2019, str. 115-121. **M14**
2. Lecic-Tosevski D, Vukovic O. Egzistencijalni smisao patnje. U: bol - zastrašujući gospodar života, zbornik radova, Srpska akademija nauka i umetnosti, 22. oktobar 2018., Beograd, str. 29-44. **M14**

Ceo rad u zborniku nacionalnog skupa

Posle izbora

1. Lečić Toševski D, Vuković O. (2016). Psihogeni sterilitet. U: Radanja ili odumiranje Srbije (Ur. Nebojša Radunović), SANU, Beograd, 2016, str. 53-58. **M61**

Pre izbora

1. Vuković O, Cvetić T, Zebić M, Zlopaša S, Britvić D, Jašović-Gašić M. Komorbiditet zloupotrebe psihoaktivnih supstanci i psihotičnih poremećaja. Psihoze od haosa do sredjenosti, *Ljudi govore*, Zbornik radova, 2009, str. 21-29. **M61**
2. Dimitrijević I, Vuković O. Bolesti zavisnosti u izbeglištvu. Zbornik radova, Mentalno zdravlje izbeglog, raseljenog i prognanog stanovništva. 30. edukativni simpozijum Instituta za psihijatriju, Beograd 2001, 16-17. oktobar, str. 25-33. **M61**
3. Dimitrijević I, Vuković O. Umerena konzumacija alkohola. Zbornik radova, VII Stručni susreti domova zdravlja Beograda, 2001, 13-14 septembar, str. 1-5. **M63**

4. Vuković O, Dimitrijević I. Alkoholizam i stres. Zbornik radova, VII Stručni susreti domova zdravlja Beograda, 2001, 13-14 septembar, str. 5-9. M63
5. Dimitrijević I, Vuković O. (2001). Alkoholizam i agresija. Zbornik radova, Skup Udruženja za krivično pravo, Kopaonik 23-25 mart, str. 24-32.

Izvod sa međunarodnog skupa

Posle izbora

1. K.N. Fountoulakis, I. Chatzikosta, K. Pasiadis, P. Zanis, W. Kawohl, A.J. Kerkhof, A. Navickas, C. Höschl, D. Lecic-Tosevski, E. Sorel, E. Rancans, E. Palova, G. Juckel, G. Isacson, H.K. Jagodic, I. Botezat-Antonescu, J. Rybakowski, J.M. Azorin, J. Cookson, J. Waddington, P. Pregelj, K. Demyttenaere, L.G. Hranov, L.I. Stevovic, L. Pezawas, M. Adida, M.L. Figuera, M. Jakovljević, M. Vichi, G. Perugi, O.A. Andreassen, O. Vuković, P. Mavrogiorgou, P. Varnik, P. Dome, P. Winkler, R.K. Salokangas, T. From, V. Danileviciute, X. Gonda, Z. Rihmer, J. Forsman, A. Grady, T. Hyphantis, I. Dieset, S. Soendergaard, M. Pompili, P. Bech Relationship of suicide rates with climate and economic variables in Europe during 2000-2012. Abstracts book, 5th International Congress on Neurobiology, Psychopharmacology & Treatment Guidance, P67 pp 153-4 2017. **M34**
2. Pavlovic Z, Jasovic-Gasic Miroslava M, Delic D, Maric N, Vuković O, Pejovic S, Mihaljevic M, Andric Sanja Jovicic Milica J. The onset, course and resolution of depressive symptomatology in chronic hepatitis C patients on pegylated interferon alpha: A 72-week prospective study. Eur Psychiatry 2017; 41(Suppl.1):S537. **M34**
3. Vujcic M, Tomicevic-Dubljevic J, Lecic-Tosevski D, Vuković O, Toskovic O. The effect of nature assisted therapy on psychiatric patients: case study of Belgrade, Serbia. Abstracts book, 19th European Forum on Urban Forestry (EFUF 2016), p. 73. **M34**
4. Fountoulakis K, Kawohl W, Theodorakis P, Kerkhof A, Navickas A, Höschl C, Lecic-Tosevski D, Sorel E, Rancans E, Palova E, Juckel G, Isacson G, Korosec H, Ileana J, Botezat-Antonescu, Warnke I, Rybakowski J, Azorin J, Cookson J, Waddington J, Pregelj P, Demyttenaere K, Hranov L, Injac Stevovic L, Pezawas L, Adida M, Figuera ML, Pompili M, Jakovljević M, Vichi M, Perugi G, Andrasen O, Vuković O, Mavrogiorgou P, Varnik P, Bech P, Dome P, Winkler P, Salokangas R, From T, Danileviciute V, Gonda X, Rihmer Z, Forsman J, Grady A, Katrine A, Leadholm K, Soendergaard S, Nordt C. Juan Lopez-Ibor Results of the Lopez-Ibor Foundation initiative on the possible relationship of suicide rates with economic variables in Europe during 2000-2011. Abstracts book, 4th International Congress on Neurobiology, Psychopharmacology & Treatment Guidance, P61., p.139. **M34**
5. Pavlovic Z, Jasovic-Gasic M, Delic D, Maric N, Vuković O, Pejovic S. Sex differences in depressive symptomatology in patients with chronic hepatitis C during pegylated interferon alpha therapy: A 72-week prospective study. Eur Psychiatry 2016; 33(Suppl.1): S80-S81. **M34**

Pre izbora

1. Lecic-Tosevski D, Vuković O, Lalic N. Depression and diabetets - the role of personality and distress. Abstracts book, Regular symposia, Vol 1, XVI World Congress of Psychiatry, Madrid, Spain, September 14-18, 2014, pp. 149. **M34**
2. Injac Stevovic L, Vuković O, Perunovic Jovanovic T, Raznatovic A, Mastilovic Cukovic R. Analysis of suicides committed in Montenegro during the 2005-2009 period. Abstracts book, Oral & Posters Communications, Vol. 6, XVI World Congress of Psychiatry, Madrid, Spain, September 14-18, 2014, pp. 464. **M34**
3. Pavlovic Z, Jasovic-Gasic M, Delic D, Maric N, Vuković O, Pejovic S. Psychiatric disorders in patients with chronic Hepatitis C predict depressive symptomatology during pegylated interferon alpha therapy: a 72-week prospective study. Abstracts book, Orals & Posters Communications, Vol 4, VI World Congress of Psychiatry, Madrid, Spain, September 14-18, 2014, pp. 134. **M34**
4. Nikolic S, Draganic-Gajic S, Miljevic C, Crnobaric C, Vuković O, Lecic-Tosevski D. The influence of cultural factors on couples therapy during the social transition. Book of Abstracts, APA 167th Annual Meeting, New York, 2014, pp. 425. **M34**
5. Miljevic C, Nikolic-Kokic A, Blagojevic D, Crnobaric C, Nikolic S, Vuković O, Lecic-Toseski D. Soft neurological signs and anti-oxidant defence enzymes in acute shizophrenic patients. Book of Abstracts, APA 167th Annual Meeting, New York, 2014, p. 240. **M34**

6. Crnobaric C, Vukovic O, Miljevic C, Nikolic S, Lecic-Tosevski D. War-related stressors and rates of psychiatric disorders among Serbian war survivors. Book of Abstracts, APA 167th Annual Meeting, New York, 2014, pp. 196. **M34**
7. Pavlovic Z, Jasovic-Gasic M, Delic D, Maric NP, Vukovic O, Pejovic S. Prevalence, severity and course of depressive symptomatology in chronic hepatitis C patients on pegylated interferon alpha: a 72-week prospective study. Eur Psychiatry 2013; 28(Suppl. 1):1. **M34**
8. Vukovic O, Stepanovic J, Ostojic M, Lecic-Tosevski D. The heart, stress and type D personality: What kind of relationships are there? Abstract book of the 22th World Congress on Psychosomatic medicine, 2013, pp 124. **M34**
9. Pavlovic Z, Delic D, Maric Bojovic N, Vukovic O, Jasovic-Gasic M. Risk factors for depressive symptoms in patients with hepatitis C treated with pegylated interferon alpha therapy. Eur Psychiatry 2012; 27(Suppl 1):1. **M34**
10. Injac Stevovic L, Vukovic O. Overcoming the impact of socioeconomic crisis on suicide rates. Česka a Slovenska Psychiatrie 2012; 108(Suppl 1):76-77. **M34**
11. Stevović Injac L, Vuković O, Perunović-Jovanović T, Ražnatović A. Risk factors for suicides committed in Montenegro during 2005-2008 period. Abstract book, 1st Congress of Montenegrin Psychiatric Association, Budva, Montenegro, October 04-07., 2012, pp. 49-50. **M34**
12. Stevović Injac L, Jašović-Gašić M, Vuković O. Genetski i porodični faktori suicidnosti. Abstract book, 1st Congress of Montenegrin Psychiatric Association, Budva, Montenegro, October 04-07., 2012, pp. 36. **M34**
13. Stevović Injac L, Jašović-Gašić M, Vuković O. Faktori suicidnog rizika – polne razlike. Abstract book, 1st Congress of Montenegrin Psychiatric Association, Budva, Montenegro, 2012, pp. 9. **M34**
14. Jašović-Gašić M, Vuković O, Marić-Bojović N. Istraživanja o shizofreniji u Srbiji, u poslednje tri dekade– naučene lekcije. Abstract book, 1st Congress of Montenegrin Psychiatric Association, Budva, Montenegro, 2012, pp. 5-6. **M34**
15. Maric N, Stojiljkovic D, Britvic D, Vukovic O, Jasovic-Gasic M. Antidepressant prescriptions in Belgrade university clinic patient population during 2009. Abstract book of the XXVII CINP Congress, 2010, pp. 78 (P-03.031). **M34**
16. Stevovic L, Raznatovic A, Perunovic Jovanovic T, Tadic N, Vukovic O. Risk factors for suicides in Montenegro during 2005-2008 period. Eur Psychiatry 2010; 25(Suppl. 1): 1380. **M34**
17. Cvetić T, Damjanović A, Jovanović A, Vuković O, Jašović-Gašić M. Psychology of horror movies. Abstract book of the 12th Central European Neuropsychopharmacological Symposium, 2010, pp. 39. **M34**
18. Lečić-Toševski D, Vuković O, Stepanović J, Draganić-Gajić S. Mental and physical health – the role of stress. Psychiatriki 2009; 20(Suppl. 1):10. **M34**
19. Stevović Injac L, Vuković O, Golubović Ž. Uloga ljekara opšte medicine u liječenju depresije. Medicinski zapisi 2009; 10(Suppl 1):54. **M34**
20. Stevović Injac L, Vuković O, Golubović Ž, Ražnatović A, Perunović Jovanović T, Peković M. Uloga ljekara opšte medicine u liječenju depresije sa suicidalnim rizikom. Odvisnosti 2009; 10(Suppl. 2):11-12. **M34**
21. Stevović Injac L, Peković O, Golubović Ž, Ražnatović A, Perunović Jovanović T, Vuković O. Samoubistvo u teoriji psihoanalize. Odvisnosti 2009; 10(Supl. 2):12. **M34**
22. Stevović Injac L, Vuković O, Golubović Ž, Perunović T, Ražnatović S. Socijalni faktori u etiologiji suicida. Odvisnosti 2009; 10 (Suppl. 2):9. **M34**
23. Maric NP, Britvic D, Vukovic O, Jasovic-Gasic M. Prihoterapija u vreme ekspanzije neuronauka. neuroni na kauču. Sazeci predavanja Treceg Belupovog psihijatrijskog biennala, 2009. **M34**
24. Jasovic-Gasic M, Vukovic O, Maric N, Britvic D, Zebic M, Damjanovic A, Cvetic T, Crnobaric C. Profil depresivnih simptoma u Srbiji – polne razlike. Sazeci predavanja Treceg Belupovog psihijatrijskog biennala, 2009. **M34**
25. Vukovic O, Cvetic T, Jovanovic AA, Damjanovic A, Jasovic Gasic M. Dr. Dippy, Dr. Evil and Dr. Wonderful - do stereotypes in motion pictures still exist? The 2nd Eastern European Psychiatric Congress of the Psychiatric Association for Eastern Europe and the Balkans, Abstract Book, October 27-30. 2009, pp. 29-30. **M34**
26. Cvetic T, Damjanovic A, Jovanovic AA, Vukovic O, Jasovic Gasic M. Psychology and horror movies. The 2nd Eastern European Psychiatric Congress of the Psychiatric Association for Eastern Europe and the Balkans, Abstract Book, October 27-30. 2009, pp. 29. **M34**

27. Jovanovic AA, Vukovic O, Cvetic T, Damjanovic A, Jasovic Gasic M. Forensic psychiatry and media – to inform or to scandalise. The 2nd Eastern European Psychiatric Congress of the Psychiatric Association for Eastern Europe and the Balkans, Abstract Book, October 27-30. 2009, pp. 28. **M34**
28. Damjanovic A, Jovanovic AA, Cvetic T, Vukovic O, Jasovic Gasic M. Modern movie psychiatry. The 2nd Eastern European Psychiatric Congress of the Psychiatric Association for Eastern Europe and the Balkans, Abstract Book, October 27-30. 2009. pp. 28. **M34**
29. Stepanović J, Ostojić M, Lečić Toševski D, Vuković O, Djordjević Dikić A, Giga V, Beleslin B, Pejović Milovančević M. Fiziologija koronarne bolesti. Scripta Medica 2008; 39(Suppl. 2):69-70. **M34**
30. Jašović-Gašić M, Vuković O, Britvić D, Marić N, Damjanović A, Cvetić T. Lamotrigin in the treatment of refractory manic episode of bipolar disorder. Int J Neuropsychopharmacol 2008; 11(Suppl. 1):179. **M34**
31. Stanković Z, Britvić D, Vuković O. Demographic, Clinical Characteristics, Psychopathology and Attitude Toward Medication in Schizophrenic Outpatients Using Typical Depot Antipsychotic. Book of Abstracts, APA 161th Annual Meeting, Washington DC, May 3-8, 2008, pp. 212. **M34**
32. Vuković O, Cvetić T, Zebić M, Britvić D, Marić N, Damjanović A, Jašović-Gašić M. Relationship between craving and depression in females with alcohol addiction. Book of Abstracts, APA 161th Annual Meeting, Washington DC, May 3-8, 2008, pp. 223. **M34**
33. Stepanović J, Ostojić M, Lečić Toševski D, Vuković O, Djordjevic Dikic A, Beleslin B, Giga V, Nedeljkovic I, Nedeljković M. Parameters associated with development of myocardial ischemia during mental stress test. Circulation 2008 117(19):76. **M34**
34. Stepanovic J, Ostojic M, Lecic Tosevski D, Vukovic O, Djordjevic Dikic A, Giga V, Beleslin B, et al. Effect of mental stress test on wall motion score index and its relationship to the severity of coronary artery disease. Book of Abstracts, Belgrade Summit of Interventional Cardiologist – Clinically Integrated Approach. Belgrade, 16-19. April, 2008, p. 295. **M34**
35. Injac-Stevovic L, Vuković O, Barac Otasevic Z. Analysis of suicides committed in Podgorica. Eur Psychiatry 2008; 23(Suppl. 2): S275. **M34**
36. Stepanovic J, Ostojic M, Lecic Tosevski D, Vukovic O, Djordjevic Dikic A, Beleslin B, Nedeljkovic I, Giga V, Nedeljkovic M, Stojkovic S. Multivariate analysis of parameters associated with development of myocardial ischemia during mental stress test. Eur J Echocardiogr 2007; (Suppl. 1):592. **M34**
37. Stepanovic J, Ostojic M, Lecic-Tosevski D, Vukovic O, Djordjevic-Dikic A, Beleslin B, Giga V, Nedeljkovic I, Petrasinovic Z, Vujisic-Tesic B. Mental stress facilitates development of myocardial ischemia during exercise stress test. Eur Heart J 2007; 28(Suppl. 1):594. **M34**
38. Jašović-Gašić M, Damjanovic A, Vuković O, Marić N. Do our patients need another antipsychotic formulations? Serbian experience with peroral liquid and long-acting injectable risperidone. 1st Eastern European Congress of Psychiatry 21-33 September 2007, pp. 101. **M34**
39. Jašović-Gašić M, Britvić D, Marić N, Vuković O, Cvetić T, Zebić M. Atypical antipsychotic drugs in severe anorexia nervosa: A case study. Eur Psychiatry 2007; 22(Suppl 1):S178-S179. **M34**
40. Stepanović J, Ostojić M, Lečić Toševski D, Vuković O, Djordjević Dikić A, Beleslin B, Nedeljković M, Giga V, Nedeljković T, Vukčević V. Mental stress facilitates development of myocardial ischemia during exercise stress test. Eur J Echocardiogr 2004; 5 (Suppl. 1):S21. **M34**
41. Stepanović J, Ostojić M, Lecic-Tosevski D, Vuković O, Pejovic M, Djordjevic-Dikic A, Nedeljkovic I, Beleslin B, Giga V, Stojkovic S. Mental stress and myocardial ischemia: hemodynamic and echocardiographic parameters Eur J Echocardiogr 2003;4(Suppl 1):S93. **M34**
42. Stepanović J, Ostojić M, Lečić Toševski D, Pejović-Milovančević M, Vuković O, Djordjević Dikić A, Beleslin B, Nedeljkovic I. Mental stress and myocardial ischaemia: stress echocardiography study. Eur J Echocardiogr 2003; 3 (Suppl. 1):257. **M34**
43. Vuković O, Pavlovic Z, Marić N, Jašović-Gašić M. Fluoxetine in the treatment of alcohol addicts with comorbid major depression. Eur Neuropsychopharmacol 2003; 13(Suppl. 1): S30. **M34**
44. Stepanović J, Ostojić M, Lečić Toševski D, Pejović-Milovančević M, Vuković O, Djordjević Dikić A, Nedeljkovic I, Beleslin B. Mental stress and myocardial ischaemia: stress echocardiography study. Eur J Echocardiogr 2002; 3(Suppl. 1):25. **M34**
45. Stepanović J, Ostojić M, Lecic-Tosevski D, Pejovic M, Vuković O, Djordjevic-Djikic D, Beleslin B, Nedeljkovic I. Mental stress and myocardial ischaemia: stress echocardiography study. Annual meeting of MACCS; Final program and Book of abstracts 2002, pp. 70. **M34**
46. Dimitrijević I, Vuković O, Mihailović T. Treatment of resistant alcoholic family systems. Odvisnosti, 13th International Conference on the Reduction of Drug-Related Harm, Abstract book 2002, p. 77-78. **M34**

47. Injac L, Baković T, Vuković O. Analysis of suicides committed in Podgorica during 1995–1999 period. Eur Psychiatry 2000; 15 (Suppl. 2):359. **M34**
48. Caran N, Kastratovic Z, Injac L, Vuković O. The application of the existing etiopathological concepts on an OCD case. Eur Psychiatry 1996; 11(Suppl. 4):364. **M34**

Izvod sa nacionalnog skupa

Posle izbora

1. Vuković O. Čovek i „mašina“ – pitanje granica. Engrami 2019; 41(2):153.
2. Lecic Tosevski D, Pesic D, Vuković O, Kalanj M. Multiple faces of personality disorders. Psihijatrija danas 2016; 48(Suppl 1):28. **M64**
3. Lecic Tosevski D, Vuković O, Pejuskovic B (Serbia): Suicide during years of stress – Serbian experience. Psihijatrija danas 2016; 48(Suppl 1):38. **M64**
4. Pejuskovic B, Gajic G, Misojic A, Zamurovic-Dundjerovic Lj, Mandic-Maravic V, Podgorac A, Vuković O. Characteristics of suicide attempts according to gender, method and psychiatric disorder. Psihijatrija danas 2016; 48(Suppl 1):70. **M64**
5. Munjiza A, Kostic M, Vuković O, Dulovic M, Markovic I, Lecic Tosevski D. Higher concentration of interleukin 6 – a possible link between major depressive disorder and childhood abuse. Psihijatrija danas 2016; 48(Suppl 1):74. **M64**
6. Jovanović N, Vuković O, Jotić A, Stanarčić J, Lalić N, Lečić Toševski D. Uticaj tipa D ličnosti na distres kod pacijenata sa dijagnozom dijabetes mellitusa, tip 2. Psihijatrija danas 2016; 48(Suppl 1):91-2. **M64**
7. Pavlović Z, Jašović Gašić M, Delić D, Marić N, Vuković O. Faktori rizika za pojavu depresivnosti kod osoba obolelih od hroničnog hepatitisa C. Psihijatrija danas 2016; 48(Suppl 1):93-4. **M64**

Pre izbora

1. Pavlović Z, Vuković O, Pejović-Nikolić S, Joičić M, Andrić S. Psihijatrijski aspekti hroničnog hepatitisa C: etička razmatranja. Engrami 2014; 36(3-4):97-98. **M64**
2. Lečić-Toševski D, Vuković O, Jovanović N, Jotić A, Lalić A. In search of depression and diabetes link. Psihijatrija danas 2014; 46(Suppl. 1):83. **M64**
3. Vuković O, Lečić-Toševski D, Ostojić M. Exploring heart and soul how much does stress really matter. Psihijatrija danas 2014; 46(Suppl. 1):82. **M64**
4. Vuković O, Stepanović J, Ostojić M, Lečić-Toševski D. Broken heart syndrome and depression. Psihijatrija danas 2013; 45(Suppl. 1):95. **M64**
5. Vuković O, Lečić-Toševski D, Stepanović J. Negativni afektivitet, stres i koronarna bolest. Engrami 2012; 34(2):88. **M64**
6. Cvetić T, Lečić-Toševski D, Vuković O, Pantović M, Djukić-Dejanović S. Da li meki neurološki znaci predstavljaju marker za razvoj shizofrenije. Psihijatrija danas 2012; 44(Suppl 1):196. **M64**
7. Totić-Poznanović S, Šaula Marojević B, Zebić M, Vuković O, Britvić D, Marjanović M, Andrić S, Marić Bojović N. Odnos perfekcionizma i različitih oblika insomnije kod studentske polulacije. Psihijatrija danas 2012; 44(Suppl 1):170. **M64**
8. Pavlović Z, Jašović-Gašić M, Delić D, Marić Bojović N, Vuković O. Komparacija skala-samoprocene i primenjene od strane ispitivača u proceni depresivnih simptoma kod osoba obolelih od hepatitisa C na terapiji interferonom. Psihijatrija danas 2012; 44(Suppl 1): 106-107. **M64**
9. Vuković O, Damjanović A, Crnbarić C, Pantović M. Savremeni mediji i patoplastika mentalnih poremećaja. Psihijatrija danas 2012; 44(Suppl 1):32. **M64**
10. Špirić Ž, Vuković O. Savremena psihijatrija u svetu mas medija i interneta. Psihijatrija danas 2012; 44(Suppl 1):29. **M64**
11. Lečić-Toševski D, Vuković O. Years of crisis in Serbia. Psihijatrija danas 2012; 44(Suppl 1):23-24. **M64**
12. Vuković O, Lečić-Toševski D, Stepanović J. Tipologija ličnosti i hipertenzija. Knjiga apstrakata, III Internacionalni Kongres Udruženja za hipertenziju Srbije, Beograd, 25-28. februar, 2012 str. 80. **M64**
13. Pavlović Z, Stojanov V, Marić Bojović N, Vuković O. Primena benzodijazepina u lečenju arterijske hipertenzije. Knjiga apstrakata, III Internacionalni Kongres Udruženja za hipertenziju Srbije, Beograd, 25-28. februar, 2012, str. 60. **M64**

14. Injac Stevović L, Rosandić H, Vuković O, Perunović-Jovanović T, Ražnatović A. Polne razlike u realizovanim suicidima. *Engrami* 2011; 33(Suppl 1):58-59. **M64**
15. Injac Stevović L, Vuković O. Uticaj stigme na suicid u Crnoj Gori. *Engrami* 2011; 33(2):109-10. **M64**
16. Vuković O, Maričić I, Maoduš L. Subjektivni doživljaj stigme kod osoba sa mentalnim poremećajem. *Engrami* 2011; 33(2):103. **M64**
17. Totić S, Marinković D, Vuković O. Dijagnostičke dileme kod ranih psihotičnih ispoljavanja. XXXVIII Edukativni simpozijum Klinike za psihijatriju, KCS, Beograd 4-5. novembar 2010, str. 37. **M64**
18. Lečić-Toševski D, Stepanović J, Vuković O. Spirala stresa u somatskim i mentalnim poremećajima. *Arh farm* 2010; 60:637-638. **M64**
19. Stepanović J, Ostojić M, Lečić-Toševski D, Vuković O, Đorđević-Dikić A, Giga V, Beleslin B, Pejović-Milovančević M, Nedeljković I, Nedeljković M, Petrašinović Z. Tip D ličnosti - novi faktor rizika za koronarnu bolest: činjenica ili fikcija? *Srce i krvni sudovi* 2009; 1(Suppl 1):82. **M64**
20. Vuković O, Lečić-Toševski D, Jašović-Gašić M, Stepanović J, Djordjević-Dikić A, Giga V, Beleslin B, Pejović-Milovančević M, Nedeljković I, Nedeljković M, Petrašinović Z, Ostojić M. Tip D ličnosti, stres i koronarna bolest. *Srce i krvni sudovi* 2009; 1(Suppl 1):76. **M64**
21. Jašović-Gašić M, Damjanović A, Vuković O, Cvetic T, Maric N. Perinatalna psihijatrija: faktori rizika, dijagnostika i lečenje. Knjiga apstrakata, V kongres ultrazvuka, ginekologije, perinatalne i reproduktivne medicine Srbije, Beograd, 1-4. oktobar 2008, str. 25. **M64**
22. Stepanović J, Ostojić M, Lečić-Toševski D, Vuković O, Đorđević-Dikić A, Giga V, Beleslin B, Nedeljković I, Nedeljković M, Petrašinović Z, Stojković S, Stanković G, Vukčević V, Orlić D, Dobrić M. Mentalni stres test i koronarna bolest. Knjiga apstrakata, *Engrami* 2008; 30(Suppl 1):24. **M64**
23. Stevović Injac L, Vuković O, Tadić N, Mićović R, Nikčević Z. Metoda Psihološke autopsije. Knjiga apstrakata, *Engrami* 2008; 30(Suppl 1):106. **M64**
24. Stanković Ž, Ilić I, Britvić D, Vuković O, Šaula-Marojević B. Psychopathology and compliance of schizophrenic outpatients with early onset of the illness. *Engrami* 2008; 30 (Suppl 1):58. **M64**
25. Vuković O, Damjanović A, Cvetic T, Zebić M. Mediji i mentalni poremećaji. Knjiga apstrakata, *Engrami* 2008; 30(Suppl 1):30. **M64**
26. Vuković O, Lečić-Toševski D. Depresija i koronarna bolest - da li postoji veza? *Engrami* 2008; 30(Suppl 1):98. **M64**
27. Vuković O, Lečić-Toševski D, Jašović-Gašić M, Stepanović J. Stres i ličnost - veza između tipa ličnosti i koronarne bolesti. *Engrami* 2008; Vol 30 (2) (Suppl 1):25. **M64**
28. Stepanović J, Ostojić M, Lečić-Toševski D, Vuković O, Đorđević-Dikić A, Giga V, Beleslin B, Nedeljković I, Nedeljković M, Petrašinović Z, Stojković S, Stanković G, Vukčević V, Orlić D. Kardiovaskularna reaktivnost i miokardna ishemija izazvana mentalnim stres testom u bolesnika sa koronarnom bolešću. *Kardiologija* 2007; 28 (Suppl. 1): 516. **M64**
29. Stepanović J, Ostojić M, Lečić-Toševski D, Vuković O, Đorđević-Dikić A, Beleslin B, Giga V, Nedeljković I, Nedeljković M, Stojković S, Vukčević V, Stanković G, Orlić D, Petrašinović Z, Šaponjski J. Mentalni stres ehokardiografski test: mehanizmi provokacije ishemije. Zbornik sažetaka, XV Kongres Kardiologa Srbije i Crne Gore, Herceg Novi 25-28. septembar 2005, str. 58. **M64**
30. Simić S, Stevović-Injac L, Vuković-Simić O. Pojam društvene normalnosti - dileme savremene psihijatrije. Zbornik radova, 12 Kongres psihijatarata Srbije i Crne Gore, Herceg Novi 13-17. jun 2004, str. 128. **M64**
31. Stevović-Injac L, Vuković-Simić O, Simić S. Komparativna analiza izvršenih samoubistava u podgorici u periodu od 2000-2004 u odnosu na period 1996-1999 godine – sociopsihološki aspekt. Zbornik radova 12 Kongres psihijatarata Srbije i Crne Gore, Herceg Novi 13-17. jun 2004, str. 127. **M64**
32. Stevović-Injac L, Vuković-Simić O, Simić S. Epidemiološka kretanja izvršenih samoubistava u Crnoj Gori. Zbornik radova 12 Kongres psihijatarata Srbije i Crne Gore, Herceg Novi 13-17. jun 2004, str. 128. **M64**
33. Vuković-Simić O, Jašović-Gašić M, Marić N. Specifičnosti alkoholizma u žena. Zbornik radova 12 Kongres psihijatarata Srbije i Crne Gore, Herceg Novi 13-17. jun 2004, str. 11. **M64**
34. Stepanović J, Ostojić M, Lecic-Tosevski D, Vuković-Simić O, Djordjevic-Dikic A, Pejovic M, Beleslin B, Nedeljkovic I, Giga V, Nedeljkovic M, Stojkovic S, Vasiljevic Z. Mentalni stres ehografski test: mehanizmi provokacije ishemije. *Kardiologija* 2003; 24(Suppl. 1): 99. **M64**

35. Vuković-Simić O, Lečić-Toševski D, Ostojić M, Stepanović J, Pejović M, Djordjević-Dikić A. Ličnost i kardiovaskularni odgovor na stres – razlika među polovima. *Kardiologija* 2003; 24(Supl. 1):99. M64
36. Stepanović J, Ostojić M, Lecic-Tosevski D, Vuković O, Pejovic M, Djordjevic-Dikic A, Nedeljkovic I, Beleslin B, Nedeljkovic M, Stojkovic S, Vukcevic V, Orlic D, Petrasinovic Z. Mentalni stres i miokardna ishemija: stres-ehokardiografska studija. *Kardilogija* 2002; 20(Supl 1):32. M64
37. Stepanović J, Ostojić M, Lecic-Toševski D, Pejovic M, Vuković O, Djordjevic-Dikic A, Nedeljkovic I, Beleslin B, Nedeljkovic M, Stojkovic S. Mental stress test and miocardial ischemia: preliminary results. *Cardiology, Suppl. Book of Abstracts*, 13th. Congress of Yugoslav cardiologists, with international participation. Novi Sad, 2001, 17-20. M64
38. Vuković O, Lečić-Toševski D, Ostojić M, Stepanović J, Pejović M, Djordjević-Dikić A, Nedeljkovic I, Beleslin B. Personality and cardiovascular disorders – preliminary results. *Kardiologija* 2001; Suppl. 1:9. M64

Knjige, udžbenici, praktikumi

Posle izbora

1. Marić N, Kostić M, Samardžić J, Pejović-Nikolić S, Vuković O. Preporuke za odgovornu upotrebu benzodijazepina u zaštiti duševnog zdravlja. Beograd : Institut za mentalno zdravlje, 2020 (Beograd : Dosije studio)

Poglavlja u udžbenicima, praktikumima

Posle izbora

1. Miljević Č, Milovanović S, Vuković O. Psihofarmakologija – udeo medicinske sestre i tehničara. U: Psihijatrija sa negom psihijatrijskih bolesnika (ured. Milovanović S), Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd 2019:101-114.
2. Vuković O, Kostić M., Mandić-Maravić V. Farmakološki tretman depresivnog poremećaja. U: Farmakoterapija u psihijatriji (ured. Latas M., Ivković M., Janjić V.), Službeni glasnik, Beograd 2018: 133-148.

Pre izbora

1. Lečić-Toševski D, Dragranić-Gajić S, Vuković O. Psihofiziološki (psihosomatski) poremećaji. U: Psihijatrija, udžbenik za studente Medicinskog fakulteta Ur. M. Jašović-Gašić i D. Lečić-Toševski (III izdanje). Medicinski fakultet, Beograd 2014.
2. Lečić-Toševski D, Dragranić-Gajić S, Vuković O. Psihofiziološki (psihosomatski) poremećaji. U: Psihijatrija, udžbenik za studente Medicinskog fakulteta Ur. M. Jašović-Gašić i D. Lečić-Toševski (II izdanje). Medicinski fakultet, Beograd 2010.

Monografije, knjige

Posle izbora

1. Lečić-Toševski D, Vuković O. (2015). Prof. dr Vladimir Vujić – dopisni član SANU – čovek veliki i prvoga reda. U: Istaknuti srpski lekari i naučnici. Urednik: R. Čolović

Poglavlja u monografijama, knjigama

Posle izbora

1. Lecic-Tosevski D, Vukovic O, Pejuskovic B, Maric N. Stress and its multiple faces. In: Zeigled-Hill V, Shackelford TK, editors. *The SAGE Handbook of Personality and Individual Differences*. London: SAGE Publications Ltd; 2018. p. 90–114.
 2. Lecic-Tosevski D, Pejuskovic B, Vukovic O. (2016). The spiral of trauma and its consequences. In: *Disasters – Mental Health Context and Consequences*. Eds. GN Christodoulou, J. Mezzich, NG. Christodoulou, D. Lecic-Tosevski. Cambridge Scholars Publishing. pp.237-248.
-

Pre izbora

1. Lečić Toševski D, Vuković O, Miljević Č. Shizofrenija F20-F29 U: Farmakoterapijski protokoli u primarnoj zdravstvenoj zaštiti - najčešće bolesti i stanja. Republički fond za zdravstveno osiguranje (III izdanje), 2014., str. 318-321.
2. Lečić-Toševski D, Vuković O, Miljević Č, Đukić-Dejanović S, Mihajlović G, Živanović O, Damjanović A, Diligenski V, Draganić-Gajić S, Milovanović S, Pejović-Milovančević M, Čabak B, Grozdanov J, Stanojević A. Nacionalni vodič dobre kliničke prakse za dijagnostikovanje i lečenje shizofrenije. Ministarstvo zdravlja Republike Srbije, Institut za javno zdravlje, 2013.
3. Totić-Poznanović S, Marić-Bojović N, Vuković O, Nikolić-Balkoski G, Milovanović S, Latas M, Jovanović A, Lečić-Toševski D. Zbrinjavanje hitnih stanja u psihijatriji. U: Nacionalni vodič dobre kliničke prakse za prehospitalno zbrinjavanje hitnih stanja, Ministarstvo zdravlja Republike Srbije, Institut za javno zdravlje, 2013. str. 62-63.
4. Vuković O, Damjanović O. Mediji i bolesti zavisnosti. U: Droga i društvo. Ur. N. Vučković, Novi Sad 2009. M45
5. Jašović-Gašić M, Damjanović A. Terapijske smernice za lečenje shizofrenije (saradnici: Ivković M, Marić N, Marinković D, Miljević Č, Stamatović-Gajić B, Totić-Poznanović S, Vuković O). Srpsko lekarsko drustvo, Beograd, 2008.
6. Timotijević I, Jasović-Gašić M. Terapijske smernice za lečenje bipolarnog afektivnog poremećaja (saradnici: Damjanović A, Marić N, Ivković M, Stefanović L, Vuković O, Gajić T). Srpsko lekarsko drustvo, Beograd, 2004.
7. Jašović-Gašić M, Paunović VR. Terapijske smernice za lečenje shizofrenije (saradnici: Damjanović A, Ivković M, Marić N., Marinković D, Miljević Č, Stamatović-Gajić B, Totić S, Vuković O). Srpsko lekarsko društvo, Beograd 2003.

Rukovođenje ili učešće na projektima

- Od 2011. istraživač u projektu „Akutni koronarni sindrom: istraživanje vulnerabilnosti (plaka, krvi i miokarda), optimalno lečenje i određivanje prognostičkih faktora“, Ministarstvo za nauku i prosvetu RS, rukovodilac Akademik Prof. dr M. Ostojić, broj 41022.
- 2013- 2017. istraživač u projektu "INTERPRET-DDD - International Prevalence and Treatment of Diabetes and Depression", nacionalni rukovodilac Prof. dr Dušica Lečić-Toševski
- Od 2020. istraživač u projektu „Nacionalno istraživanje duševnog zdravlja nakon pandemije COVID-19: Hijerarhijsko modelovanje individualnih i socijalnih faktora“, Fond za nauku Republike Srbije, broj 7528289, rukovodilac Prof. dr Nađa Marić Bojović

Citiranost

Prema Scopus indeksnoj bazi, radovi u kojima je Olivera Vuković autor/koautor su citirani 404 puta, h index 9 (podatak proveren 01.10.2021.)

Organizovanje naučnih sastanaka i simpozijuma

Dr Olivera Vuković od 2002. godine učestvovala u organizaciji gotovo svih nacionalnih skupova iz oblasti psihijatrije, kao i sa međunarodnim učešćem, koji su većinom bili akreditovani od strane Zdravstvenog saveta Srbije - Kongresa, sastanaka, simpozijuma kao član organizacionog tima, naučnog odbora ili kao predsedavajući sesija, odnosno kao domaćin mnogim pozvanim internacionalnim predavačima.

Druga dostignuća (recenzije, recenzije u časopisima)

Dr Olivera Vuković je recenzent u vodećim svetskim i domaćim časopisima iz oblasti psihijatrije: Academic Psychiatry, Acta clinica croatica, Horticultural Therapy Program, Journal of Psychosomatic Research, PLOS ONE, Vojnosanitetski pregled, Srpski arhiv za celokupno lekarstvo, Medicinski pregled, Engrami, Psihijatrija danas.

OCENA O REZULTATIMA NAUČNOG I ISTRAŽIVAČKOG RADA

Bibliografija dr Olivera Vuković, pored magistarske i doktorske teze, sadrži 193 jedinica – od toga je 24 originalni rad in extenso u časopisima sa JCR liste sa zbirnim IF=62,78 u kategoriji ostali radovi u časopisima sa JCR sa IF=0,96, 2 rada u časopisu indeksiranom u Science Citation Index Expanded bez IF, 6 radova u Medline-u, 40 radova in extenso koji nisu indeksirani u gore pomenutim bazama. Autor je 4 poglavlja u udžbenicima i praktikumima, jedne monografije i 10 poglavlja u monografijama (knjigama), kao i 53 izvoda s međunarodnih skupova, odnosno 44 izvoda s nacionalnih skupova. Od 81 publikovanog rada u celini: 11 su u kategoriji M21, 3 je u kategoriji M22, 8 je u kategoriji M23; 3

su u kategoriji M24, 33 su u kategoriji M52, 2 rad je u kategoriji 53, 2 rada su u kategoriji 14, 3 rada su u kategoriji 61 i 3 rada su u kategoriji M63. Kumulativni IF publikovanih radova je 63,69.

Od poslednjeg izbora dr Olivera Vuković je objavila 43 publikacije (15 originalnih radova in extenso u časopisima sa JCR liste, 1 rad u kategoriji ostali radovi u časopisima sa JCR, 1 radi u časopisima indeksiranim u MEDLINE-u, 9 radova u časopisima koji nisu uključeni u gore pomenutim bazama podataka, 1 rada u zborniku sa međunarodnog skupa i jedan rad u zborniku sa nacionalnog skupa. Pored toga, dr Olivera Vuković je objavila 5 radova je publikovano u vidu izvoda u zbornicima međunarodnih skupova, 6 rada je publikovano u vidu izvoda u zbornicima nacionalnih skupova i 1 poglavlje u knjigama i monografijama), tri poglavlja u monografijama i knjigama.

Dr Vuković je učestvovala je i učestvuje kao saradnik u naučno-istraživačkim projektima finansiranih od strane Ministarstva za prosvetu i nauku Republike Srbije i Fonda za nauku, Republike Srbije.

Pregled objavljenih radova kao i magistarskog i doktorskog rada pokazuje da se naučno-istraživački rad dr Vuković odvija kako u okviru psihosomatike i uloge stresa u razvoju mentalnih poremećaja, tako i u oblasti kliničke psihijatrije i psihofarmakologije. Naučni doprinos njenih publikacija je u razumevanju etiopatogenetskih mehanizama psihosomatskih i afektivnih poremećaja, kliničkog značaja komorbiditeta afektivnih i psihotičnih poremećaja i primene novijih psihofarmaka u tretmanu složenih kliničkih ispoljavanja ovih entiteta.

OCENA O ANGAŽOVANJU U RAZVOJU NASTAVE I DRUGIH DELATNOSTI VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Olivera Vuković je zamenik šefa katedre psihijatrije na Medicinskom fakultetu u Beogradu od 2017. godine.

Olivera Vuković posebnu pažnju posvećuje razvoju naučnog podmlatka i angažovanju mladih stručnjaka, kroz podsticanje njihovog uključivanja u projekte i naučno istraživačke radove, kao i mentorstvom za doktorske teze. Takođe se nesebično uključuje u edukaciju i osamostaljivanju mladih kolega specijalista i specijalizanata u izvođenju složenih terapijskih procedura. Aktivno saradjuje sa Farmaceutskim i Šumarskim fakultetom Univerziteta u Beogradu.

Aktivno učestvuje u svojstvu recenzenta koji je pod pokroviteljstvom matičnog fakulteta.

Za STRUČNO-PROFESIONALNI DOPRINOS, Olivera Vuković ispunjava dva od postavljena tri uslova, i to:

1. Angažovanost u sprovođenju složenih dijagnostičkih, terapijskih i preventivnih procedura

Kao jedan od vodećih stručnjaka u Srbiji u oblasti afektivnih i psihosomatskih mentalnih poremećaja (šef odeljenja za Krizna stanja i afktivne poremećaje Klinike za odrasle Instituta za mentalno zdravlje) maksimalno stručno i profesionalno angažovana u sprovođenju svih najsloženijih dijagnostičkih, terapijskih i preventivnih procedura kod osoba obolelih od navedenih poremećaja.

2. Broj i složenost složenih dijagnostičkih, terapijskih i preventivnih procedura koje je kandidat uveo ili je učestvovao u njihovom uvođenju

Učešće u uvođenju terapijskih algoritama i kliničkih vodiča za lečenje bolesti zavisnosti, afektivnih i psihotičnih mentalnih poremećaja.

DOPRINOS AKADEMSKOJ I ŠIROJ ZAJEDNICI

1. Članstvo u stručnim ili naučnim asocijacijama u koje se član bira ili koje imaju ograničen broj članova:

Udruženje psihijatara Srbije, Srpsko lekarsko društvo

2. Uređivanje časopisa ili monografija priznatih od strane resornog ministarstva za nauku:

Glavni i odgovorni urednik časopisa Psihijatrija danas

Član uređivačkog odbora časopisa Engrami

Sekretar Radne grupe, Nacionalni vodič dobre kliničke prakse za lečenje shizofrenije, Ministarstvo zdravlja Republike Srbije, Institut za javno zdravlje, 2013

3. Rukovođenje ili angažovanje u nacionalnim ili međunarodnim naučnim ili stručnim organizacijama

Generalni sekretar Udruženja psihijatara Srbije od 2014 i dalje

Član Udruženja psihijatara Srbije

Član Srpskog lekarskog društva

**SARADNJA SA DRUGIM VISOKOŠKOLSKIM, NAUČNO-ISTRAŽIVAČKIM
USTANOVAMA U ZEMLJI I INOSTRANSTVU - MOBILNOST-za izbor u zvanje
VANREDNOG PROFESORA**

1. Predavanja po pozivu ili plenarna predavanja na akreditovanim skupovima u zemlji i inostranstvu

- Predavanja po pozivu na akademskoj specijalizaciji Farmaceutskog fakulteta u Beogradu, 2016,2017,2018, 2019, 2020, 2021.
- Plenarno predavanje - XXII kongres udruženja kardiologa Srbije sa međunarodnim učešćem, Zlatibor, 17–20 oktobar 2019. godina.
- Predavanje popozivu - XI ECPD Međunarodna specijalistička škola „Savremena dostignuća u prevenciji, lečenju i rehabilitaciji bolesti zavisnosti“ - Kotor, Crna Gora, 15. maj 2019.
- Predavanje po pozivu - Internacionalni simpozijum Udruženja psihijatara u Bosni i Hercegovini, XVI Psihijatrijskidani Bosne i Hercegovine, Banja Luka, Bosna i Hercegovina, 21-23. septembar 2018.
- Predavanje po pozivu - IV Kongres psihijatara u Bosni i Hercegovini sa međunarodnim učešćem, Banja Luka, Bosna i Hercegovina, 16-19. novembar 2017.
- Predavanje po pozivu – Drugi kongres Udruženja psihijatara istočne Evrope i Balkana, Moskva, Rusija 2009.

4. Učešće ili rukovođenje međunarodnim projektima.

- 2013- 2017. istraživač u projektu "INTERPRET-DDD - International Prevalence and Treatment of Diabetes and Depression", nacionalni rukovodilac Prof. dr Dušica Lečić-Toševski

6. Izvođenje nastave ili mentorstvo u zajedničkim međunarodnim studijskim programima.

- Northwestern University-Belgrade summer school u organizaciji Univerziteta u Beogradu i Nortvestern univerziteta (Sjedinjene Američke Države), pod nazivom „Uporedna analiza javnog zdravlja: Srbija i Bosna i Hercegovina“, 11 - 15. jul 2016, Beograd.

Prof. dr Olivera Vuković
Beograd, 5. maj 2022.